

Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu

cu privire la

stadiul actual al societății socialiste românești și perspectivele dezvoltării sale viitoare, perfecționarea conducerii economico-sociale, dezvoltarea democrației muncitorești-revoluționare; rolul statului și al organismelor democratice. Creșterea rolului Partidului Comunist Român și activitatea ideologică, politico-educativă, ridicarea nivelului de cunoaștere științifică, de cultură, a conștiinței revoluționare.

Raportul de forțe și caracteristicile fundamentale ale situației internaționale

Stimați tovarăși,
 Sedința comună a Plenarei Comitetului Central, a organismelor democrației muncitorești-revoluționare și organizațiilor de masă dezbate problemele stadiului actual al societății socialiste românești și perspectivele dezvoltării sale viitoare pornind de la necesitatea unei analize științifice, materialist-dialectice, a marilor transformări revoluționare de până acum și stabilește noile obiective strategice ale

activității politico-organizatorice. În vederea împlinirii neabătute a hotărârilor Congresului al XIII-lea al partidului și ale Conferinței Naționale, a Programului partidului de lămurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și de creare a condițiilor necesare trecerii, în perspectivă, la faza comunismului în patria noastră. (Aplauze puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu — P.C.R.I”, „Ceaușescu și poporul”).

democrației muncitorești-revoluționare, muncitorii, țărani, intelectuali, toate categoriile sociale, întregul nostru popor, Dezbaterile înseși s-au desfășurat într-un spirit de înaltă responsabilitate, de analiză critică și autocritică a activității din toate domeniile, constituind o expresie a caracterului profund al democrației de partid, al democrației muncitorești-revoluționare. (Aplauze puternice, prelungite).
 Ele au evidențiat cu putere că întreaga politică internă și externă reprezintă voința poporului, care constituie forța supremă a democrației muncitorești-revoluționare din patria noastră și își lăurește în mod liber și conștient propriul său destin de bunăstare și fericire — destinul socialist și comunist. (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu — P.C.R.I”, „Ceaușescu și poporul”, „Ceaușescu, eroism — România, comunism!”).

Merita subliniat faptul că în centrul dezbaterilor și al întregii activități din această perioadă s-au aflat împlinirea actualului plan cincinal, a obiectivelor strategice de trecere a țării noastre la un nou stadiu de dezvoltare, realizarea programelor de organizare și modernizare pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii în toate sectoarele, îndeplinirea obiectivelor noi revoluții agrare, a programelor de normare economic-financiară, de așezare fermă a întregii activități pe principii autoconducerii, autogestunii și autofinanțării, de aplicare neabătută a principiilor socialiste de conducere în toate sectoarele.

Pe baza discuțiilor de până acum, plenara Comitetului Central și celelalte organisme democratice ale societății noastre socialiste vor trebui să stabilească noile obiective strategice, cum să se acționeze în viitor pentru realizarea în cele mai bune condiții a planurilor și programelor de dezvoltare economico-socială, să dea o apreciere științifică în lumina materialismului di-

alectic și istoric, a situației actuale a României și să stabilească măsurile politico-organizatorice privind activitatea viitoare a partidului, a organismelor democratice, a întregului popor, în vederea înnăntării ferme a patriei noastre pe noi culmi de progres și civilizație. (Aplauze puternice, prelungite).

Concluziile și orientările ce se vor stabili ca urmare a acestei largi dezbateri democratice vor trebui să devină teze pentru viitorul Congres al partidului, care vor sta la baza întregii activități de pregătire și desfășurare, în cursul anului viitor, a Congresului al XIV-lea al partidului, a noului plan cincinal 1991—1995 și a programului de dezvoltare, până în anul 2000, a României socialiste. (Aplauze și urale puternice; se scandează „Ceaușescu și poporul”, „Ceaușescu — P.C.R.I!”).

Se poate afirma, fără teamă de a greși, că acestea au fost cele mai democratice, mai largi și complexe dezbateri în partid și în societate din toată perioada construcției socialiste, că ele au pus în evidență forța și capacitatea creatoare a partidului și poporului nostru de a asigura realizarea neabătută a programelor de dezvoltare economico-socială și de înaintare fermă a României spre împlinirea visului de aur al poporului nostru; al întregii omeniri — spre comunism. (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu, eroism — România, comunism!”).

Totodată, dezbaterile au evidențiat cu toată puterea că este necesar să facem o analiză științifică, fie chiar foarte succintă, a întregii dezvoltări a poporului nostru de la constituirea primului stat centralizat al dacilor, cu 2300 de ani în urmă, a principalelor momente istorice care au dus la formarea poporului român, a națiunii române.

În același timp, trebuie să se pună cu putere în evidență principalele momente ale luptei poporului nostru împotriva dominației străine și

pentru independență, pentru progres economic și social.
 În acest cadru, va trebui să subliniem în mod deosebit rolul maselor populare, al poporului, adevăratul lămuritor al istoriei patriei noastre.

Totodată, se impune să evidențiem cu toată fermitatea rolul clasei muncitoare, al mișcării muncitorești-revoluționare din România începând cu a doua jumătate a secolului al XIX-lea, formarea partidului clasei muncitoare în 1893 și apoi a Partidului Comunist Român, în 1921.

Va trebui să subliniem cu putere activitatea partidului, a mișcării muncitorești-revoluționare în conducerea luptei maselor populare, a mișcării democratice antifasciste și antilmparialiste în perioada dintre cele două războaie și în împlinirea revoluției de eliberare socială și națională.

Numai pe această bază vom putea înțelege mai bine care era situația României în 1914 și ce a însemnat trecerea României pe calea socialismului, pentru dezvoltarea economico-socială, pentru bunăstarea și fericirea întregului nostru popor. Cunoșcând care era situația țării noastre în trecut, vom putea înțelege mai bine că numai socialismul a asigurat lichidarea dominației străine imperialiste, a stărilor de înăpoiere și a realizat, în perioada istorică scurtă, o puternică dezvoltare a forțelor de producție, a tuturor sectoarelor economico-sociale, ridicarea generală a nivelului de civilizație a întregii națiuni, progresul științei, învățământului, culturii, creșterea continuă a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor, transformarea României — în patru decenii — într-un puternic stat industrial-agrar în plină dezvoltare, înlăturarea forțelor materiale și spirituale, a independenței și suveranității României. (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu — P.C.R.I”, „Ceaușescu și poporul!”).

I. DEZBATEREA TEZELOR DIN APRILIE, EXPRESIE A PUTERNICEI UNITĂȚI DINTRE PARTID ȘI POPOR, A PROFUNDULUI DEMOCRATISM AL ORINDUIRII NOASTRE

Timp de 7 luni a avut loc dezbaterile în partid, în întreaga societate, pe baza Tezelor Comitetului Politic Executiv din aprilie, a problemelor fundamentale ale întregii activități de partid și de

stat, ale construcției socialiste în țara noastră. La dezbateri au participat toate organele și organizațiile de partid, toți membrii partidului, organele și organizațiile de masă și obștești, organismele de-

II. ISTORIA MILENARĂ A POPORULUI ROMÂN; LUPTA NECURMATĂ PENTRU AFIRMAREA FIINȚEI PROPRII, PENTRU LIBERTATE SOCIALĂ ȘI NAȚIONALĂ, PENTRU INDEPENDENȚĂ ȘI UNITATE

1. Formarea poporului român, continuitatea existenței sale în vatra străbună

Stimați tovarăși,
 Istoria milenară a poporului român, ca de altfel a tuturor

popoarelor, este istoria dezvoltării forțelor de producție, a producerii și perfecționării u-

neltelor de muncă, a luptei de

Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu

(Urmare din pag. 1)

clasa dintre asupriți și asupritori, a organizării și unirii oamenilor în grupe și formațiuni statale, a formării popoarelor și națiunilor, a progresului continuu — economic, social — și a înaintării pe baza cercetărilor științifice și cunoașterii din fiecare etapă de dezvoltare.

Istoria îndepărtată, scrierile și cercetările arheologice demonstrează, cu puterea faptelor de neîgăduit, că înaintașii noștri au trăit și s-au dezvoltat pe teritoriul de azi al patriei noastre, cu mii de ani înainte.

După cum este bine cunoscut, în secolul al II-lea înainte de noiștră tracii și dacii reprezentau o populație puternică, cu o civilizație avansată, iar cu 2.000 de ani în urmă s-a format, sub conducerea lui Burebista, primul stat centralizat al dacilor, cel înfrățiți și măritropii dintre tracii, cum îi caracteriza Herodot. Sub conducerea lui Burebista și a fiilor săi, statul centralizat al dacilor a jucat un rol de mare însemnătate în istoria civilizației antice. După lupte îndelungate cu Imperiul Roman și după victoria acestuia, în timpul lui Traian, a urmat o îndelungată conviețuire a dacilor și romanilor, a început formarea unui nou popor — a poporului român, care a moștenit și dezvoltat cele mai alese calități ale celor două popoare, și îndeosebi dragostea de muncă, de adevăr, de libertate, dreptate și independență, precum și spiritul de colaborare și prietenie cu alte neamuri, voința de a li stăpîni deplin pe destinul său, hotărîrea de a nu permite nimănui să se amestece în treburile sale. (Aplauze, puternice, prelungite).

Împrejurarile istorice au fost grele. Migrația diferitelor triburi și populații, navălișile străine au ținut în loc sute de ani dezvoltarea poporului român.

Dovezile științifice incontestabile, scrise și arheologice, atestă cu putere că de-a lungul secolelor locuitorii de pe teritoriul patriei noastre și-au organizat o viață economică și politică proprie și au luptat vitejește pentru a-și păstra ființa, graiul și gîla strămoșescă, conștient, totodată, și conviețuind în mod pașnic cu alte popoare, îndeosebi cu vecinii lor.

În spiritul adevărului științific, istoric, trebuie să spunem că civilizația traco-dacă existentă pe teritoriul de astăzi al patriei noastre a exercitat o

puternică influență în această zonă, fiind, la rîndul ei, influențată de marile civilizații care s-au succedat în această parte a lumii.

Este, de asemenea, un adevăr bine cunoscut că civilizația superioară, daco-romană, apoi a poporului român, și-a pus amprenta pe existența populațiilor migratoare care s-au stabilit pe aceste plaiuri, pe dezvoltarea acelor naționalități care, în timp, au conviețuit cu românii pe aceste meleaguri.

La sfîrșitul mileniului trecut și începutul mileniului al II-lea, micile formațiuni statale românești aveau organizată o viață de sine stătătoare. Desi în condiții grele — care au durat câteva sute de ani —, aceste formațiuni s-au unit și au format formațiuni statale mai puternice, care au avut o mare importanță istorică.

Se poate afirma că secolele al XIII-lea și al XIV-lea constituie perioada hotărîtoare în dezvoltarea și afirmarea poporului român. Unirea formațiunilor statale mici — a voievodatelor și formarea Principatului — țării Românești, a Principatului Moldovei, precum și Ardealului au reprezentat momentul istoric al renasterii poporului român, al dezvoltării și unirii sale într-un popor unitar, iar mai tîrziu în națiunea română. (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul”).

Păstrarea și dezvoltarea culturii daco-latine au avut un rol important în cultura și limba română, bazate pe simbioza civilizației daco-romane, pe civilizația multilaterală latină, care a determinat însuși felul de a fi, obiceiurile, felul de a glădi și trăi al poporului nostru.

În această perioadă îndelungată din punct de vedere social și politic, pe teritoriul de astăzi al patriei noastre s-au succedat, sub diferite forme, toate orînduirile sociale — comuna primitivă, sclavagismul, feudalismul — și, apoi, societatea capitalistă, iar acum ne aflăm în etapa superioară a societății socialiste. (VII aplauze).

În același timp, trebuie menționată existența, în această perioadă, a țărânilor liberi, meșteșugurilor și altor categorii sociale, care au avut un rol important în dezvoltarea economică și socială a poporului român.

Analiza materialist-dialectică a întregii dezvoltări a patriei demonstrează, cu puterea faptelor de neîgăduit, că rolul hotărîtor în dezvoltarea și formarea poporului nostru, a

națiunii l-au avut masele populare. Poporul însuși este cel care și-a lăurit prin muncă și luptă baza materială proprie, cultura, limba, viața liberă și a asigurat formarea națiunii române și apoi a statului național unitar român. (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul”, „Ceaușescu — P.C.R.”).

În același timp, trebuie subliniat rolul forțelor înaintate, din fiecare etapă — al personalităților luminoase care au pus mare preț pe toate interesele generale ale poporului și au adus o contribuție de seamă în dezvoltarea și formarea poporului român și a națiunii române — Basarab și Bogdan, Mircea cel Mare, Ștefan cel Mare, Iancu de Hunedoara, Mihai Viteazul, Brîncoveanu, Vlad Țepeș, Petru Rareș și alții — care și-au înscris, prin fapte și jertfe, numele în istoria de aur a României. (Aplauze puternice, prelungite).

Realizarea unității Țării Românești, a Moldovei și Transilvaniei, la sfîrșitul secolului al 16-lea, în timpul domniei lui Mihai Viteazul, și formarea primului stat unitar al românilor, destul pentru secolul vremei, a reprezentat o victorie epocă a poporului nostru, a demonstrat întregii omeniri forța poporului român, dorința sa de a se uni într-un stat unitar independent. (VII și puternice aplauze).

În același timp, sînt înscrise pentru todeauna în istoria de aur a patriei noastre luptele eroice, ale țărânilor și altor forțe progresiste — revoluția de la Boblna, revoluția lui Horea, Cloșca și Crișan, revoluția din 1821, condusă de Tudor Vladimirescu, și alte momente importante din luptele de eliberare socială și națională, pentru progres economic și social.

Întreaga istorie demonstrează cu putere că întîrzierea formării Principatelor Române și a statului național român, a națiunii înseși, s-a datorat dominației și stăpînirii străine, iar mai tîrziu exploatarea și asuprirea de către cele trei mari imperii — Imperiul otoman, Imperiul țarist și Imperiul austro-ungar. Viața, realitatea — adevărul judecător — demonstrează că toate acestea nu au putut împiedica formarea poporului român, a națiunii române, a statului național unitar, n-au putut împiedica dezvoltarea României, a poporului nostru pe calea progresului și civilizației. (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul”).

erat al Muncitorilor din România.

În toată această perioadă s-au desfășurat mari lupte ale maselor populare, ale țărânilor. Între acestea trebuie subliniată în mod deosebit răscoala țărânilor din 1907, care a pus în evidență forța țărânilor, ca clasă socială de bază în România, faptul că țărâniimea — care în întreaga dezvoltare a patriei — a avut un rol de importanță deosebită — era lipsită complet de drepturi economice și politice și continuu să fie asuprită de noaptea de clasele burghezo-moșierice.

Primul război mondial imperialist a dus la prăbușirea imperiilor vecine — a Imperiului țarist, a Imperiului austro-ungar — și a creat condițiile realizării visului românilor de a se uni într-un singur stat, așa cum s-au creat condițiile pentru apariția altor state independente în Europa centrală.

Astfel, la 1 Decembrie 1918, prin hotărîrea maselor populare, a poporului, Transilvania s-a unit cu România, constituind statul național unitar român. Realizarea acestui vis secolar al poporului nostru a deschis o nouă eră în dezvoltarea României. În ridicarea sa pe noi trepte de progres și civilizație. (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul”).

S-au creat condiții mai bune pentru o largă dezvoltare a forțelor de producție, a industriei și a celorlalte sectoare, pentru realizarea unor reforme democratice sociale.

Cu toate acestea, trebuie să spunem deschis că încă din a doua jumătate a secolului trecut economia românească a fost acaparată de capitalul străin, iar mai tîrziu de monopolurile imperialiste.

În această perioadă, în 1921, a fost creat Partidul Comunist Român, care a ridicat lupta clasei muncitoare, a forțelor revoluționare și democratice la un nivel superior. Este bine cunoscută activitatea desfășurată de Partidul Comunist Român în conducerea marilor bătălii de clasă, în lupta împotriva războiului și fascismului, pentru realizarea unității clasei muncitoare și a unității forțelor democratice împotriva războiului și a fascismului. Sînt bine cunoscute luptele minerilor din 1929, luptele din 1933 ale petroliștilor și celeriştilor, crearea Frontului Popular, marea demonstrație antirăzboinică și antifascistă de la 1 Mai 1939 — care au afirmat cu putere capacitatea clasei muncitoare, a partidului nostru comunist și a celorlalte forțe democratice de a determina o nouă politică în viața României.

Merită subliniată poziția fermă a partidului comunist, a mișcării muncitorești și a altor forțe patriotice împotriva dictaturii fasciste, a Dictaturii de la Viena, a aruncării României în războiul dus de Germania hitleristă contra Uniunii Sovietice.

I-a revenit Partidului Comunist Român misiunea de cinste de a reprezenta forța națională cea mai activă în realizarea Frontului Unic Muncitoresc, de a uni forțele democratice împotriva războiului, pentru sabotarea mașinii de război fasciste și hitleriste, în organizarea și desfășurarea acțiunii istorice de la 23 August 1944, a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă. (Aplauze și urale puternice; se scandează inde-

lung „Ceaușescu — P.C.R.”).

Se poate afirma cu deplin lemei că actualul istoric de la 23 August 1944 a pus capăt pentru totdeauna dominației imperialiste străine, a deschis calea înfăptuirii unor mari transformări revoluționare și trecerii la înfrîngerea socialismului în România.

Pentru a înțelege mai bine întregul proces revoluționar care a urmat, este necesar să cunoaștem care era situația României în 1945. Din punct de vedere social, țara noastră era un stat cu o mișcare burghezo-democratică, cu puternice rămășițe feudale. Din punct de vedere economic, era o țară slab dezvoltată, lăta cîteva date care ilustrează această situație:

Volumul producției industriale reprezenta doar 19 miliarde lei. În proporție comparabilă din 1938. Producția agricolă era de circa 15 miliarde lei. Venitul național total era de circa 20 miliarde lei. Producția industrială contribuia cu aproape o treime la venitul național, iar agricultura și cîmpătele secolelor cu peste două treimi.

Circa 80 la sută din populația țării noastre lucra în agricultură. Această situație era rezultatul faptului — de care am vorbit — că timp de două milenii poporul nostru s-a dezvoltat în condiții foarte grele.

Timp de peste patru veacuri, poporul nostru a plătit tribut imperiilor străine, care se ridică la aproape 4 miliarde lei aur, echivalînd cu circa 120 tone aur.

O dată cu trecerea la dezvoltarea capitalistă și proclamarea independenței de stat — așa cum am menționat — în economia românească au pătruns puternic capitalul străin și monopolurile imperialiste.

Peste 60 la sută din industria românească se găsea în mâinile societăților străine, ale monopolurilor imperialiste. Petrolul, una din marile bogății ale țării noastre în vremea aceea, se afla în proporție de 89 la sută în mâinile societăților străine. După date incomplete, într-o perioadă de circa 80 de ani, din 1860 pînă în 1940, societățile străine și monopolurile imperialiste au jefuit poporul român de peste 100 miliarde dolari.

La această treabă adăugate jaful Germaniei naziste din timpul războiului și pierderile cauzate de participarea la război, alături de Germania hitleristă.

Viața, realitatea aspră demonstrează cu putere că societățile și monopolurile imperialiste străine nu numai că nu au ajutat la dezvoltarea forțelor de producție, la dezvoltarea economico-socială, chiar capitalistă, a României, ci, dimpotrivă — așa cum au procedat, de altfel, în toate coloniile sau în țările dependente — ele au jefuit țara de bogățiile sale și au sărăcit întregul popor, ceea ce a determinat ca România să se găsească în 1944 în situația de țară slab dezvoltată.

Dominația și asuprirea străină de veacuri, sub diferite forme, care au împiedicat progresul economico-social al poporului nostru, ne-au învățat că numai prin forțele proprii și în deplină libertate și independență se pot asigura dezvoltarea economico-socială, bunăstarea și fericirea poporului. (Aplauze și urale puternice; se scandează „Ceaușescu și poporul”).

(Conc. în pag. 2 III-a)

2. Apariția mișcării muncitorești — etapă superioară în lupta revoluționară a poporului român pentru eliberare socială și națională

Stimați tovarășii,

La jumătatea secolului al XIX-lea, în toate cele trei Principate Române — Țara Românească, Moldova și Transilvania — a început dezvoltarea formei capitaliste și, o dată cu aceasta, a apărut pe scena istoriei clasa muncitoare, a apărut, de asemenea, burghezia, căreia îi revenea rolul istoric să asigure dezvoltarea forțelor de producție în țara noastră.

Revoluția burghezo-democratică din 1848 a evidențiat cu putere existența — în Principatele Țara Românească, Moldova și Ardeal — a unor puternice forțe sociale, democratice burgheze și populare, care acționau pentru lichidarea orînduirii feudale și făurirea unei orînduirii sociale superioare. Înfrîngerea revoluției burghezo-democratice din 1848, ca

urmare a intervenției imperiilor străine, a împiedicat înfăptuirea obiectivelor de dezvoltare democratică a patriei noastre și a avut o influență puternică asupra întregii dezvoltări viitoare.

Totuși, după cum este bine cunoscut, în a doua parte a secolului trecut s-a realizat o dezvoltare importantă a forțelor de producție pe baze capitaliste, continuînd, în același timp, să rămîna încă puternică proprietatea feudală, cu toate influențele sale.

Un rol important în întreaga dezvoltare a poporului nostru l-au avut înfăptuirea Unirii Principatelor — Țara Românească și Moldova — în 1859, sub conducerea lui Cuza, și formarea statului român, care a constituit nucleul statului național unitar.

În această perioadă frămîntată, o mare însemnătate au avut războiul de independență din 1877, proclamarea independenței de stat, care a asigurat condiții mai bune pentru dezvoltarea forțelor de producție, a întregii activități economice și sociale.

Trebuie subliniat, de asemenea, că o dată cu apariția clasei muncitoare s-au constituit și primele formațiuni organizate ale acesteia — formațiuni socialiste —, au apărut presa și alte lucrări cu caracter socialist, care au jucat un rol de seamă în viața economico-socială, în întreaga dezvoltare a României.

Merită a fi menționată, în mod deosebit, crearea primului partid al clasei muncitoare, în 1893 — Partidul Social-Demo-

Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu

III. PROFUNDELE TRANSFORMĂRI REVOLUȚIONARE DIN ANII CONSTRUCȚIEI SOCIALISTE; ETAPELE PROCESULUI DE EDIFICARE ȘI DEZVOLTARE A NOII ORÎNDUIRI ÎN ROMÂNIA

1. Angajarea României pe calea dezvoltării democratice, a lichidării depline a dominației imperialiste

Stimați tovarăș,

Imediat după victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antlimperialistă, România a participat cu toate forțele sale militare și economice la războiul dus alături de Uniunea Sovietică și de aliați, pentru eliberarea deplină a teritoriului întregii României, a Ardealului de nord, aflat încă sub dominația horthysto-hitleristă, și apoi la războiul pentru eliberarea Ungariei, Cehoslovaciei, a unei părți din Austria, până la înfrângerea totală a Germaniei hitleriste.

În același timp, în fața României, a partidului nostru și a forțelor democratice s-a pus problema activității pentru refacerea economiei naționale distruse de război și de faujă hitleristă și al monopolurilor străine.

În această etapă, țara noastră a continuat să se dezvolte pe baze burghezo-democratice. Instaurarea guvernului democratic muncitoresc-tărănesc din 6 martie 1945 a constituit un moment de importanță istorică în trecerea României pe calea dezvoltării democratice, a lichidării depline a dominației imperialiste.

S-a trecut la realizarea unor importante reforme economico-sociale, în industrie, agricultură și în alte sectoare de ac-

tivitate.

Dar, după cum se știe bine, situația economică continua să fie deosebit de grea.

În aceste împrejurări, Partidul Comunist Român a proclamat, la Conferința Națională din 1945, necesitatea unei noi politici de dezvoltare a României, punând în centrul activității industrializării, ca o cerință vitală pentru viitorul patriei noastre.

În toată această perioadă a avut loc o puternică creștere a influenței Partidului Comunist Român, a Partidului Social-Democrat, a Frontului Plugarilor, a altor formațiuni patriotice și democratice.

S-a realizat organizarea sindicatelor, a Uniunii Tineretului Comunist, a organizațiilor de femei, a altor organizații de masă și obștești care au asigurat mobilizarea și unirea maselor largi populare într-o direcție unică — aceea de salvare a României de la Inapoleere și ruină, de dezvoltare economico-socială independentă.

În aceste condiții, s-au realizat proclamarea Republicii, la 30 decembrie 1947, și făurirea partidului unic al clasei muncitoare, în luna februarie 1948. (Aplauze puternice, prelungite).

Este necesar să reamintim că, în decursul celor 100 de ani de la revoluția burghezo-

democratică din 1848 până la trecerea la revoluția socialistă, în 1948, țara noastră a parcurs o lungă perioadă istorică, cu mari implicații în dezvoltarea poporului român și în formarea statului național român.

Dăm o înaltă prețuire momentelor istorice importante din lupta poporului, activității diferitelor personalități — printre care Bălcescu, Cuza, Kogălniceanu și alții alții — care au pus mai presus de toate interesele țării din acele momente și viitorul poporului nostru. (Aplauze puternice, prelungite).

Cu toate acestea, doresc, încă o dată, să menționez că, în momentul trecerii la construcția socialistă, România continua să fie o țară slab dezvoltată, nivelul de trai al poporului nostru era foarte scăzut.

Iată de ce, în fața partidului, a forțelor democratice, progresiste, a poporului nostru se pune problema de a pasi pe o cale nouă, care să asigure, într-o perioadă cât mai scurtă, lichidarea stării de Inapoleere și o puternică dezvoltare economico-socială a țării — condiție hotărâtoare pentru ridicarea bunăstării materiale și spirituale a întregii națiuni, pentru întărirea independenței și suveranității României. (Aplauze puternice, prelungite).

Aceste date demonstrează că față de 1941 s-au obținut unele realizări importante, dar, totodată, ele atestă că ne găseam numai la începutul construcției socialiste, al dezvoltării puternice economico-sociale a României.

Acum, când evocăm drumul parcurs și analizăm activitatea din trecut, ținând seama de tot ceea ce s-a realizat în toată această perioadă, trebuie să spunem cu deplină satisfacție că Partidul Comunist Român a demonstrat că reprezintă singura forță politică din istoria îndelungată a patriei noastre care s-a identificat cu interesele întregii națiuni și a acționat, cu întreaga răspundere, pentru a asigura ridicarea continuă a României la un nou nivel, tot mai înalt, de dezvoltare economică și socială, de bunăstare și fericire a poporului. (Aplauze și urale puternice. Se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul”).

Subliniind marile realizări, criticând unele greșeli, lipsuri și abuzuri, trebuie să arătăm însă cu toată răspunderea că toate acestea nu au abătut țara noastră, activul nostru, cadrele de bază ale partidului de la calea construcției socialiste.

Iată de ce este necesar să subliniem că în activitatea mișcării muncitorești-revoluționare, a Partidului Comunist Român, a altor forțe antifasciste, democratice, mulți comunisti și revoluționari patrioți s-au jertit, și-au dat viața pentru eliberarea patriei, pentru lichidarea aspirării, pentru făurirea noii orînduirii sociale.

Partidul, poporul nostru prețuiesc și vor prețui întotdeauna pe toți aceia care, în momentele importante ale istoriei naționale, ale luptei poporului, și-au făcut datoria față de națiunea noastră, față de patrie, față de cauza socialismului și comunismului. (Aplauze puternice, prelungite).

3. Congresul al IX-lea al partidului a inaugurat o nouă epocă revoluționară în activitatea partidului, în construcția socialistă din România

Stimați tovarăș,

Congresul al IX-lea al partidului a analizat în spirit critic și autocritic activitatea din prima etapă a construcției socialiste în România și a trasat obiectivele dezvoltării economico-sociale a patriei noastre în noua etapă a construcției socialiste, începând din 1965.

Cea de-a doua etapă, care se poate aprecia că a cuprins trei planuri cinciinale — 1965-1980 — a asigurat crearea unei puternice industrii socialiste, pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, dezvoltarea celorlalte ramuri de activitate, consolidarea sectorului socialist din agricultură și creșterea producției agricole.

În același timp, s-a acordat o atenție deosebită activității de cercetare științifică, perfecționării învățământului, activității culturale și politico-educative.

În cea de-a doua etapă a construcției socialiste — 1965-1980, România a devenit o țară industrial-agrară în plină dezvoltare. (Aplauze și urale puternice. Se scandează îndelung „Ceaușescu — P.C.R.I., „Ceaușescu și poporul”).

Pe drept cuvânt se poate afirma că cel de-al IX-lea Congres al partidului a deschis o nouă epocă revoluționară în activitatea partidului, în construcția socialistă în România. S-a pus capăt conservatorismului, sablonismului și concepției „modelului unic” în construcția socialistă.

A fost lichidată atitudinea de pioconire față de tot ceea ce era străin și s-au redat partidului și poporului încrederea în forțele lor, în capacitatea lor de gândire și acțiune, sentimentul de demnitate patriotică, revoluționară.

În întreaga activitate am pornit de la faptul că aplicarea legilor obiective generale, a principiilor socialismului se realizează în mod diferit de la o țară la alta, de la o etapă la alta de dezvoltare economică și socială.

Încă în Raportul prezentat la Congresul al IX-lea se sub-

linia: „Marxismul este o știință viată, care se dezvoltă și se îmbogățește necontenit, sintetizând experiența istorică și concluziile dezvoltării sociale. Elaborând această învățătură, ale cărei adevăruri fundamentale sînt strălucit confirmate de viață, clasicul marxismului nu puteau să dea răspunsuri definitive tuturor problemelor concrete apărute ca urmare a victoriei socialismului într-un șir de țări, să analizeze formele și metodele construcției socialiste în toată varietatea lor, problemele relațiilor dintre statele socialiste. Studiarea și rezolvarea acestor probleme este o îndatorire a fiecărui partid comunist, care și aduce astfel contribuția la îmbogățirea experienței comune a mișcării revoluționare. În repetate rânduri clasicul marxism-leninismului au subliniat că teoria marxist-leninistă nu este o dogmă, ci o călăuză în acțiune, că este necesară prelucrarea de sine stătătoare a teoriei, deoarece ea nu dă decât principii călăuzitoare, care se aplică în mod diferit de la o țară la alta”.

În spiritul acestor orientări teoretice și practice, programatice, în cei 23 de ani care au trecut de la Congresul al IX-lea al partidului au fost adoptate măsuri de perfecționare continuă a mecanismului economic, a conducerii tuturor sectoarelor de activitate, a întregului sistem democratic de conducere a societății noastre.

Privind retrospectiv la întreaga activitate din acești ani, putem afirma cu îndreptățită mândrie că a fost o epocă de mari transformări și remarcabile realizări în toate domeniile, care au confirmat pe deplin justetea concepției partidului nostru privind aplicarea legilor generale, a principiilor socialiste la realitățile și condițiile din România. (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu — România, stima noastră și mîndria”).

(Cont. în pag. a IV-a)

2. Trecerea la organizarea pe baze socialiste a întregii vieți economico-sociale, la construirea socialismului

Stimați tovarăș,

În aceste condiții grele în care se afla România, Partidul Comunist Român și-a asumat înalta misiune istorică de a uni forțele întregului popor pentru depășirea stării de Inapoleere, refacerea economiei și trecerea la făurirea noii orînduirii sociale, în care poporul, stăpîn pe deplin pe destinele sale, să-și făurească viitorul în mod liber, independent, așa cum îl dorește. (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul”).

Anul 1948 a marcat trecerea la făurirea revoluției socialiste, a construcției socialismului în România. Naționalizarea industriei, băncilor și a altor sectoare de producție a dus la lichidarea proprietății capitaliste din aceste ramuri și a pus bazele dezvoltării socialiste a economiei românești, ale formării proprietății comune a întregului popor.

S-au desășurat o intensă activitate de organizare a întreprinderilor în noile condiții, de dezvoltare și modernizare a lor, s-au realizat noi întreprinderi și ramuri industriale.

În același timp, s-a trecut la lichidarea completă a proprietății moșierești, la limitarea formelor capitaliste în agricultură, iar din 1949, la cooperativizarea agriculturii, care s-a încheiat, în linii generale, în anul 1962.

Totodată, a fost creat și dezvoltat un larg sistem de cooperative meseriășe, ale micilor meseriăși. S-au dezvoltat, de asemenea, puternic cooperativele de consum și valorificare.

Prima etapă de organizare pe baze socialiste a industriei, agriculturii și celorlalte ramuri a cuprins o perioadă de circa 18 ani — 1948—1965.

În această primă etapă a construcției socialiste au fost lichidate cu desăvîrșire orî-

duirea burghezo-moșierească, exploatarea omului de către om, s-au creat condițiile dezvoltării unitare, pe baze socialiste — proprietatea întregului popor și proprietatea cooperatistă — a tuturor sectoarelor de activitate.

În același timp, s-a asigurat dezvoltarea pe baze noi a învățămîntului, lichidîndu-se pe deplin analfabetismul. S-a trecut de asemenea, la dezvoltarea activității științifice, culturale ale, pe noi baze.

Privind retrospectiv, putem afirma cu deplin temei că în perioada celor 20 de ani, din 1945 pînă în 1965, parcurînd două etape distincte de dezvoltare — a dezvoltării pe baze democratice capitaliste și a construcției socialiste — au fost obținute realizări însemnate, s-au produs mari transformări revoluționare, care au schimbat în mod fundamental situația României. (Aplauze puternice, prelungite).

S-au obținut unele realizări în dezvoltarea economico-socială, în ridicarea nivelului de trai al poporului.

Întreaga etapă de construcție socialistă pînă în 1965 s-a caracterizat prin luptă intensă împotriva forțelor reacționare, a sabotajului fostelor clase răsturnate de la putere, a acțiunii cercurilor imperialiste împotriva țării noastre.

În același timp, a trebuit să fie lichidată starea de Inapoleere, să se plătească circa 1 miliard dolari ca despăgubiri de război.

La începutul anului 1950 s-au făcut mari cheltuieli militare, iar existența „Sovromurilor” în ramurile economice de bază a împiedicat, de fapt, acumularea și dezvoltarea sectoarelor respective și a întregii economii naționale.

În același timp, au fost comise și o serie de greșeli, s-au manifestat o serie de lipsuri

serioase, din păcate, s-au comis chiar și unele încălcări ale legalității socialiste, care au dăunat dezvoltării socialiste a patriei noastre.

Trebuie subliniat faptul că tocmai în această perioadă s-au manifestat și puternice concepții străine, de fapt antisocialiste, de negare a forței și capacității poporului român, a clasei muncitoare, de negare a însăși istoriei, a limbii și culturii române.

A existat o puternică Ingrădire a activității creatoare, a apărut concepția greșită după care nu era necesară o dezvoltare proprie a științei și tehnicii.

Această stare de lucruri a influențat, fără nici o îndolală, în mod negativ, realizarea construcției socialiste în prima etapă.

Iată de ce se poate spune că, deși în 1965 s-a încheiat, în linii generale, organizarea pe baze socialiste — a proprietății de stat și cooperatiste — a societății noastre, România continua să fie o țară în curs de dezvoltare, în grupa de Jos a acestei categorii de țări.

Iată cum se prezenta economia românească în 1965:

— fondurile fixe	460 miliarde lei
— venitul național	141 miliarde lei
— în industrie	71 miliarde lei
— în agricultură	37 miliarde lei
— în alte sectoare	32 miliarde lei
— forța de muncă activă	9.680.000
— în industrie	1.360.000
— în agricultură	3.400.000
— fondul de retribuție	57 miliarde lei
— retribuția medie	1.000 lei
— retribuția minimă	600 lei

Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu

IV. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII SOCIETĂȚII SOCIALISTE ROMĂNEȘTI. ETAPA FĂURIRII SOCIETĂȚII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE

1. Realizările istorice obținute de poporul român în dezvoltarea economică și socială a țării

La începutul anilor '80, o dată cu trecerea la cel de-al 7-lea și al 8-lea cincinal, România a intrat într-o nouă etapă a dezvoltării sale economico-sociale — etapa făuririi societății socialiste multilaterale dezvoltate și creșterii condițiilor de trecere treptată spre comunism.

În deceniul 1931—1990 s-a trecut de dezvoltarea intensivă a industriei și a celorlalte sectoare de activitate, pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii.

Obiectivul strategic stabilit de Congresul al XIII-lea al partidului privind trecerea României, până în 1990, la un nou stadiu de dezvoltare — cel de țară socialistă mediu dezvoltată — are la bază puternică dezvoltarea a forțelor de producție, a industriei socialiste, a științei, învățământului și culturii, dezvoltarea agriculturii și înfăptuirea noii revoluții agrare.

Sintem la jumătatea celui de-al 8-lea cincinal. Ne pregătim pentru Congresul al XIV-lea al partidului, care urmează să adopte cel de-al 9-lea plan cincinal și orientările generale ale dezvoltării României până în anul 2000 și, în unele domenii, inclusiv în primul deceniu al celui de-al XXI-lea secol.

Au trecut 41 de ani de la victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antimperialistă și 40 de ani de la trecerea la construcția socialistă în România. Iată de ce este necesar să facem un bilanț general al drumului parcurs, al realizărilor, al stadiului dezvoltării socialiste a României, pentru a trasa obiectivele viitoare.

În această perioadă producția industrială a crescut, în comparație cu 1915, de 123 ori. S-au creat noi ramuri moderne. Producția de oțel a crescut de circa 120 de ori, industria chimică de peste 1300 de ori, construcția de mașini de peste 500 ori. S-au dezvoltat puternic industria ușoară, alimentară, a bunurilor de consum. Toate sectoarele au cunoscut o însemnată dezvoltare.

Producția agricolă a crescut de peste 9 ori.

În același timp, avuția națională acumulată a ajuns la 5100 miliarde lei, iar fondurile fixe productive, la circa 2500 miliarde lei. Venitul național a crescut de peste 36 de ori, iar fondul de retribuție generală de circa 75 de ori, față de 1945.

Merită subliniat faptul că 80 la sută din aceste creșteri s-au realizat după Congresul al IX-lea al partidului.

Punând în centrul activității de construcție socialistă dezvoltarea puternică a industriei pe baza celor mai noi cuceriri ale științei, s-a trecut, totodată, la amplasarea teritorială a forțelor de producție în toate județele și zonele țării.

În ultimii 20 de ani au fost create aproape 2000 de întreprinderi, amplasate în centrele vechi și în cele peste 180 de noi platforme industriale.

Repartizarea justă a forțelor de producție, a industriei, pe întreg teritoriul țării, constă în una din marile realizări ale construcției socialiste în țara noastră, care asigură condiții de muncă oamenilor muncii din toate județele, ridicarea nivelului lor de trai

material și spiritual, a gradului general de civilizație, condiții pentru adevărată egalitate în drepturi între toți cetățenii patriei noastre, fără nici o deosebire. (VII și părțile aplice).

Restabilind rolul agriculturii ca ramură de bază a dezvoltării economico-sociale a patriei noastre, a construcției socialiste, s-a acționat pentru creșterea puternică a producției agricole, realizându-se mari sisteme de irigații, pe aproape 4 milioane hectare, importante lucrări de îmbunătățiri funciare, de ameliorare a solului, de creștere a potențialului productiv al pământului. Au fost rezolvate problemele mecanizării complete a agriculturii, ale chimizării, creându-se astfel condiții pentru obținerea unor recolte bune — care în ultimii ani se ridică la circa 30 milioane tone de cereale — și pentru o creștere importantă a producției în toate celelalte sectoare ale agriculturii.

S-au dezvoltat puternic transporturile, construcțiile, celelalte sectoare de activitate.

O puternică dezvoltare a cunoscut activitatea de cercetare științifică, care are un rol tot mai important în toate domeniile.

S-a generalizat învățământul de 10 ani, iar aproape 80 la sută din tinerii urmează învățământul de 12 ani.

În același timp, s-a desăvârșit o intensă activitate culturală de ridicare a nivelului general de cunoștințe al oamenilor muncii, al întregului popor.

În toată această perioadă, îndeosebi după Congresul al IX-lea, s-a realizat un vast program de investiții, care reprezintă peste 4100 miliarde lei.

Pe această bază s-a asigurat dezvoltarea puternică a forțelor de producție, a industriei, a agriculturii, realizarea uriașului program de construcții social-culturale. Numai în ultimii 23 de ani s-au construit 2,6 milioane de apartamente din fondurile statului, precum și sute de mii de locuințe din fondurile populare.

În această perioadă s-au dat în folosință Canalul Dunăre — Marea Neagră și Canalul Poarta Albă — Midia — Năvodari, s-au realizat Metroul în capitala patriei, modernizarea Dimbovițel, Împărțirea și alte lucrări importante care vor da în perspectivă veacuri. Se construiesc noul Centru politic administrativ-cultural, s-au început lucrările la amenajarea râului Argeș pentru navigație până în 1990.

Toate marile obiective industriale, agrare, social-culturale și altele au transformat întreaga înfățișare a patriei noastre, a orașelor și satelor — a întregului nivel de civilizație al României.

Dezvoltarea puternică a activității economico-sociale a asigurat creșterea continuă a personalului muncitor și din alte sectoare de activitate. Din totalul populației active, de peste 11 milioane, circa 8 milioane lucrează în industrie și alte sectoare de activitate, iar peste 3 milioane lucrează în agricultură — în întreprinderile agricole de stat și cooperativele agricole de producție.

Fondul de retribuție a crescut numai în perioada de du-

pă Congresul al IX-lea de aproape 6 ori — s-a mărit de la circa 57 miliarde lei la circa 315 miliarde lei în acest an. Retribuția medie a crescut de peste 3 ori; de asemenea, retribuția minimă s-a majorat de peste 3,3 ori.

De sistemul de pensii beneficiază peste 3 milioane de oameni, iar circa 5 milioane de copii beneficiază de indemnizația de copil.

Se poate spune că, practic, veniturile întregii populații a României — într-o formă sau alta — sînt legate de dezvoltarea industriei, agriculturii, a sectoarelor sociale, că veniturile fiecărui cetățean sînt legate de dezvoltarea economiei socialiste a patriei noastre. (Aplauze puternice, prelungite).

Fondul de consum și produsele necesare consumului au crescut, asigurându-se, de peste 18 ori, față de 1950, de tuturor oamenilor muncii, tuturor locuitorilor condiții demne de locuință. De altfel, demnul de calorii pe locuitor reprezintă circa 3200 calorii, ceea ce asigură România în ritmul țării cu un consum bun din toate punctele de vedere, al cerințelor dezvoltării fizice și intelectuale.

S-a dezvoltat puternic sistemul de sănătate — construcția de spitale, dispensare și alte așezăminte.

În această sa politică, partidul nostru a pornit și pornește de la faptul că ridicarea nivelului de trai material și spiritual al poporului constituie obiectivul fundamental al dezvoltării economico-sociale al politicii partidului nostru comunist, esența însăși a societății socialiste multilaterale dezvoltate pe care o edificăm cu succes în România. (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul!”).

Oricine vizitează România, orice om de bună credință, indiferent de concepțiile sale politice sau filozofice, poate să constate marile transformări petrecute în patria noastră, în viața poporului român, puternică dezvoltare economico-socială din anii socializării și, în mod deosebit, din anii de după Congresul al IX-lea al partidului.

Privind cu mîndrie la tot ceea ce am realizat, trebuie să spunem deschis că nu totul a mers așa cum s-a prevăzut, cum am fi dorit, că în prima etapă a construcției socialiste s-au comis multe erori, abuzuri, ce au denaturat, la un moment dat, construcția socialistă, care însă au fost la timp înlăturate de către partid și s-au asigurat, totodată, condițiile ca asemenea stări de lucruri să nu se mai repete niciodată.

Și în etapele următoare s-au manifestat unele lipsuri și greșeli. Nu am reușit întotdeauna să realizăm, în termenele prevăzute, toate obiectivele stabilite, unele domenii, cum este energia, au rămas în urma dezvoltării generale. Dacă s-ar fi lucrat cu mai multă răspundere în toate domeniile, am fi putut să avem, fără îndoială, rezultate mult mai bune.

Am parcurs un drum lung, greu, am înaintat pe căi necunoscute, dar, călăuzindu-ne de legile generale, de principii socialiste, am asigurat înlăturarea la timp a lipsurilor, greșelilor, perfecționarea tuturor sectoarelor de activitate și, astfel, s-au obținut marile realizări în toate domeniile.

Societatea socialistă a lădat cu desăvîrșire exploatarea și asuprirea omului de către om.

Scopul întregii activități economico-sociale în societatea noastră socialistă îl reprezintă creșterea generală a avuției naționale, pe baza dezvoltării forțelor de producție, a tuturor sectoarelor, a științei, învățămîntului, culturii și ridicarea pe această bază a bunăstării generale a omului, lichidarea cu desăvîrșire a sărăciei, asigurarea unei societăți a oamenilor muncii în care să nu existe nici bogății, nici sărăci, ci oameni ai muncii care au un nivel civilizată de viață materială și

spirituală și își făuresc viitorul. În mod liber, așa cum îl doresc. (VII aplauze).

Privim cu încredință mîndrie la ceea ce am realizat, dar și cu hotărîrea de acțiune cu toată fermitatea în vederea înlăturării lipsurilor, perfecționării în continuare a întregii activități, asigurînd astfel înlăturarea neabătută a obiectivelor strategice trasate în Programul partidului de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și de înaltare fermă spre comunism. (Aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu, România — stîmna noastră și mîndria!”).

2. Justețea politicii de alocare a unei părți însemnate a venitului național pentru fondul de acumulare, de întărire și dezvoltare continuă a proprietății socialiste

Stimați tovarășii,

Toate marile realizări din anii construcției socialiste, îndeosebi după Congresul al IX-lea, s-au putut înfăptui datorită aplicării consecvente a legii obiective a acumulării, a reproducției largite și dezvoltării. Pornind de la aceasta, în ultimii 23 de ani am alocat, an de an, circa o treime din venitul național pentru fondul de dezvoltare și două treimi pentru fondul de consum. Numai în acest fel am putut asigura realizarea programelor de dezvoltare a forțelor de producție, a industriei, agriculturii, științei, învățămîntului, culturii, vastul program de construcții de locuințe și social-culturale, care constituie baza dezvoltării societății și a ridicării continue a nivelului de trai material și spiritual al întregului popor.

În această perioadă, am atras atenția, în mai multe rânduri, că, dacă se va reduce acumularea, fondul de dezvoltare, vom pune în pericol înseși existența și viitorul întregii noastre națiuni, că nu putem să consumăm mai mult decît permit mijloacele create, ca urmare a dezvoltării generale, că nu putem să consumăm totul și că trebuie neapărat să asigurăm fondurile de acumulare pentru întreaga dezvoltare economico-socială a patriei noastre. Am subliniat, cu aceste prilejuri, faptul că reducerea fondului de acumulare și dezvoltare poate să asigure clișiva ani un consum mai ridicat, dar, pe termen lung, aceasta va duce la scăderea generală a forțelor materiale și productive ale patriei și, deci, la scăderea puternică a nivelului de trai al poporului.

Putem afirma, pe baza realităților, că viața a confirmat pe deplin justețea politicii partidului nostru, a aplicării legilor obiective privind acumularea și fondul de dezvoltare pentru reproducția largită, pentru crearea unei baze materiale și tehnice, în continuă creștere, care reprezintă — repet — singura cale pentru ridicarea continuă a nivelului de trai material și spiritual al poporului.

Dacă nu am fi realizat dezvoltarea de astăzi a țării, nu am putea asigura locuri și condiții de muncă pentru toți cetățenii patriei noastre, nu am putea asigura retribuția de astăzi și celelalte cheltuieli sociale, care reprezintă o pondere importantă în ridicarea nivelului de viață al poporului.

Pornind de la aceasta, este necesar să asigurăm și în continuare o repartizare justă a venitului național pentru fondul de consum și fondul de acumulare și dezvoltare. În vederea asigurării condițiilor înlăturării neabătute a obiectivelor strategice de dezvoltare

re viitoare a patriei noastre. (Aplauze puternice, prelungite).

Este necesar să subliniez că numai prin alocarea fondurilor necesare pentru acumulare și dezvoltare am asigurat dezvoltarea puternică a industriei, a agriculturii, transporturilor și a celorlalte ramuri și, pe această bază, o puternică dezvoltare a proprietății socialiste — proprietatea întregului popor, proprietatea cooperatistă.

După Congresul al IX-lea al partidului au fost adoptate măsuri importante privind înțărirea și dezvoltarea proprietății socialiste și, totodată, a răspunderii oamenilor muncii, în calitate de proprietari și producători, pentru buna gospodărire și dezvoltare a proprietății întregului popor, a proprietății cooperatiste. În acest sens, oamenii muncii din fiecare întreprindere au primit în folosință mijloacele fixe și circulante, ca o parte a proprietății generale pe care să o administreze și să o dezvolte. S-a introdus principiul participării la beneficii, ceea ce asigură fiecărui om al muncii venitul suplimentar față de retribuție, ca rezultat al bunelor activități și creșterii rentabilității întreprinderilor.

În același timp, cu 10 ani în urmă, am introdus sistemul de participare socială a fiecărui om al muncii cu o sumă de cel puțin 10000 lei, până la 100000 lei, ca proprietate personală la fondul de dezvoltare. În acest fel, personalul unei întreprinderi poate deține până la 30 la sută din fondul total al întreprinderii, primind anual pentru participarea sa un beneficiu suplimentar între 4 și 6 la sută în raport de rezultatele activității fiecărei întreprinderi. Aceleași principii s-au introdus și în sistemul cooperatist. Considerăm că aceasta a dus la perfecționarea sistemului de proprietate comună, luînd într-o formă corespunzătoare cointeresarea colectivului de oameni ai muncii alături de dezvoltarea generală a proprietății comune, cît și de participarea personală la fondul de dezvoltare a activității fiecărei întreprinderi.

În acest fel, sistemul nostru de proprietate asupra fondurilor fixe, inclusiv pămîntul, cuprinde proprietatea întregului popor dată în folosință fiecărui colectiv de oameni ai muncii, care reprezintă circa 65 la sută, proprietatea cooperatistă din toate domeniile, care reprezintă circa 27 la sută, și proprietatea personală, inclusiv participarea la fondul de dezvoltare, care reprezintă circa 8 la sută.

Consider că aceasta răspunde pe deplin condițiilor și realităților din patria noastră și asigură cele mai bune condi-

(Cont. în pag. a V-a)

Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu

(Urmare din pag. a IV-a)

șii pentru dezvoltarea în continuare a forțelor de producție, a bazei tehnico-materiale a întregii societăți.

De aceea, avem răspunderea să acționăm cu toată hotărârea pentru întărirea și dezvoltarea proprietății socialiste a întregului popor și cooperatistă, ca bază a dezvoltării

V. PERFECTIONAREA SISTEMULUI DE CONDUCERE ȘI PLANIFICARE A DEZVOLTĂRII ECONOMICO-SOCIALE

1. Aplicarea fermă a principiilor mecanismului economico-financiar, a autoconducerii și autogestiei

Stimați tovarăși,

Așa cum am menționat, încă la Congresul al IX-lea al partidului, în 1965, am stabilit trecerea la perfecționarea sistemului de conducere, de planificare, la crearea unui cadru corespunzător realităților din țara noastră. În această privință am pornit de la principiul că formele de conducere, de planificare, financiare, nu sînt date o dată pentru totdeauna, că ele trebuie să fie perfecționate continuu, în raport cu dezvoltarea forțelor de producție, a științei, a culturii, cu baza tehnico-materiale, pornind de la necesitatea creșterii rolului oamenilor muncii, al cadrului democratic, în întreaga conducere a activității economico-sociale.

Am introdus și perfecționat, în această perioadă, sistemul de autoconducere, autofinanțare, autogestione a fiecărei unități economice și sociale.

Am creat un larg sistem privind întărirea răspunderii directe a colectivului de oameni al muncii pentru activitatea fiecărei întreprinderi și, totodată, am dezvoltat un cadru nou, democratic de conducere, înlocuind principiul conducerii unipersonale cu principiul conducerii colective.

Am creat consiliile oamenilor muncii în toate domeniile de activitate, în care cel puțin 30 la sută sînt muncitorii. Am instituționalizat rolul adunărilor generale ale proprietarilor și producătorilor, în întreaga activitate a întreprinderii. Am creat, în mod corespunzător, organisme pe plan local și național, de participare organizată a maselor, a întregului popor, la conducerea tuturor sectoarelor de activitate.

2. Înfăptuirea consecventă a programelor de dezvoltare intensivă, de organizare și modernizare a industriei și celorlalte ramuri ale economiei naționale, pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii

Stimați tovarăși,

Sîntem la sfîrșitul celui de-al treilea an al planului cincinal 1986—1990.

În general, avem realizări bune în primii 3 ani, deși nu la nivelul prevederilor planului.

Este necesar să acționăm cu toată hotărârea pentru a realiza în cele mai bune condiții planul pe acest an și planurile pe 1989—1990, astfel încît să asigurăm îndeplinirea integrală a prevederilor actualului cincinal, a hotărîrilor Congresului al XIII-lea și ale Conferinței Naționale.

Aceasta impune să acționăm cu toată hotărârea pentru realizarea dezvoltării intensive a tuturor sectoarelor de activitate. Din punct de vedere cantitativ, în multe sectoare am ajuns la un nivel bun de dezvoltare, care așază România în rîndul țărilor avansate în ce privește producția pe locuitor și chiar

economico-sociale, a edificării cu succes a societății socialiste multilateral dezvoltate și a înaintării spre comunism, a ridicării bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor. (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul!”, „Ceaușescu, România — silma noastră și mindria!”).

Viata a demonstrat, de asemenea, justetea acestor măsuri — și putem afirma, cu deplină temel, că și datorită acestui larg sistem de autoconducere democratică s-a putut asigura îndeplinirea neabătută a programelor de dezvoltare economico-socială a țării. (Aplauze puternice, prelungite).

În același timp însă, am pornit de la necesitatea asigurării conducerii unitare, pe baza planului național unic de dezvoltare economico-socială, a întregii economii, a îmbinării în mod corespunzător a conducerii unitare cu creșterea răspunderii, cu autoconducerea, autogestione și autofinanțarea tuturor sectoarelor de activitate.

Este adevărat, nu totul a mers așa cum se prevede în legile care reglementează întreaga activitate. S-au manifestat tendințe de înțelegere greșită a acestor principii, în sensul că mulți au considerat că autoconducerea, autofinanțarea le dau dreptul de a cheltui și consuma fără să mai dea socoteală statului și poporului.

Nu toți au înțeles că autoconducerea democratică, autogestione înseamnă creșterea ordinii și disciplinei, întărirea răspunderii în buna conducere a activității și în gospodărirea mijloacelor încreditate.

Analizînd activitatea de plan acum, este necesar să tragem toate concluziile, atât din ceea ce este bun, cît și din lipsurile ce s-au manifestat și se mai manifestă, și să acționăm cu toată răspunderea în vederea îndeplinirii neabătute a obiectivelor de dezvoltare economico-socială, de ridicare a patriei noastre pe noi culmi de progres și civilizație.

la producția globală, ca atare. Acum, în centrul întregii activități trebuie să stea îndeplinirea programelor de dezvoltare intensivă, de organizare și modernizare a industriei și a celorlalte ramuri, pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii.

Trebuie să încheiem în acest an definitivarea programelor pe toate sectoarele și ramurile de activitate, pe toate centralele și întreprinderile, pornind de la faptul că numai pe această bază vom asigura îndeplinirea în acest cincinal a obiectivelor Congresului al XIII-lea al partidului.

În același timp, trebuie să acționăm cu toată hotărârea pentru îndeplinirea programelor de dezvoltare a agriculturii, pe baza obiectivelor noii revoluții agrare, să asigurăm realizarea în 1990 a cel puțin 35 milioane tone cereale, creșterea corespunzătoare a

producției în toate celelalte ramuri, inclusiv în zootehnie, în producția zootehnică.

Pentru realizarea obiectivelor actualului cincinal trebuie să fie luate toate măsurile necesare în vederea dezvoltării puternice a bazei tehnico-materiale, a asigurării bunei aprovizionări a activității de producție. Aceasta presupune îndeplinirea neabătută a programelor din domeniul minier, petrolier, al materialelor de construcții, chimiei și metalurgiei, precum și din celelalte ramuri, care au de realizat produse necesare bunei desfășurări a producției.

În același timp, trebuie să acționăm cu mai multă hotărâre în direcția respectării neabătute a normelor de consum, materiale și energetice, pentru reducerea continuă a acestor consumuri pe baza perfecționării tehnologiilor, a bunei organizări a întregii activități de producție.

O atenție deosebită trebuie să se acorde programelor de recuperare și refolosire a materialelor, subsansamblelor și pieselor, care au o pondere importantă în toate sectoarele, în unele depășind 50 la sută din necesarul de materii prime și materiale.

Totodată, realizarea acestor programe are o importanță deosebită și în reducerea generală a consumurilor energetice și materiale.

Sînt necesare măsuri hotărîte pentru realizarea obiectivelor în domeniul energetic. Trebuie să facem astfel încît, în 1990, să rezolvăm, în linii generale, rădăcina în urmă din domeniul energiei. Programele pe care le avem, eforturile de investiții pe care le facem în această direcție asigură pe deplin condițiile pentru îndeplinirea acestui obiectiv.

În mod deosebit este necesar să acționăm cu toată hotărârea în direcția creșterii productivității muncii, pe baza bunei organizări a întregii activități, a mecanizării, automatizării și robotizării proceselor de producție.

Se impune să se acorde o atenție deosebită realizării prevederilor privind ridicarea nivelului tehnic, îmbunătățirea calității tuturor produselor.

Trebuie să se înțeleagă bine că nu putem îndeplini obiectivele actualului plan cincinal fără o puternică ridicare a calității și a nivelului tehnic. Aceasta constituie una din cerințele fundamentale ale întregii noastre activități.

În același timp trebuie să punem cu mai multă putere

în centrul atenției tuturor sectoarelor creșterea eficienței și rentabilității întregii activități economico-sociale, pe baza reducerii cheltuielilor de producție și materiale, a încadrării stricte în normativele economico-financiare.

În acest sens este necesar să se aplice cu fermitate programul de normare economico-financiară, de stabilire a mijloacelor circulante, precum și legea privind formarea prețurilor de producție. Acestea constituie cerințe obligatorii pentru buna activitate și conducere pe baza principiilor autogestiei și autoconducerii.

În îndeplinirea tuturor acestor obiective, cercetarea științifică trebuie să se angajeze cu toate forțele sale în soluționarea problemelor complexe de organizare și modernizare, de perfecționare a caracteristicilor materialelor existente, de realizare a noi și noi materiale și tehnologii, care să asigure valorificarea superioară a materiilor prime, a muncii poporului nostru.

Îndeplinirea prevederilor actualului cincinal este posibilă numai pe baza celor mai noi cuceriri ale științei, a angajării ferme a întregii activități de cercetare în realizarea acestor obiective. (Vii și puternice aplauze).

În mod corespunzător trebuie să împletim ferm cercetarea cu învățămîntul, cu producția, să legăm mai strîns întreaga cercetare de cerințele practice ale producției, de soluționarea problemelor care apar zi de zi în activitatea complexă pentru realizarea de produse mai bune, cu un nivel calitativ și tehnic tot mai ridicat.

Totodată, trebuie să acționăm cu toată hotărârea pentru îndeplinirea programelor de perfecționare a învățămîntului, de ridicare a nivelului tehnic și profesional al cadrelor, al oamenilor muncii din toate domeniile.

Nu trebuie să uităm nici un moment că realizarea tuturor obiectivelor este posibilă numai cu oameni cu o înaltă pregătire profesională și tehnică, capabili să soluționeze cele mai complexe probleme și să asigure înaintarea fermă a patriei noastre spre cele mai înalte culmi de progres și civilizație.

Sînt necesare măsuri hotărîte în direcția realizării, în cele mai bune condiții, a activității de comerț exterior, de dezvoltare a relațiilor economico-internationale.

Trebuie să facem totul pentru a realiza, în întregime, pro-

ducția de export și exportul pe acest an și pe următorii doi ani al cincinalului, astfel încît să încheiem cel de-al 8-lea cincinal cu un nivel mai înalt al schimburilor economice internaționale cu toate statele.

Va trebui să acționăm, cu toată hotărârea, în vederea realizării programelor de lungă durată cu țările din CAER, a perfecționării activității acestui organism, a specializării și cooperării în producție astfel încît să se asigure, pe această bază, dezvoltarea mai puternică a fiecărei țări socialiste și întărirea, pe ansamblu, a forței socialiste.

Să extindem puternic relațiile cu toate țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, precum și cu țările capitaliste dezvoltate, în spiritul egalității și avantajului reciproc.

În mod deosebit, aș dori să atrag atenția asupra necesității largirii activității de cooperare și specializare în producție, de participare activă, încă în acest cincinal, la cooperarea în realizarea unor obiective industriale-agricole, împreună cu alte țări, pornind de la principiul avantajului reciproc.

În general, trebuie să intensificăm participarea la diviziunea internațională a muncii, la schimbul de valori materiale și spirituale.

Trebuie să avem în vedere că activitatea de comerț exterior constituie o necesitate, pentru îndeplinirea programelor noastre, pentru dezvoltarea largă a relațiilor internaționale, pentru o politică de colaborare și pace cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. (Aplauze puternice).

Realizarea obiectivelor actualului plan cincinal trebuie să asigure — și putem afirma că avem toate condițiile — îndeplinirea obiectivului de trecere a României la un stadiu superior, de țară mediu dezvoltată.

Aceasta va reprezenta o remarcabilă realizare a poporului român, o confirmare a justetei politicii partidului nostru de construcție socialistă, va ridica România la un nivel mai înalt de civilizație, de bunăstare materială și spirituală a poporului. (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul!”, „Ceaușescu — P.C.R.”).

VI. TRECEREA ROMÂNIEI SOCIALISTE LA STADIUL DE ȚARĂ MEDIU DEZVOLTATĂ; LINIILE DIRECTOARE ALE DEZVOLTĂRII ECONOMICO-SOCIALE A ȚĂRII ÎN DECENIUL URMĂTOR

1. Direcțiile principale ale dezvoltării economico-sociale în cel de-al 9-lea cincinal (1991—1995) și, în perspectivă, pînă în anul 2000

Stimați tovarăși,

Realizarea hotărîrilor Congresului al XIII-lea și ale Conferinței Naționale, a celui de-al 8-lea plan cincinal și a programelor pentru diferite sectoare și domenii de dezvoltare economico-socială, trecerea la un stadiu superior, de țară mediu dezvoltată, reprezintă un factor de importanță deosebită pentru realizarea primei faze de săuire a societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră și permite trecerea, în următorul deceniu — 1991—2000 — la realizarea celui de-a doua faze a acestei etape. Astfel, în anul 2000, deci în 50-55 ani, România va deveni o țară socialistă multilateral dezvoltată, pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, ale cunoașterii umane în

general, cu un nivel înalt de civilizație materială și spirituală.

Odată cu aceasta vom putea afirma cu îndreptățită mîndrie că am parcurs cu succes toate cele trei etape ale construcției socialismului — prima fază a comunismului. Numai pe această bază vom putea trece ulterior la faza de pregătire a comunismului, străbătînd mai multe etape pînă la realizarea deplină a principiilor de muncă și de viață comunistă în patria noastră. (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul!”, „Ceaușescu — P.C.R.”).

Numai o dată cu aceasta poporul nostru va trece în epoca de aur a omenirii, în epoca adevăratei libertăți și demnități umane.

La Congresul al XIV-lea al partidului urmează să adoptăm planurile și programele corespunzătoare etapei superioare a îndeplinirii Programului partidului. În stabilirea obiectivelor pentru deceniul următor, și în primul rînd pentru cincinalul 1991—1995, va trebui să pornim de la faptul că nivelul de dezvoltare a principalelor sectoare industriale, a producției fizice pe locuitor corespunde cerințelor unei societăți dezvoltate. De aceea, și în următorul deceniu, în cel de-al 9-lea cincinal, va trebui să punem în centrul preocupărilor dezvoltarea intensivă a întregii activități industriale, îndeplinirea programelor de organizare științifică și moderniza-

(Cont. în pag. a VI-a)

Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu

(Urmare din pag. a V-a)

re a producției și a muncii, pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, realizarea unei noi calități a muncii, a producției, în toate domeniile de activitate. Aceasta înseamnă că, pe baza aceluiași volum de materii prime și materiale, de consum energetic, trebuie să asigurăm, pe calea valorificării superioare a acestora, o creștere de circa 40—50 la sută a valorii producției-marfă, iar în unele sectoare chiar și mai mult.

Va trebui să asigurăm dezvoltarea puternică a bazelor proprii de materii prime și materiale și, mai cu seamă, să asigurăm în întregime energia necesară desfășurării în bune condiții a producției și a consumului general. În această privință este necesar să trecem încă din acest cîncinal, de anul viitor, la utilizarea mai largă a surselor de energie neconvenționale, astfel încît, prin folosirea biogazului, a biomasei, a energiei solare și a vîntului, a apelor termale și a microhidrocentralelor, să se asigure în întregime necesitățile fermelor zootehnice și ale altor unități agricole, ale micilor industrii, precum și realizarea în cîțiva ani a independenței energetice, a tuturor localităților rurale, pentru a nu se mai apela la sistemul energetic național.

Trebuie să realizăm o asemenea dezvoltare a producției industriale încît nivelul ei tehnic și calitativ să fie competitiv și comparabil cu cele mai bune produse similare pe plan mondial.

În același sens trebuie să se dezvolte și celelalte sectoare de activitate. Transporturile trebuie să asigure în întregime necesitățile economiei naționale, ale transportului general în toate sectoarele, inclusiv în sectorul naval.

Una din direcțiile prioritare ale activității în deceniul următor, începînd cu cel de-al 9-lea plan cîncinal de dezvoltare economico-socială, trebuie să o constituie folosirea rațională a fondului funciar, apărarea și păstrarea mediului înconjurător, a pădurilor, a apelor — condiție primordială, pentru dezvoltarea patriei noastre.

Pe această bază să asigurăm condițiile necesare înfăptuirii programului de dezvoltare a agriculturii, a noii revoluții agrare.

Suprafața agricolă și arabilă a țării noastre rămîne aceeași ca și cea din actualul

cîncinal. Nu există posibilitatea unei extinderi a acesteia, pentru că trebuie să păstrăm neatînsse pădurile, fondul forestier. Va trebui chiar ca pe seama unor terenuri neproductive să mai împădurim cîteva zeci de mii de hectare în unele județe, conform programului național.

Tocmai de aceea, este necesar să se asigure realizarea în cele mai bune condiții a programului de irigație a circa 6—7 milioane de hectare, a tuturor lucrărilor de ameliorare și de creștere a potențialului productiv al pămîntului, pe încă circa 3—4 milioane de hectare.

Trebuie să pornim de la faptul că pămîntul este un bun al întregului popor, principalul mijloc de producție în agricultură, care să asigure hrana întregii națiuni. De aceea, este necesară o bună gospodărire a solului, astfel ca fiecare metru pătrat de pămînt din suprafața arabilă și agricolă să fie cultivat în mod corespunzător.

Aceasta impune să întărim și să perfecționăm activitatea întreprinderilor agricole de stat, cooperativelor agricole de producție, stațiilor de mașini și tractoare, care trebuie să lucreze într-o strînsă colaborare și unitate, în cadrul consiliilor unice agro-industriale. În general, suprafața întreprinderilor agricole de stat nu va mai crește și nu mai poate să crească. Există în perspectivă posibilitatea unei anumite creșteri, în unele zone, a proprietății cooperative agricole de producție.

Problema principală, care se pune este însă buna organizare a activității fermelor de producție, dimensionarea conform normelor stabilite a acestor ferme, trecerea la o agricultură intensivă în toate domeniile, începînd cu cerealele, în legumicultură, pomicultură, viticultură, zootehnie.

Înfăptuirea cerințelor noii revoluții agrare constituie obiectivul strategic al dezvoltării agriculturii. Pînă în anul 1995 trebuie să realizăm cel puțin 45 de milioane de tone cereale, să generalizăm realizarea producțiilor mari — de 8000 kg grîu și orz la hectar — și să trecem la producții de 10000 kg și mai mari la hectar. De asemenea, trebuie să realizăm pe toate suprafețele irigate cel puțin 20—25 tone porumb știuleț la hectar și să trecem la realizarea de producții de 30 și peste 30 de tone de porumb știuleț la hectar.

În mod corespunzător trebuie să crească producțiile în legumicultură, viticultură, po-

micultură la plante tehnice, să sporească puternic producția de masă-verde pe pășuni și fînețe. În zootehnie, trebuie să se realizeze prevederile programului privind efectivele de bovine, de ovine și să se obțină o creștere substanțială a produselor animaliere.

Va trebui ca cîncinalul al 9-lea să realizeze o bună aprovizionare a populației cu toate produsele agroalimentare, la nivelul cerințelor științifice, un consum care să asigure atât sănătatea, cât și vigoarea fizică și intelectuală a întregului nostru popor.

Realizarea obiectivelor de dezvoltare intensivă a economiei naționale impune intensificarea muncii de cercetare și creșterea rolului științei în perfecționarea, modernizarea și dezvoltarea industriei, agriculturii și celorlalte sectoare de activitate. Va trebui să facem astfel încît știința românească, cercetarea științifică din toate domeniile să devină un puternic factor al întregii dezvoltări a forțelor de producție și a întregii societăți socialiste românești. (Aplauze puternice). Să asigurăm ca România anilor 1995—2000—2010 să reprezinte o țară cu o înaltă activitate științifică, cu o puternică forță de cercetare, care să asigure soluționarea noilor și noilor probleme ale progresului economico-social, ale ridicării continue a gradului de civilizație, a bunăstării generale a poporului nostru și, totodată, să participe activ la dezvoltarea relațiilor economice, științifice internaționale!

Doresc să subliniez din nou necesitatea ca, în următorul deceniu, începînd cu cel de-al 9-lea plan cîncinal, să acordăm o atenție deosebită dezvoltării relațiilor economice, tehnice, științifice internaționale, perfecționării colaborării și specializării în cadrul C.A.E.R.-ului, cu celelalte țări socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, cu toate statele lumii, fără deosebire de ordinire socială.

Trebuie să ne propunem ca, în perioada cîncinalului viitor, schimburile noastre economice internaționale să crească cu 35—40 la sută, iar pînă în anul 2000, cu circa 80 la sută, în comparație cu actualul cîncinal.

O dată cu lichidarea datoriei externe, România trebuie să se angajeze ferm în importante acțiuni de cooperare în producție, să participe activ la realizarea unui nou sistem economico-financiar mondial, bazat pe deplină echitate și egalitate, pe avantajul reciproc.

activității Consiliului de Miniștri, a consiliilor de conducere ale ministerelor și celorlalte organe centrale.

Centralele și întreprinderile, consiliile oamenilor muncii ale acestora trebuie să acționeze, cu toată răspunderea, pentru realizarea în cele mai bune condiții a planurilor și programelor, pentru întărirea ordinii și disciplinei în toate sectoarele.

Totodată, consider, că ar fi bine să ne gîndim la întărirea controlului, de sus pînă jos, asupra îndeplinirii planurilor și programelor de dezvoltare economico-socială a patriei.

Apare necesar să crească rolul Consiliului de Stat, care, împreună cu Marea Adunare Națională, trebuie să exercite un control mai intens și efectiv asupra activității ministerelor și altor organe centrale.

Se impune, totodată, să perfecționăm activitatea Consiliului Controlului Muncitoresc. De asemenea, pentru a-și îndeplini mai bine atribuțiile, este necesar ca Inspectoratul pentru Controlul de Calitate să treacă — de fapt, a și trecut — sub conducerea Consiliului de Stat și să nu mai fie subordonat centralelor și întreprinderilor. În același timp, este necesar să se înteleagă bine că răspunderea pentru buna calitate a produselor revine în întregime oamenilor muncii din fiecare întreprindere.

De asemenea, se impune ca, Comitetul de Stat al Planificării și Comitetul Național

3. Promovarea fermă a retribuției după muncă, a principiilor eticii și echității socialiste

Stimați tovarăș!

Populația activă a țării noastre este în prezent de circa 11 milioane persoane.

Din totalul forței de muncă active, mai mult de 10 milioane de persoane lucrează în sectoarele socialiste.

Dezvoltarea puternică a forțelor de producție, a industriei, agriculturii, științei, culturii și altor activități a asigurat crearea de noi locuri de muncă și încadrarea anuală a tineretului în producție.

Și în viitor vom acorda o atenție permanentă asigurării locurilor de muncă pentru toți cetățenii valizi și încadrarea întregului tineret în muncă.

Societatea noastră socialistă este o societate a muncii libere și are obligația să asigure muncă pentru toți cetățenii. În orice condiții de perfecționare și modernizare a producției, de creștere a productivității muncii, asigurarea locurilor de muncă pentru toți cetățenii constituie obligația fundamentală a societății noastre socialiste.

Doresc să subliniez că electronică, automatizarea trebuie folosite ca un mijloc pentru mai buna organizare a producției și a muncii, care să ușureze munca oamenilor, nu să-i elimine din activitatea productivă, nu să-i împingă la marginea societății, devenind șomeri.

Este, deci, necesar să fie astfel organizată întreaga activitate încît introducerea automatizării, electronizării să fie realizate nu în scopul creșterii profiturilor, cum se întâmplă în țările capitaliste, lipsind oamenii de dreptul suprem la muncă, ci pentru a asigura condiții tot mai bune de muncă, de viață pentru toți cetățenii. (Aplauze puternice, prelungite). În această constă adevăratul umanism revoluționar, care înseamnă totul pentru om, pentru bunăstarea și fericirea oamenilor, a poporului. (Aplauze și urale puternice; se scan-

nal pentru Știință și Tehnologie, ca organe centrale, să-și perfecționeze activitatea de control asupra realizării planurilor și programelor de dezvoltare economico-socială, răspunzînd pentru activitatea lor, atât în fața Consiliului de Miniștri, dar și în fața Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale și a Consiliului de Stat.

Apare necesitatea îmbunătățirii activității de control, în cadrul ministerelor și centralelor. Este necesar să pornim de la creșterea rolului maselor, al oamenilor muncii în exercitarea controlului în toate sectoarele de activitate. Să asigurăm buna funcționare a comisiilor de control muncitoresc din întreprinderi și instituții, a comisiilor de control obștece, astfel încît activitatea tuturor sectoarelor să se afle permanent sub controlul oamenilor muncii, al poporului, ca fiecare, în domeniul său de activitate să poarte deplină răspundere în fața organelor democratice, a partidului, a poporului. (Aplauze puternice, prelungite).

În condițiile societății noastre socialiste, întărirea controlului, de jos pînă sus, constituie un factor de importanță deosebită în buna desfășurare a întregii activități, în democratizarea și participarea activă la conducerea tuturor sectoarelor. În înfăptuirea neabătută a planurilor și programelor de dezvoltare economico-socială a patriei noastre, a întregii națiuni, a poporului nostru. (Vii și puternice aplauze).

dează „Ceaușescu și poporul”).

În perfecționarea sistemului de cointerese materială și de retribuție în toate domeniile de activitate am pornit și pornim de la principiile socialiste de retribuție după muncă, de la principiul socialist „nici pline fără muncă, nici muncă fără pline”.

Consider că în societatea noastră socialistă nimeni nu trebuie, și nu poate, să aibă venituri fără muncă, să obțină veniturile prin exploatarea și însușirea muncii altora, prin acțiuni de speculă.

Actualul sistem de organizare a muncii, de promovare în trepte, clase și grade, pe bază de examene, asigură o bună cointerese în ridicarea continuă a nivelului de cunoștințe profesionale și tehnice.

Avem un raport just între diferite ramuri de activitate și între veniturile mari și mici bazat pe principiile echității socialiste, astfel încît actualmente raportul între retribuțiile mici și retribuțiile mari este de 1 la 4,7.

Va trebui să perfecționăm acest sistem astfel ca, în cîncinalul viitor, și probabil în întregul deceniu, să asigurăm, practic, un raport de circa 1 la 4,5 între retribuțiile mici și mari.

Trebuie să avem permanent în vedere ca sporirea retribuțiilor, a veniturilor oamenilor muncii să fie în strînsă legătură cu dezvoltarea forțelor de producție, cu creșterea productivității muncii, cu ridicarea nivelului tehnic și calitativ al producției, astfel încît pe măsura dezvoltării forțelor economice a societății să asigurăm ridicarea continuă a nivelului de trai, material și spiritual, al poporului. (Vii și puternice aplauze).

În ridicarea nivelului de trai un rol important îl au veniturile sociale care în anul socialismului au crescut continuu, îndeosebi după Con-

(Cont. în pag. a VII-a)

2. Întărirea rolului organelor de stat, al celorlalte organisme de conducere colectivă în înfăptuirea programelor de dezvoltare a țării. Perfecționarea controlului oamenilor muncii în întreaga activitate economico-socială

Pornind de la programul adoptat, de la principiile autoconducerii, autogestunii și autofinanțării, este necesar să acționăm pentru perfecționarea relațiilor economico-financiare, astfel încît fiecare unitate să-și asigure deplină autofinanțare, să se realizeze o circulație bănească echilibrată, corespunzător nivelului de dezvoltare a economiei naționale, programelor activității economico-sociale, introducînd sisteme noi, moderne de decontări, care să reducă la strictul necesar circulația bănească.

Se impune creșterea răspunderii organelor financiare, întărirea controlului financiar în toate domeniile de activitate, perfecționarea sistemelor de credit și adoptarea de noi măsuri în această direcție.

În ultimul an, am redus substanțial dobînzile la creditele acordate pentru diferite sectoare de activitate. Realitatea a demonstrat că am procedat bine.

În același timp, va trebui să adoptăm măsuri ferme pentru a nu se apela la credite suplimentare sau pentru acoperirea pierderilor datorită activității nesatisfăcătoare a diferitelor întreprinderi și unități economico-sociale. S-ar putea avea în vedere ca, pentru creditele solicitate suplimentar, să se prevadă ca plata dobînzilor să se realizeze nu pe seama costurilor de producție, ci din fondul de profituri și din fondul de participare la beneficii.

Trebuie să determinăm colectivele de oameni ai muncii, colectivele de conducere să acționeze în așa fel încît

să nu fie nevoie să diminueze fondul de participare la beneficii.

În acest sens, vor trebui stabilite și luate măsuri care să stimuleze activitatea de producție și să împiedice apelaarea, cu ușurință, la credite.

Considerăm că, în general, sistemul de conducere a activității economico-sociale corespunde etapei actuale de dezvoltare. Este însă necesar să avem permanent în vedere perfecționarea și creșterea răspunderii tuturor organelor de conducere, întărirea disciplinei și ordinii în realizarea sarcinilor ce le revin în procesul complex al diviziunii muncii, al conducerii tuturor sectoarelor de activitate.

Se impune, în acest sens, perfecționarea în continuare a

Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu

(Urmare din pag. a VI-a)

gresul al IX-lea al partidului, ajungând în anul acesta la peste 15.000 lei pe o familie, față de 3.800 lei în 1965.

Este necesar să vedem la aplicarea în cel mai bune condiții a sistemului de retribuție în acord global în toate sectoarele de activitate, să aplicăm neabătut principiile eficienței și echității socialiste, astfel încât, pe măsura dezvoltării patriei noastre, a realizării

4. Înfăptuirea neabătută a programelor de organizare și sistematizare a teritoriului, a localităților patriei

Stimuli tovarăși,

Doresc, de asemenea, să mă refer la necesitatea înfăptuirii neabătute a programelor de organizare și sistematizare a teritoriului, a localităților patriei noastre. Am vorbit mai înainte de necesitatea conservării și folosirii judicioase, raționale a fondului funciar, a apărării mediului înconjurător. Mă voi referi, deci, în mod deosebit la activitatea pentru mai buna organizare a orașelor, comunelor și satelor patriei noastre.

Circa 52 la sută din populația țării locuiește în orase. Am dezvoltat puternic construcția de locuințe și așezămintele social-culturale. Ne propunem ca, până în 1995, să rezolvăm în linii generale problema locuințelor pentru toți locuitorii orașelor noastre, urmând ca până în anul 2000 fiecare locuitor să aibă asigurată cel puțin o locuință de 14 mp, iar împreună cu dependințele — 18-20 mp, ceea ce asigură bune condiții de locuit pentru toți cetățenii patriei noastre.

În localitățile rurale țărânișmea și alți locuitori ai satelor și-au construit case care asigură condiții bune de locuit. De altfel, nu există familie care să nu dispună de o locuință, chiar dacă nu asigură cele mai bune condiții.

În urma organizării teritoriilor administrative din 1963 am asigurat o dezvoltare mai echilibrată a tuturor localităților patriei noastre. Avem în total 237 municipii și orase, din care 54 au devenit orase în ultimii 20 de ani. În mediul rural există circa 2.300 comune, fiecare având în componența sa câteva sate. În procesul industrializării și urbanizării s-a produs însă o puternică deplasare a populației din comune și sate spre centrele orașenești și, în consecință, spre orașele mari. Este adevărat că dezvoltarea forțelor de producție pe teritoriul, realizarea de mii de întreprinderi și de noi platforme industriale au încetinit această deplasare și au avut un efect pozitiv în stabilizarea forței de muncă, a oamenilor și a familiilor lor în localitățile mai mici, în comune.

Cu toate acestea, multe sate și comune au cunoscut o puternică depopulare. De aceea, sînt necesare măsurile luate pentru a împiedica depopularea localităților rurale, pentru organizarea lor pe bază modernă și crearea condițiilor care să asigure locuitorilor lor ceea ce este necesar pentru o viață demnă, civilizată.

Avem în vedere păstrarea numărului de comune, în câteva județe, chiar dezvoltarea celorva centre comunale care s-au depopulat. În următorul cincinal dorim să asigurăm, în toate comunele, dezvoltarea mai puternică a agriculturii, dar și a unor activități industriale, în special a micii industrii, care să asigure condiții de muncă pentru toți cetățenii comunelor și satelor.

Programului de faurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate, să crească ponderea veniturilor sociale, care să asigure pentru toți cetățenii satisfacerea unor necesități generale, aceasta constituind, de altfel, una din căile trecerii treptate spre înfăptuirea principiilor de muncă și viață comuniste. (Aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu — P.C.R.!", „Ceaușescu și poporul!").

În același timp, se va perfecționa sistemul de învățământ de 8 ani, iar în toate comunele va funcționa și prima treaptă de liceu de 2 ani, astfel încât toți copiii să poată urma, în comunele respective, școala de 10 ani. Se va dezvolta puternic sistemul de asistență sanitară — dispensare, care vor avea și câteva paturi de asistență medicală de urgență, casa de nașteri — și se va asigura un număr de medici permanent în comună, încă să revină un medic la 900-1.000 de locuitori, având în vedere că asistența mai complexă se asigură de către spitalele orașenești și județene.

De asemenea, trebuie să perfecționăm activitatea câminelor și centrelor de cultură și creație „Cultura României", să creăm condiții pentru activitatea cultural-sportivă și, desigur, pentru cea comercială, precum și alte activități, care să asigure locuitorilor comunelor și satelor condiții de viață cel mai apropiate de cele ale locuitorilor din orase.

În comunele mari, în care își desfășoară de peste 15 ani activitatea și consiliile unice agroindustriale, ne propunem să realizăm noi centre orașenești agroindustriale, care să dispună, în afara de ceea ce se asigură în comune, de un spital cu 30-100 paturi și maternitate, de liceu treptat a doua, creînd condiții pentru generalizarea învățământului de 12 ani, pentru dezvoltarea unor activități industriale mai complexe, care nu pot fi organizate în fiecare comună. În acest fel, practic, vom avea un sistem larg, de circa 500 noi orase agroindustriale, care vor contribui la ridicarea generală a nivelului de dezvoltare a satelor. De altfel, un număr important din acestea pot fi considerate de pe acum adevărate orase agroindustriale.

Prin legea sistematizării și folosirii raționale a fondului funciar am stabilit că pentru locuință și curte în mediul rural să se asigure de la 200 la 300 mp. Considerăm că trebuie să stabilim, în principiu, că fiecare familie să poată avea în proprietate, pentru locuință, curte și activități gospodărești, circa 300 mp. Este necesar, conform prevederilor legii, să se delimiteze mai bine perimetrul constructibil al comunelor și satelor acestora, să se aplice ferm prevederile legii, care stabilesc că nimeni nu poate construi în afara perimetrului constructibil. Cetățenii care locuiesc în afara perimetrului constructibil vor continua să locuiască și în viitor în locuințele lor, însă pe măsură ce dorește să-și construiască noi locuințe, pentru el sau familiile lor, trebuie să facă aceasta numai în perimetrele constructibile. Statul va acorda sprijin, cu materiale și proiecte, cetățenilor care își construiesc locuințe proprii, cu respectarea programului de sistematizare. În același

timp, pentru cadrele din învățământ și personalul sanitar, pentru inginerii și muncitorii care nu dispun de locuințe proprii, statul le va acorda ajutoare să-și construiască, conform planului de sistematizare, sau va construi locuințe pentru nevoile acestora. Avem deja o experiență bună, din ultimii 20 de ani, în această privință.

Rezolvarea problemei unor locuințe moderne pentru locuitorii satelor reprezintă o necesitate obiectivă, pornind de la faptul că socialismul trebuie să realizeze condiții cel mai bune de viață pentru toți locuitorii, fără deosebire, că nu putem împărți țara în două — într-o parte orase moderne, dezvoltate, iar în al-

tă parte locuințe insalubre, cocloabe.

Fără îndoială, realizarea acestor corințe ale unei vieți civilizate, moderne, în spiritul umanismului propriu societății noastre, cere o perioadă mai îndelungată, cere eforturi sustinute. Dar, avem ferma convingere că, împreună cu locuitorii satelor, vom reuși, treptat, treptat, să rezolvăm această problemă, astfel încât, în deceniul următor să facem pași importanți în această direcție, să ridicăm, astfel, nivelul general de viață și al populației de la sate, să creăm condițiile apropierei treptate a condițiilor de muncă și de viață, să dispără deosebiri esențiale dintre oraș și sat. (Aplauze și urale

puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul!"). Cu cât vom reuși să realizăm într-un termen mai scurt această sarcină istorică, cu atât vom asigura ridicarea patriei noastre la un înalt grad de civilizație materială și spirituală.

Trebuie să avem permanent în vedere că soluționarea tuturor acestor probleme constituie o cerință obiectivă a fauririi fazei superioare a societății socialiste multilaterale dezvoltate și pentru crearea condițiilor necesare trecerii treptate spre vișul de aur, spre comunism. (Aplauze și urale puternice; se scandează „Ceaușescu — eroism, România — comunism!").

VII. CREȘTEREA ROLULUI STATULUI, AL ORGANISMELOR DEMOCRAȚIEI MUNCITOREȘTI - REVOLUȚIONARE, ÎNFĂPTUIREA CONSECVENTĂ A PRINCIPIULUI CONSTRUIRII SOCIALISMULUI CU POPORUL ȘI PENTRU POPOR

Stimuli tovarăși,

În întreaga noastră activitate am pornit de la teza științifică a construirii socialismului cu poporul și pentru popor, de la faptul că tot ceea ce realizăm în societatea noastră trebuie să se realizeze cu oamenii, pentru oameni, să asigure ridicarea continuă a gradului de civilizație, a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor.

Am considerat și considerăm că dezvoltarea largă a formelor democratice de conducere, participarea tuturor claselor și categoriilor sociale, a întregului popor la conducerea tuturor ramurilor de activitate, la elaborarea politicii interne și externe constituie factorul fundamental pentru edificarea cu succes a noii ordini sociale.

În acest sens am acționat pentru perfecționarea și întărirea, pentru întărirea rolului statului, al organismelor sale în conducerea activității economico-sociale.

Este bine cunoscut că statul a apărut într-o anumită perioadă a dezvoltării societății omenești, odată cu apariția claselor, și el urmează să își diminueze rolul și să dispară treptat, treptat, odată cu dispariția claselor.

Pornind de la această teză teoretică, materialist-dialectică, am considerat și considerăm că statul își păstrează și își va păstra încă multă vreme rolul său în societatea socialistă și, probabil, chiar în prima parte a societății comuniste. Se va perfecționa rolul său în raport cu dezvoltarea economico-socială, cu progresul general al societății.

Am perfecționat și acordăm o mare însemnătate organismelor democratice ale statului — Marii Adunări Naționale, consiliilor populare și tuturor celorlalte organisme ale statului nostru socialist.

Am realizat un sistem larg democratic al alegerilor de deputați în Marea Adunare Națională și în consiliile populare prin depunerea de mai multe candidaturi pentru un loc de deputat, prin desemnarea lor de către organizațiile politice și sociale, de organizațiile de masă, precum și în adunările cetățenești ale oamenilor muncii.

Adevăratul pluralism și caracterul democratic, al acestor organisme este asigurat prin prezența ca deputați în Marea Adunare Națională și în consiliile populare a reprezentanților direcți ai clasei muncitorești, țărânișmei, intelectualității, ai tuturor oamenilor muncii, fără nici o deosebire.

În acest cadru, alegerea deputaților se asigură atât din rîndul membrilor Partidului Comunist Român, cât și din rîndul membrilor altor organizații de masă și obștești, inclusiv din rîndul Organizației Democratice și Unității Socialiste.

De altfel, caracterul statului, al democrației, este determinat în primul rînd de clasele care au conducerea în societate, de sistemul social — și este evident că, o dată cu dispariția claselor exploatare, a înegalităților sociale și naționale, s-a schimbat și caracterul statului devenind cu adevărat statul oamenilor muncii, statul constructorilor socialismului în România, al democrației muncitorești-revoluționare. (Aplauze puternice, prelungite).

O dată cu perfecționarea și democratizarea activității organismelor democratice clasice, am realizat noi organisme democratice; am creat consiliile oamenilor muncii; organele județene și naționale ale acestora, care asigură participarea organizată a tuturor claselor și categoriilor sociale, a întregului popor, la elaborarea politicii interne și externe. Organizăm, o dată la 5 ani, Congresul oamenilor muncii din industrie și alte sectoare, la care participă, de regulă, 11.000 de delegați, Congresul țărânișmei și oamenilor muncii din agricultură și alte sectoare, la care participă, de asemenea, 11.000 de delegați. Aceste congrese își aleg consiliile naționale de conducere — între 1.200-1.500 de membri — care asigură conducerea activității între congrese.

Merită de subliniat faptul că atât la congrese, cât și în consiliile oamenilor muncii, cel puțin 30 la sută sînt muncitorii și, în mod corespunzător, țărâni.

Tot la 5 ani au loc Congresul științei și învățămîntului, Congresul culturii și educației socialiste, la care participă, de asemenea, circa 7.000 și, respectiv, circa 5.000 de delegați.

Având în vedere rolul important al consiliilor populare în autoconducerea și auto-provizionarea localităților, la fiecare 5 ani, după alegerea consiliilor populare, are loc Congresul consiliilor populare, la care participă circa 7.000 de delegați, care dezbate problemele fundamentale ale activității locale teritoriale și aleg Camera legislativă — parlamentul consiliilor populare — care funcționează între congrese și hotărăște asupra tuturor legilor privind activitatea organismelor locale

teritoriale, cât și asupra legilor generale și planurilor de dezvoltare economico-socială.

Se poate spune fără teama de a greși, că prin noile organisme democratice am creat un puternic sistem al democrației muncitorești-revoluționare directe, care asigură o participare largă a clasei muncitorești, a țărânișmei, intelectualității, a celorlalte categorii sociale, a întregului popor, la elaborarea politicii generale a tuturor planurilor de dezvoltare economico-socială. (VII și puternice aplauze).

Actionind în strînsă unitate, organismele democratice ale statului și noile organisme ale democrației muncitorești-revoluționare reprezintă un cadru larg de manifestare al poporului, unic în felul său, care asigură ca tot ceea ce se înfăptuiește în patria noastră să se realizeze cu poporul și pentru popor, ca poporul să fie participant și să-și hotărască, în mod conștient, propriul său destin, să-și asigure dezvoltarea în deplină libertate și demnitate, viitorul de aur — comunismul! (Aplauze și urale puternice; se scandează „Ceaușescu — eroism, România — comunism!", „Ceaușescu și poporul!").

În întreaga operă de construcție socialistă, în consecință după Congresul al IX-lea al partidului, am pornit de la necesitatea reglementării prin lege a întregii organizări și funcționări a statului, a vieții economico-sociale, a tuturor sectoarelor de activitate.

Prevederile Constituției din 1953 corespund pe deplin actualului etape de dezvoltare a patriei și asigură un larg cadru democratic de participare a întregului popor la conducerea societății.

De asemenea, legile care reglementează organizarea întregii activități, pe baza autoconducerii, autogestunii, autofințării, în cadrul democrației din toate sectoarele răspund pe deplin actualului stadiu de dezvoltare. Va trebui însă să avem permanent în vedere perfecționarea legislației democrației noastre muncitorești-revoluționare pentru întărirea răspunderii, a ordinii legale, în toate sectoarele de activitate. Să eliminăm complet toate așa-zisele H.C.M.-uri și să nu se mai funcționeze în nici un domeniu decât pe baza legilor. Numai așa vom asigura și ordinea, și disciplina, și democrația! (Aplauze puternice).

Este necesar să aplicăm ferm în întreaga activitate principiile eficienței și echității

(Cont. în pag. a VIII-a)

Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu

(Urmare din pag. a VII-a)

socialiste, să asigurăm apărarea proprietății socialiste, a întregului popor, și cooperativiste, precum și a proprietății personale a tuturor cetățenilor patriei noastre.

Va trebui să se acționeze cu toată hotărârea împotriva oricăror manifestări de necinste, de delapidare, de sustragere sub o formă sau alta, din averul general, precum și din proprietatea personală, să întărim sentimentul de cinste și răspundere față de proprietatea generală și personală. Trebuie să ajungem acolo încît cinstea, apărarea proprietății, a averii întregului popor, spiritul de dreptate să devină o caracteristică definitorie a omului nou, constructor conștient al societății socialiste și comuniste. (VII aplauze).

În acest sens, apare necesitatea unei îmbunătățiri a Codului penal și Codului de procedură penală, în raport cu noile schimbări și realități din patria noastră.

Organele de justiție și procuratură trebuie să-și îndeplinească în cele mai bune condiții rolul și răspunderea pe care le au în dezvoltarea societății noastre. În sancționarea oricăror încălcări ale legilor țării, ale normelor de etică și onoare socialistă. Va trebui să acționăm permanent ca nimeni să nu fie judecat sau, mai cu seamă, condamnat pe nedrept. De asemenea, organele Ministerului de Interne — Militia și Securitatea — trebuie să-și perfecționeze în continuare activitatea, acționând în strînsă legătură cu masele populare pentru apărarea ordinii, a proprietății socialiste și personale, pentru asigurarea liniștii tuturor cetățenilor.

VIII. DEZVOLTAREA NAȚIUNII ÎN SOCIALISM, POLITICA PARTIDULUI DE ASIGURARE A DEPLINEI EGALITĂȚII ÎN DREPTURI PENTRU TOȚI CETĂȚENII ROMÂNIEI

Stimați tovarăși,

Doresc, și în acest cadru, să mă refer pe scurt la problema națională și a naționalităților.

Și națunea a apărut — după cum este bine cunoscut — într-o anumită etapă a dezvoltării, de fapt, o dată cu dezvoltarea capitalismului.

Procesul dezvoltării națiunii noastre, datorită condițiilor grele în care s-a dezvoltat poporul nostru, a fost mai îndelungat.

Socialismul a asigurat noi-le condiții pentru afirmarea deplină a caracteristicilor națiunii, care au devenit mai complete. De altfel, procesul de formare a noi națiuni încă nu s-a încheiat. În multe țări, multe popoare își desfășoară procesul de formare, de organizare a lor ca națiuni — și, se pare, că acest proces va mai dura o anumită perioadă de timp, fiind în strînsă legătură cu dezvoltarea unitară a forțelor de producție, a științei, învățămîntului și culturii.

În același timp, există, după cum se știe, state naționale unitare și state în care conviețuiesc mai multe națiuni pe principii federative.

În ce privește țara noastră, ea reprezintă un stat național unitar. Procesul de realizare a unității naționale s-a încheiat prin realizarea unirii Transilvaniei cu România și formarea statului național unitar, la 1 decembrie 1918. (VII și puternice aplauze. Se

scandea „Ceaușescu și poporul”).

În strînsă legătură cu organele de justiție și procuratură, cu organele Ministerului de Interne, consiliile obștesci de judecată din toate sectoarele de activitate — care au un rol deosebit în apărarea proprietății și promovarea fermă a normelor de conviețuire socială — trebuie să devină o forță puternică a justiției democratice a întregului popor.

Apărarea cuceririlor socialiste, a independenței și suveranității patriei reprezintă o necesitate vitală în condițiile menținerii pericolului de război, de agresiune, de amestec în treburile interne ale altor state. Pornind de la concepția revoluționară, după care apărarea integrității și independenței patriei reprezintă sarcina întregului popor, am acordat o atenție continuă perfecționării și ridicării capacității de luptă și politice a forțelor noastre armate. Vom acționa și în viitor, cu toată fermitatea, pentru întărirea capacității de luptă și politice, de apărare a patriei noastre, considerînd aceasta ca o parte inseparabilă a construirii societății socialiste multilaterale dezvoltate și de înaintare spre comunism. (Aplauze puternice).

În același timp vom întări colaborarea cu armatele țărilor socialiste din cadrul Organizației Tratatului de la Varșovia, atît timp cît se va menține acesta; dar și în continuare considerăm că dezvoltarea colaborării cu armatele țărilor socialiste, cu alte armate prietene trebuie să constituie o preocupare permanentă în lupta pentru pace, pentru colaborare, pentru respectarea dreptului fiecărui popor la dezvoltare liberă și independentă. (VII și puternice aplauze).

scandea „Ceaușescu și poporul”).

Imprejurările dezvoltării istorice, dar și ale dominației străine, au făcut ca pe meleagurile patriei noastre să conviețuiască împreună oameni de diferite naționalități. Aceasta a făcut ca în România să existe cetățeni români de diferite naționalități — desigur, de naționalitate română, dar și de naționalitate maghiară, germană și altele. Întotdeauna partidul nostru s-a pronunțat și a acționat împotriva oricăror discriminări naționale, pentru deplina egalitate în drepturi între toți fiii patriei. Socialismul a rezolvat, în mod principal și definitiv, problema asigurării deplinei egalități în drepturi pentru toți fiii patriei, fără deosebire de origine națională. (Aplauze puternice, prelungite).

Considerăm că toți cetățenii României, indiferent de originea lor națională, mai apropiată sau mai îndepărtată, sînt cetățeni cu drepturi egale, dar și cu îndatoriri egale, care au răspunderea comună de a asigura împlinirea neabătută a programelor de dezvoltare economică-socială, de înaltă a socialismului și comunismului pe pămîntul României. (Aplauze puternice, prelungite).

În toate organismele democratice, de sus pînă jos, în partid, în organismele de masă și obștesci, în întreaga activitate muncesc, umăr la umăr, ac-

ționează într-o strînsă unitate toți oamenii muncii, reprezentanții lor, fără nici o deosebire.

Ridicarea nivelului general de civilizație, creșterea celor mai bune condiții de muncă, de viață, de învățămînt sînt asigurate, deopotrivă, pentru toți fiii patriei, în strînsă legătură cu dezvoltarea forțelor de producție, cu progresul general al societății noastre socialiste.

Problemele ridicării nivelului de trai material și spiritual al oamenilor muncii, al fiecărui cetățean nu se rezolvă și nu se pot rezolva decît o dată cu dezvoltarea gene-

IX. SCHIMBĂRILE PROFUNDE ÎN STRUCTURA SOCIALĂ A ȚĂRII; OMOGENIZAREA SOCIETĂȚII NOASTRE SOCIALISTE, FAURIREA, ÎN PERSPECTIVĂ, A POPORULUI UNIC MUNCITOR

Stimați tovarăși,

Dezvoltarea puternică a forțelor de producție, marile transformări revoluționare, construirea socialismului și trecerea la faurirea societății socialiste multilaterale dezvoltate au produs profunde schimbări în structura socială. Au dispărut pentru totdeauna clasele exploatare — burghezia și moșierimea — și-a lichidat cu desăvîrșire și pentru totdeauna exploatarea și opresiunea omului de către om. (Aplauze puternice).

Ca urmare a dezvoltării puternice a industriei, clasei muncitoare a cunoscut o creștere continuă. S-a ridicat nivelul de pregătire generală — profesională, tehnică și culturală — a oamenilor muncii. După cum a demonstrat cu putere viața — adevărul judecător — clasa muncitoare și-a îndeplinit și își îndeplinește cu cinste rolul de clasă socială conducătoare a întregii societăți. Ea reprezintă astăzi cea mai puternică forță socială — și, în perspectiva anilor 2000, ea va continua să se dezvolte atît numeric, dar mai cu seamă din punct de vedere al pregătirii generale, ca urmare a generalizării învățămîntului de 12 ani, a ridicării nivelului său de cunoștințe generale, profesionale și tehnice, apropiindu-se tot mai mult de cerințele pentru o clasă muncitoare intelectuală. (VII și puternice aplauze).

Țărînimea — deși s-a redus numeric, o parte însemnată trecînd la activități din industrie și alte sectoare — s-a transformat, ca urmare a cooperativizării agriculturii, într-o clasă socială nouă, cu un nivel ridicat de pregătire gene-

rală a țării, cu ridicarea bunăstării materiale și spirituale a poporului nostru, în general.

Doresc să remarc, cu multă satisfacție, că această problemă este bine înțeleasă în țara noastră de toți oamenii muncii, de întregul nostru popor, fără nici un fel de deosebire! (VII și puternice aplauze).

M-am referit la aceste probleme, în această analiză generală, pentru că orice fel de înțelegere greșită, teoretică sau practică, a problemei naționale poate avea efecte negative. Va trebui să acționăm și în continuare, cu toată fermitatea și consecvența, pentru împlinirea neabătută a

rală, profesională și culturală, și continuă să aibă un rol important în întreaga dezvoltare a societății socialiste românești.

Și țărînimea va continua să-și ridice nivelul de pregătire generală, profesională și culturală, devenind o clasă socială tot mai omogenă care, în alianță cu clasa muncitoare, va constitui temelia de granit a societății noastre socialiste.

Schimbări profunde au avut loc în rîndul intelectualității.

În urma dezvoltării puternice a industriei, agriculturii, celorlalte sectoare de activitate, a progresului științei, învățămîntului, culturii, numărul intelectualilor a crescut de peste 10 ori, în rîndurile intelectualității înrînd muncitorilor, țărîni și alte categorii muncitoare.

Astfel, se poate afirma cu deplină temei că intelectualitatea a devenit o categorie socială nouă, strîns legată de clasa muncitoare și țărînime, de popor, o puternică forță socială care are un rol tot mai important în dezvoltarea generală a forțelor de producție, a științei, învățămîntului, culturii, în ridicarea nivelului general de cunoștințe și pregătire a întregii națiuni.

Se poate, astfel, afirma că ea a devenit o parte a clasei muncitoare, că alianța muncitorilor, țărînilor și intelectualilor constituie astăzi forța de granit a societății socialiste și reprezintă garanția dezvoltării patriei noastre pe calea socialismului și comunismului. (Aplauze puternice, prelungite).

S-au dezvoltat, de asemenea, și alte categorii sociale, care acționează în strînsă legătură cu clasa muncitoare și celelalte forțe sociale.

X. CREȘTEREA TOT MAI PUTERNICĂ A ROLULUI CONDUCĂTOR AL PARTIDULUI ÎN TOATE SECTOARELE DE ACTIVITATE

Stimați tovarăși,

Marile transformări revoluționare, remarcabilele realizări în dezvoltarea economică-socială a țării, în ridicarea nivelului de trai material și spiritual al poporului demonstrează cu puterea faptelor de neîngăduit justetea politicii Partidului Comunist Român, forța politică conducătoare a întregii națiuni.

În istoria îndelungată a poporului român, partidul comunist reprezintă singurul partid care a pus mai presus de toate interesele generale ale oamenilor muncii, ale întregii națiuni și, cu cele mai mari jertfe, a condus clasa muncitoare și celelalte forțe progresiste, democratice, întregul

popor, în împlinirea revoluției de eliberare națională și socială, apoi a revoluției socialiste, în faurirea societății socialiste multilaterale dezvoltate.

Poate afirma că astăzi structura socială a României constituie expresia marilor schimbări în dezvoltarea generală a societății și demonstrează justetea tezei potrivit căreia, pe măsura împlinirii Programului partidului și a creării condițiilor de trecere spre comunism, va avea loc o continuă apropiere între toate clasele și categoriile sociale pe calea dispariției deosebirilor dintre orăș și sat, a apropiării nivelului de pregătire profesională și tehnică, a mecanizării, automatizării și robotizării proceselor de producție, a ridicării nivelului general de pregătire, a nivelului de cultură. Se va ajunge astfel la realizarea poporului unic muncitor, animat de aceleași năzuințe și interese comune de a-și face în mod conștient viitorul liber și independent, de bunăstare și fericire, de a asigura deplina egalitate în drepturi și afirmarea principiilor de echitate și etică socialistă și comunistă, de ridicare necontenită a patriei noastre socialiste pe cele mai înalte culmi de progres și civilizație.

Pornind de la noua structură socială a poporului nostru, avem obligația să facem totul pentru împlinirea neabătută a procesului legic de întărire a clasei muncitoare, a țărînii și intelectualității, de apropiere și întărire a unității și omogenizării societății noastre socialiste. Numai așa vom acționa ca adevărați revoluționari, vom asigura viitorul de aur al națiunii noastre socialiste! (Aplauze și urale puternice; se scandea îndelung „Ceaușescu — P.C.R.!", „Stima noastră și mîndria — Ceaușescu, României!”).

Se poate afirma că astăzi structura socială a României constituie expresia marilor schimbări în dezvoltarea generală a societății și demonstrează justetea tezei potrivit căreia, pe măsura împlinirii Programului partidului și a creării condițiilor de trecere spre comunism, va avea loc o continuă apropiere între toate clasele și categoriile sociale pe calea dispariției deosebirilor dintre orăș și sat, a apropiării nivelului de pregătire profesională și tehnică, a mecanizării, automatizării și robotizării proceselor de producție, a ridicării nivelului general de pregătire, a nivelului de cultură. Se va ajunge astfel la realizarea poporului unic muncitor, animat de aceleași năzuințe și interese comune de a-și face în mod conștient viitorul liber și independent, de bunăstare și fericire, de a asigura deplina egalitate în drepturi și afirmarea principiilor de echitate și etică socialistă și comunistă, de ridicare necontenită a patriei noastre socialiste pe cele mai înalte culmi de progres și civilizație.

Pornind de la noua structură socială a poporului nostru, avem obligația să facem totul pentru împlinirea neabătută a procesului legic de întărire a clasei muncitoare, a țărînii și intelectualității, de apropiere și întărire a unității și omogenizării societății noastre socialiste. Numai așa vom acționa ca adevărați revoluționari, vom asigura viitorul de aur al națiunii noastre socialiste! (Aplauze și urale puternice; se scandea îndelung „Ceaușescu — P.C.R.!", „Stima noastră și mîndria — Ceaușescu, României!”).

Pornind de la noua structură socială a poporului nostru, avem obligația să facem totul pentru împlinirea neabătută a procesului legic de întărire a clasei muncitoare, a țărînii și intelectualității, de apropiere și întărire a unității și omogenizării societății noastre socialiste. Numai așa vom acționa ca adevărați revoluționari, vom asigura viitorul de aur al națiunii noastre socialiste! (Aplauze și urale puternice; se scandea îndelung „Ceaușescu — P.C.R.!", „Stima noastră și mîndria — Ceaușescu, României!”).

Pornind de la noua structură socială a poporului nostru, avem obligația să facem totul pentru împlinirea neabătută a procesului legic de întărire a clasei muncitoare, a țărînii și intelectualității, de apropiere și întărire a unității și omogenizării societății noastre socialiste. Numai așa vom acționa ca adevărați revoluționari, vom asigura viitorul de aur al națiunii noastre socialiste! (Aplauze și urale puternice; se scandea îndelung „Ceaușescu — P.C.R.!", „Stima noastră și mîndria — Ceaușescu, României!”).

Pornind de la noua structură socială a poporului nostru, avem obligația să facem totul pentru împlinirea neabătută a procesului legic de întărire a clasei muncitoare, a țărînii și intelectualității, de apropiere și întărire a unității și omogenizării societății noastre socialiste. Numai așa vom acționa ca adevărați revoluționari, vom asigura viitorul de aur al națiunii noastre socialiste! (Aplauze și urale puternice; se scandea îndelung „Ceaușescu — P.C.R.!", „Stima noastră și mîndria — Ceaușescu, României!”).

Pornind de la noua structură socială a poporului nostru, avem obligația să facem totul pentru împlinirea neabătută a procesului legic de întărire a clasei muncitoare, a țărînii și intelectualității, de apropiere și întărire a unității și omogenizării societății noastre socialiste. Numai așa vom acționa ca adevărați revoluționari, vom asigura viitorul de aur al națiunii noastre socialiste! (Aplauze și urale puternice; se scandea îndelung „Ceaușescu — P.C.R.!", „Stima noastră și mîndria — Ceaușescu, României!”).

Pornind de la noua structură socială a poporului nostru, avem obligația să facem totul pentru împlinirea neabătută a procesului legic de întărire a clasei muncitoare, a țărînii și intelectualității, de apropiere și întărire a unității și omogenizării societății noastre socialiste. Numai așa vom acționa ca adevărați revoluționari, vom asigura viitorul de aur al națiunii noastre socialiste! (Aplauze și urale puternice; se scandea îndelung „Ceaușescu — P.C.R.!", „Stima noastră și mîndria — Ceaușescu, României!”).

Pornind de la noua structură socială a poporului nostru, avem obligația să facem totul pentru împlinirea neabătută a procesului legic de întărire a clasei muncitoare, a țărînii și intelectualității, de apropiere și întărire a unității și omogenizării societății noastre socialiste. Numai așa vom acționa ca adevărați revoluționari, vom asigura viitorul de aur al națiunii noastre socialiste! (Aplauze și urale puternice; se scandea îndelung „Ceaușescu — P.C.R.!", „Stima noastră și mîndria — Ceaușescu, României!”).

(Cont. în pag. a IX-a)

Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu

(Urmare din pag. a VIII-a)

niștilor în adoptarea tuturor hotărârilor privind politica internă și externă a României socialiste.

Pornind de la faptul că activul, cadrele de bază ale partidului trebuie să se angajeze direct în îndeplinirea în viață a hotărârilor partidului și a legilor țării, am introdus principiul cumulului de funcții în activitatea de partid, de stat, economică și socială desființând însă cumulul de retribuție.

Am considerat că cele mai bune cadre de partid trebuie, în același timp, să se angajeze direct în conducerea organelor de stat economice, științifice și sociale, în vederea îndeplinirii politicii de dezvoltare economico-socială a țării, îmbinând astfel munca de partid cu munca de conducere a diferitelor sectoare de activitate.

Am pornit de la faptul că rolul conducător al partidului nu se poate și nu trebuie să se realizeze din afară, ci prin angajarea directă a membrilor de partid, începând cu cadrele de bază ale partidului, în munca de dezvoltare a patriei.

Experiența de peste 20 de ani demonstrează justetea acestui mod de activitate care a dus la o întărire puternică a legăturilor partidului cu toate sectoarele vieții economice și sociale, cu masele de oameni ai muncii.

Astăzi, Partidul Comunist Român cuprinde în rândurile sale peste 3 milioane 700 de mii de membri, din care 55 la sută sînt muncitori, ceea ce demonstrează că partidul nostru continuă și trebuie să rămână un partid al clasei muncitoare, forța socială cea mai avansată a societății noastre. (VII și puternice aplauze).

Este necesar să acționăm cu toată hotărârea pentru creșterea tot mai puternică a rolului conducător al partidului în toate sectoarele de activitate.

Teza după care partidul nu trebuie să poarte răspunderea directă pentru îndeplinirea planurilor și programelor economico-sociale, ci trebuie să lase sectoarele și unitățile economico-sociale să soluționeze cum consideră mai bine problemele, o considerăm complet greșită și dăunătoare, de fapt lichidatoristă, care va duce până la urmă — și nu poate să nu ducă — direct la slăbirea partidului, punând în pericol însăși construirea socialismului. Dacă partidul nu-și mai asumă răspunderea pentru realizarea Programului său de lăurire a socialismului și comunismului, atunci se pune pe drept cuvînt întrebarea care este rolul partidului și dacă mai este necesar? Golul lăsat de partid va produce un vid în viața politică, socială și care va fi, fără nici o îndoială, umplut de alte forțe politice. NUI Partidul nu poate renunța la rolul său de forță politică conducătoare în lăurirea socialismului, nu poate împărți și cu altul mai mult, nu poate ceda nimănui rolul său, fără a dispărea mai devreme sau mai tîrziu.

Iată de ce este necesar să acționăm cu toată fermitatea contra oricăror tendințe lichidatoriste și de slăbire a rolului partidului. Să facem totul

pentru întărirea partidului, a unității sale politice, ideologice, organizatorice, a rolului său politic conducător în toate domeniile de activitate, în întreaga societate.

Nu mai așa vom acționa ca adevărații comunisti revoluționari, ne vom îndeplini răspunderea față de clasa muncitoare, față de întregul popor, față de viitorul liber și independent al națiunii noastre, al României socialiste! (Aplauze puternice, prelungite. Se scandează „Ceaușescu — P.C.R.I!”).

Trebuie să nu uităm niciodată că numai în măsura în care partidul va acționa cu întregul său forță în vederea îndeplinirii Programului de lăurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare spre comunism, avem garanția realizării cu succes a acestuia.

Creșterea răspunderii organelor de stat, a organelor democrației muncitorești-revoluționare, a colectivelor de oameni ai muncii nu vine în contradicție cu întărirea rolului conducător al partidului, nu presupune în nici un fel o slăbire a rolului conducător al partidului. Dimpotrivă, tocmai dezvoltarea democrației impune ca o necesitate obiectivă intensificarea activității partidului, creșterea răspunderii cadrelor de partid, a activului, a comunistilor, în toate domeniile, în vederea bunei funcționări a acestor organisme.

Așa cum se precizează în Statutul partidului, organele de partid nu trebuie să înlocuiască organele de stat sau organismele democratice. Trebuie însă să se asigure o bună funcționare a acestora. Îndeplinirea atribuțiilor și rolului pe care îl au în conducerea diferitelor sectoare de activitate.

Comunistii, cadrele de partid răspund pentru activitatea lor din toate domeniile în fața organelor și organizațiilor de partid, dar, totodată, ei răspund și în fața organelor din care fac parte, și în același timp poartă întreaga răspundere în fața poporului!

Împletirea justă, dialectică, a rolului partidului cu creșterea răspunderii și a rolului organelor de stat și organismelor democratice, al maselor populare, constituie factorul determinant al întăririi unității și forței de acțiune a poporului nostru, al îndeplinirii de către partid a misiunii sale istorice de conducător politic, de forță vitală, de centru vital al întregii națiuni! (VII și puternice aplauze).

În același timp, este necesar să se acționeze cu întreaga răspundere pentru îndeplinirea hotărârilor partidului și a legilor țării cu privire la pregătirea și promovarea cadrelor.

Trebuie să avem permanent în vedere ridicarea din rândurile clasei muncitoare, tîrînimii, intelectualității, de noi și noi activiști, cu o înaltă pregătire generală și profesională, tehnică, științifică, ideologică.

Și în viitor trebuie să acționăm în așa fel încît cadrele de bază, activul de partid, inclusiv activul de stat, al organismelor democratice și sociale din toate sectoarele, să provină și să fie strîns legați de clasa muncitoare, de țară-

nime, de intelectualitate, de clasele și categoriile sociale care reprezintă forțele de bază ale societății noastre. Numai așa vom avea calce cu adevărat revoluționare, activiști strîns legați de oamenii muncii, de întregul popor, care vor acționa în spirit revoluționar și vor face întotdeauna totul pentru cauza socialismului, a ridicării nivelului de trai material și spiritual al poporului, a întăririi independenței și suveranității României! (Aplauze și urale puternice. Se scandează îndelung „Ceaușescu, P.C.R.I!”, „Ceaușescu și poporul!”).

Avem prevederi bune privind sistemul de alegere, de pregătire, și promovare a cadrelor, de consultare a organizațiilor de partid, a oamenilor muncii cu privire la activiștii și cadrele care urmează să fie promovate.

Prezentarea de mai multe candidaturi — minimum 3 candidaturi — pentru alegerea unor cadre de conducere, concursurile și alte forme, inclusiv perioada de încercare pentru o anumită muncă, asigură atât alegerea celor mai bune cadre și activiști, cât și controlul permanent al partidului, al oamenilor muncii asupra celor care sînt promovați.

XI. ACTIVITATEA IDEOLOGICĂ, POLITICO-EDUCATIVĂ DE FORMARE A OMULUI NOU, CU O ÎNALTĂ CONȘTIINȚĂ REVOLUȚIONARĂ, SOCIALISTĂ — OBIECTIV DE IMPORTANȚĂ DEOSEBITĂ ÎN ACTUALA ETAPĂ

Stimați tovarășii,

Activitatea ideologică, politico-educativă, de formare a omului nou, cu o înaltă conștiință revoluționară, socialistă constituie una din problemele de importanță deosebită în actuala etapă de dezvoltare a societății noastre socialiste.

Am obținut mari realizări prin însăși generalizarea învățămîntului de 10 ani și creșterea, în următorii ani, la învățămîntul de 12 ani. Puternica dezvoltare a învățămîntului superior, diferitele forme de calificare și ridicare a cunoștințelor tehnico-științifice, învățămîntul de partid, inclusiv învățămîntul politic de masă — care cuprinde milioane de membri de partid și membri de partid — au avut și au un mare rol în întărirea activității de ridicare a cunoștințelor, a nivelului general de cunoaștere al activiștilor și tuturor oamenilor muncii.

Cu toate acestea, așa cum am arătat în Tezele din aprilie, s-a produs o anumită rămînere în urmă a nivelului general, ideologic, politico-educativ, față de dezvoltarea forțelor și relațiilor de producție, a societății noastre socialiste, în ansamblu.

Dacă în primii ani ai construcției socialiste, activitatea politico-educativă, de propagandă a avut un rol foarte însemnat în mobilizarea maselor populare, a întregului popor pentru învingerea greutăților și asigurarea mersului înainte al țării, treptat, această activitate a slăbit într-o anumită măsură.

Au fost concentrate eforturile în îndeplinirea programelor de dezvoltare a forțelor de producție, a științei, a tehnicii, de dezvoltare generală a patriei și, într-o anumită mă-

Este necesar să aplicăm cu toată fermitatea prevederile controlului de partid și de stat, să acordăm și mai multă atenție celui în care promovăm cadrele, pregătirii acestora, ridicării continue a nivelului lor, profesional, tehnico-științific, cultural și politico-ideologic.

Trebuie să facem totul pentru a asigura păstrarea și dezvoltarea spiritului revoluționar, de răspundere al tuturor cadrelor și activiștilor. Să întărim spiritul critic, auto critic, să lărgim continuu democrația internă de partid, ca o parte inseparabilă a democrației muncitorești-revoluționare!

Organele și organizațiile de partid, comitetele și birourile organizațiilor de partid, comitetele comunale, orășenești și județene trebuie să asigure unirea eforturilor comunistilor, ale tuturor oamenilor muncii, în vederea îndeplinirii neabătute a hotărârilor partidului și a legilor țării.

Întreaga activitate a organelor de partid trebuie să fie pătrunsă de spiritul revoluționar al răspunderii și întransigenței în muncă, de grija față de oamenii muncii, de hotărârea de a servi întotdeauna cauza socialismului, a poporu-

lui. Trebuie să facem astfel încît partidul nostru să-și îndeplinească și în viitor, în cele mai bune condiții, rolul său de forță politică conducătoare. Fiecare activist, fiecare membru de partid trebuie să acționeze cu întreaga răspundere pentru creșterea forței și întărirea unității partidului — garanția supremă a mersului înainte al patriei noastre, spre vișul de aur! (Aplauze și urale prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul!”).

Îndeplinirea autoconducerii și autoaprovizionării locale impune creșterea continuă a răspunderii consiliilor populare în buna gospodărire a orașelor și comunelor și întărirea legăturilor cu masele de oameni ai muncii și participarea activă a cetățenilor la întreaga activitate.

Sînt necesare măsuri pentru îmbunătățirea și perfecționarea activității consiliilor populare — ca cele mai largi organisme ale statului — care trebuie să acționeze în toate împrejurările în strînsă legătură și deplină unitate cu toți oamenii muncii, cu poporul, conform tezei construirii socialismului cu oamenii și pentru oameni, cu poporul și pentru întregul popor! (Aplauze puternice, îndelungate).

sură, a început să fie subapreciată activitatea politico-educativă de ridicare a conștiinței revoluționare a comunistilor, a membrilor organizațiilor de masă și obștești, a maselor populare în general.

Deși încă la Congresul al IX-lea, în raportul prezentat, s-a subliniat necesitatea intensificării activității ideologice, pentru a înțelege mai bine marile transformări ce au loc, schimbările din societate, pentru stabilirea obiectivelor și elaborarea politicii partidului nostru în raport de aceste realități, pe parcurs nu putem spune că s-a făcut totul în această privință. S-a creat o anumită concepție greșită după care, avînd în vedere că am obținut realizări remarcabile, nu ar mai trebui să desfășurăm o largă propagandă și activitate politico-ideologică.

Programul ideologic al partidului, din 1962, a atras atenția asupra unor probleme ideologice, teoretice, asupra unor probleme deosebite pentru activitatea noastră educativă. Această necesitate nu a fost însă bine înțeleasă și nu s-a acționat, cu toată hotărârea, în spiritul tezelor istorice și al orientărilor generale pentru activitatea partidului în noua etapă de dezvoltare a societății noastre.

Avem rezultate bune în activitatea literară, artistică, în arta plastică, în muzică, teatru, în toate sectoarele muncii politico-educative și culturale. Cu toate acestea, nu putem fi pe deplin mulțumiți cu nivelul general al operelor și lucrărilor realizate în diferite sectoare ale activității culturale-artistice.

Mă refer succint la toate acestea pentru a atrage atenția asupra necesității de a lichida rapid minusurile, anume rămînere în urmă și de a ridica

nivelul activității ideologice, politico-educative în toate sectoarele, în concordanță cu cerințele noii etape în care se găsește România.

În țara noastră, în țările socialiste, în întreaga lume s-au produs mari schimbări în raportul de forțe, în relațiile dintre clase și popoare. Urmasa dezvoltare a științei, a tehnicii, lărgirea orizontului de cunoștințe generale în toate domeniile pun la ordinea zilei analiza științifică a problemelor actuale și dezvoltarea, pe această bază, a principiilor socialismului științific, a concepției generale materialist-dialectice despre lume.

Nu se poate apela la citate și teze elaborate în altă etapă istorică. Legile obiective generale, principiile socialismului științific nu reprezintă o dogmă, ci o călăuză în dezvoltare, în noile condiții, a teoriei revoluționare în strînsă legătură cu noua etapă, cu noile realități, păstrînd însă permanent concepția și spiritul revoluționar în întreaga activitate.

În activitatea noastră ideologică trebuie să dăm un răspuns clar problemelor esențiale ale socialismului, ale contradicțiilor dintre capitalism și socialism, ale contradicției dintre „lumea a treia” și țările capitaliste dezvoltate.

Să punem cu putere în evidență faptul că, deși capitalismul mai dispune de mari resurse și forțe, el s-a dovedit incapabil de a soluționa problemele fundamentale ale oamenilor, ale popoarelor, ale păcii.

Să nu uităm în nici o împrejurare că orînduirea capitalistă va trebui să facă loc noii orînduirii sociale socialiste. Aceasta reprezintă o lege a dezvoltării omenirii!

(Cont. în pag. a X-a)

Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu

(Urmare din pag. a IX-a)

În același timp, trebuie să subliniem, cu toată puterea, că, într-o perioadă scurtă, socialismul — care s-a realizat în condiții diferite de la o țară la alta, fiindu-seama de nivelul în general redus de dezvoltare economică-socială de la care au pornit aceste țări — a demonstrat forța, vitalitatea sa, cu toate lipsurile și greșelile care au avut loc în diferite țări.

Viața, realitatea au demonstrat că socialismul a sosit — și poate soluționa — într-un mod nou, mai bine, problemele viitoare, de muncă și viață ale maselor populare, ale popoarelor, ale asigurații pacii în lume. (Vii și puternice aplauze).

Pe această bază, pornind de la întreaga istorie a dezvoltării societății omenirii, să punem cu putere în evidență faptul că trecerea omenirii spre socialism reprezintă singura cale pentru soluționarea problemelor complexe ale lumii contemporane, pentru progresul social, pentru bunăstarea popoarelor, pentru o politică de pace, de colaborare egală între toate națiunile lumii! (Aplauze puternice, prelungite).

Este necesar să se sublinieze, totodată, că trecerea pe calea socialistă, într-o țară sau alta, trebuie să se realizeze corespunzător nivelului de dezvoltare și condițiilor din fiecare țară, că nu există și nu poate exista un anumit „model” în această privință, că există principii, legile generale valabile, de care trebuie să se țină însă neapărat seama, că socialismul nu poate fi decât rezultatul luptei clasei muncitoare, al forțelor revoluționare, progresiste, al fiecărui popor, și că nu poate fi impus din afară, așa cum trebuie să subliniem, totodată, că nu este posibil să fie oprit, pe calea contrarevoluției, nimeni nu poate împiedica mersul victorios înainte al popoarelor spre societatea fără clase, spre socialism, spre comunism! (Aplauze puternice, prelungite).

Nimeni nu poate opri în loc istoria înaintarea fermă a omenirii pe calea progresului, a făturii unei lumi mai drepte și mai bune, în care fiecare popor să se dezvolte în mod liber și independent, așa cum dorește, fără nici un amestec din afară!

Se impune o analiză temeinică cu privire la acțiunea legilor obiective în dezvoltarea generală și în condițiile concrete ale construcției socialiste, ale realităților dintr-o țară sau alta. În acest cadru, trebuie să subliniem cu toată tăria că nu este posibil să lăsăm dezvoltarea socialistă la voia întâmplării, că perfecționarea construcției socialiste, aplicarea legilor obiective, a principiilor autoorganizării, autoconducerii, autofinanțării trebuie să ducă nu la slăbirea sau limitarea rolului proprietății întregului popor și cooperatiste, ci la întărirea rolului acestora.

Se impune să analizăm temeinic problemele intereselor materiale, împletirii juste a intereselor generale cu interesele particulare, pornind de la necesitatea asigurării dezvoltării generale a societății — premisă hotărâtoare pentru ridicarea nivelului de trai,

pentru că interesele fiecărui om al muncii, ale fiecărui cetățean să poată fi satisfăcute în strânsă legătură cu dezvoltarea generală.

Este, de asemenea, necesar să subliniem cu putere faptul că socialismul se construiește în condiții diferite de la o țară la alta, în conformitate cu realitățile din fiecare țară, că aceasta impune o bună înțelegere și aplicare în viață a legilor generale, pornind de la relația dialectică dintre general și particular, de la aplicarea și perfecționarea principiilor socialiste de proprietate și de cointerese materiale. Orice perfecționare a principiilor economice, a conducerii economico-sociale trebuie să asigure dezvoltarea pe baze socialiste a societății, să nu deschidă în nici un fel calea spre forme capitaliste, care nu pot decât să afecteze grav dezvoltarea viitoare, construcția socialismului, bunăstarea popoarelor și independența lor.

Sunt multe probleme teoretice asupra cărora cadrele noastre de partid și de stat, cele din domeniul activității ideologice, al științelor sociale, cadrele de bază ale partidului și întregul nostru partid trebuie să se concentreze și să se angajeze cu toate forțele în studierea și înțelegerea lor justă, în dezvoltarea, în noile condiții, a teoriei și practicii construcției socialiste.

Cu cât nivelul ideologic-teoretic va fi mai ridicat, cu cât vor fi mai bine înțelese schimbările din societate și lume, cu atât mai mult se vor dezvolta concepția și spiritul revoluționar de acțiune, activitatea organizatorică, practică, în realizarea politicii generale.

Să facem astfel încât, într-o perioadă scurtă, activitatea teoretică, ideologică să se transforme într-o puternică forță care să lumineze, asomenească soarelui strălucitor, calea spre comunism, spre o lume în care oamenii vor fi pe deplin stăpâni pe destinele lor! (Vii și puternice aplauze și urale; se scandează „Ceaușescu și poporul!”).

Stimam tovarăși,

Este necesar să intensificăm activitatea politică, educativă, culturală, de ridicare a conștiinței revoluționare a tuturor oamenilor muncii, să punem în evidență noile și noile cuceriri ale științei și tehnicii, ale cunoașterii umane în general, pornind de la concepția științifică despre lume și viață — materialismul dialectic și istoric. Să perfecționăm activitatea învățământului alt din punctul de vedere al cunoștințelor generale, tehnico-științifice, cit și al concepției revoluționare despre lume și viață. Să îmbunătățim activitatea învățământului de partid, a învățământului de masă, să creăm noi forme de dezvoltare a cunoștințelor științifice despre lume și viață.

Trăim într-o epocă de uriasă cuceriri ale științei și tehnicii în toate domeniile de activitate, ale cunoașterii umane, în general. Trebuie să înțelegem bine că numai în măsura în care vom înarma tinerețea, oamenii muncii, întregul nostru popor cu aceste noi și noi cuceriri ale științei și cunoașterii umane, vom ridica nivelul general de pregătire al

construcției socialismului din țara noastră. Avem o puternică bază materială, științifică și, mai presus de toate, ne călăuzim, în întreaga activitate, de concepția științifică revoluționară, inclusiv politica generală, tezele principale ale partidului nostru constituie și trebuie să reprezinte un puternic factor în întreaga activitate politico-educativă. În decursul istoriei popoului nostru, oamenii înaintați din rândurile sale au adus o mare contribuție la dezvoltarea științei și tehnicii — au fost momente când s-au aflat în primele rânduri.

Acum, când trecem într-o etapă superioară de dezvoltare a societății noastre socialiste, trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoștințe și, în consecință, să asigurăm înarmarea întregului popor cu cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, ale cunoașterii umane în general. Numai pe baza celor mai înaintate cuceriri ale științei și tehnicii vom putea realiza o societate superioară din toate punctele de vedere!

Așa cum am declarat la deschiderea anului de învățământ, la sfârșirea, trebuie să punem în centrul preocupărilor noastre intensificarea activității de cercetare, de ridicare a pregătirii profesionale, tehnice, culturale, de înarmare a oamenilor muncii, a întregului popor cu un înalt nivel de cunoștințe științifice, ideologice. Să devenim o puternică forță a științei și culturii, un popor care să acționeze cu întreaga conștiință și răspundere, în spirit revoluționar, să asigure realizarea obiectivelor dezvoltării sale și să-și aducă, totodată, contribuția la dezvoltarea generală a științei și cunoașterii universale. (Vii și puternice aplauze).

În întreaga această activitate un rol important revine Festivalului național „Cintarea României”, care s-a transformat într-o puternică mișcare de creație științifică, tehnică, culturală, artistică de masă, a făcut ca zeci și sute de mii de tineri de la orașe și sate să participe intens la această activitate de ridicare pe o treaptă superioară a nivelului de cultură generală.

Insoși rezultatele acestei activități pun încă o dată în evidență rolul maselor, al poporului, ca adevărat fauritor al culturii, al întregii dezvoltări a patriei noastre. Să perfecționăm și să dăm noi dimensiuni activității creatoare a Festivalului național „Cintarea României”. În acest sens, trebuie să organizăm mai bine activitatea de creație tehnico-științifică și în alte domenii, a teatrelor, a caselor de cultură, a cluburilor, căminelor culturale, a tuturor centrelor de educație și cultură ale festivalului „Cintarea României”.

Creația literară, artistică trebuie să realizeze noi opere care să oglindescă uriașa muncă a popoului nostru. Avem nevoie de noi romane, noi piese de teatru, noi poezii în care eroii principali să fie muncitorii, lăranii, intelectuali, cu preocupările lor, cu dorințele lor de progres, de bunăstare, cu hotărârea lor de a contribui la fătura socialismului și comunismului în

România. (Aplauze puternice, prelungite). Ce minunate sînt realizările constructorilor socialismului în toate domeniile! Din aceste preocupări, în care sînt și multe contradicții și în care sînt exprimate multe dorințe, trebuie să se inspire scriitorii, creatorii patriei noastre. Izvorul nesecat de inspirație trebuie să-l constituie viața și munca popoului nostru. Din acest izvor vesnic viu, nesecat să se inspire adevărații creatori și artiști, care, prin întreaga lor activitate, trebuie să servească poporul, construcția socialismului, viitorul său luminos, comunismul! (Aplauze puternice, prelungite).

Avem nevoie de noi cîntece revoluționare, patriotice — care să se inspire din viața, din spiritul dintotdeauna melodos al popoului nostru — de noi opere de artă plastică. În general, sectoarele de creație trebuie să se angajeze cu toate forțele în realizarea obiectivelor de ridicare a nivelului general de cultură, de cunoaștere științifică al popoului nostru.

Avem nevoie de filme, de piese de teatru mai bune, cu spirit combativ, revoluționar.

Întreaga activitate literară-artistică, sub orice formă, trebuie să pună în evidență forța și capacitatea creatoare ale popoului, să biciuiască stările de lucruri negative, lipsurile, dar să dea o perspectivă, încredere în forțele creatoare ale popoului, să contribuie la umplerea eltorurilor tuturor constructorilor socialismului, la întărirea unității popoului în jurul partidului, în cadrul Frontului Democratiei și Unității Socialiste, să contribuie la întărirea forței generale a patriei noastre, la ridicarea României pe noi culmi de progres și civilizație! (Vii și puternice aplauze).

Presă, radioteleviziunea trebuie să-și îndeplinească în mai bune condiții rolul important în dezbaterile problemelor complexe ale dezvoltării societății noastre. Să se asigure dezbaterii critice și autocritice a diferitelor probleme, să perfecționăm dezbaterile și cadrul democratic pentru adoptarea hotărârilor.

În cadrul „Tribunei democrației” să se asigure ca oamenii muncii, să-și poată spune larg părerea asupra tuturor problemelor dezvoltării societății noastre! Toate aceste mijloace trebuie să aibă un rol tot mai activ în lichidarea lipsurilor, în combaterea stărilor de lucruri negative și în perfecționarea întregii activități. În promovarea noului, ca una din cerințele revoluționare ale mersului înainte.

În general, în munca politico-educativă, de formare a conștiinței revoluționare, trebuie să se adopte o atitudine mai hotărâtă față de diferite manifestări sau rămășițe ale trecutului, să se combată concepțiile retrograde, naționalismul, sovinișmul, misticismul, obscurantismul, înopierarea în general, egoismul, lenea, inclusiv anumite manifestări de necinste, de lășăritate, de furt — ca să mă exprim așa — din avutul popoului, al cooperativelor sau din avutul personal.

Dezvoltarea spiritului de cinste, de onoare, de apărare a avutului general trebuie să constituie unul din obiecti-

vele permanente ale activității politico-educative, de formare a conștiinței revoluționare a omului nou.

Trebuie să educăm copiii, tinerețea patriei noastre în spiritul cinstei, onoarei, al respectului pentru proprietatea socialistă — a întregului popor sau cooperatistă — pentru avutul general!

Să combatem cu fermitate tot ce este străin de concepția noastră despre lume și viață, de etică și echitatea socialistă!

Chiar dacă asemenea manifestări sînt puține, ele nu trebuie trecute cu vederea. Trebuie să acționăm astfel încît ele să dispară cu desăvîrșire din societatea noastră.

În același timp, va trebui să educăm întregul popor și, în primul rînd, tinerețea, în spiritul patriotului revoluționar, al devotamentului față de patrie, față de popor, față de cauza partidului.

Totodată, să dezvoltăm spiritul de frăție, de prietenie, de solidaritate militantă între toți oamenii muncii din patria noastră, fără deosebire de naționalitate!

Totodată, să dezvoltăm puternic spiritul de prietenie și solidaritate cu oamenii muncii, cu popoarele de pretutindeni, în lupta pentru pace, pentru dezarmare, pentru progres economic și social, pentru relații de deplină egalitate între națiuni, pentru o lume mai dreaptă și mai bună. (Aplauze puternice).

Să facem în așa fel încît, în cel mai scurt timp, activitatea ideologică, teoretică, politico-educativă, de formare a omului nou, să devină o forță mai puternică, să aibă un rol mai important în întreaga operă de construcție a noii orînduirii sociale.

Să acționăm în toate împrejurările ca adevărați revoluționari, să facem ca întregul partid, toate organizațiile de masă și obștești să acționeze în spiritul răspunderii revoluționare față de interesele generale, față de cauza socialismului și comunismului în România! (Vii și puternice aplauze; se scandează „Ceaușescu și poporul”, „Stima noastră și mîndria — Ceaușescu, România!”).

În același timp, trebuie să acționăm cu mai multă hotărîre în vederea îmbunătățirii activității sindicatelor, a Uniunii Tinerețea Comunistă, a organizațiilor de femei, organizațiilor de pionieri și soldați patriei, a tuturor celorlalte organizații de masă și obștești.

Să îmbunătățim și să perfecționăm activitatea Organizației Democratice și Unității Socialiste, care cuprinde în rândurile sale peste 4 milioane de oameni ai muncii, care nu sînt membri ai Partidului Comunist Român, dar care acționează în cadrul acestei organizații în strînsă colaborare cu organizațiile de partid, sub conducerea partidului, reprezentînd o forță importantă în întreaga viață economico-socială a țării.

În sindicate, în organizațiile de linier, în Organizația Democratice și Unității Socialiste, în celelalte organizații de masă sînt cuprinși, practic, toți oamenii muncii, toate categoriile sociale. Dacă adău-

(Cont. în pag. a XI-a)

Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu

(Urmare din pag. a X-a)

găm la aceste organizații de pionieri și școlii patriei, atunci putem afirma că, practic, aproape întreaga națiune este cuprinsă, într-o formă sau alta, într-o organizație, care acționează în direcția înlăturării obiectivelor strategice de dezvoltare a patriei noastre.

Toate acestea sînt unite în Frontul Democratiei și Unității Socialiste care, practic, repre-

zintă forța socială și politică ce unește toate forțele politice, toate categoriile sociale, pe toți cetățenii patriei noastre, fără nici o deosebire, într-un larg front al muncii creatoare, pentru socialism, pentru bunăstarea și fericirea poporului, pentru măreția și ridicarea continuă, la un nou nivel de civilizație a României.

Întărirea continuă a unității întregului popor asigură

participarea tuturor forțelor sociale și politice în marele front democratic, la elaborarea și înlăturarea politicii interne și externe a partidului, reprezintă garanția supremă a înălțării patriei noastre pe calea socialismului și comunismului, de întărire continuă a independenței și suveranității României! (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul!”).

acordului dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii privind eliminarea rachetelor cu rază medie de acțiune, prin soluționarea politică a unor conflicte și intensificarea negocierilor în vederea rezolvării unor probleme complexe pe calea politică, a tratativelor.

Cu toate acestea, trebuie să spunem deschis că situația mondială continuă să fie complexă și gravă. Nu s-a produs încă o schimbare radicală în viața internațională, nu s-a afirmat cu putere politica de destindere și colaborare. Se mențin încă stozzi de arme nucleare, care pot distruge de mai multe ori omenirea. Se acționează în direcția modernizării și perfecționării unor arme nucleare, continuă experiențele nucleare și politica de militarizare a Cosmosului.

Se menține politica de forță, de dictat, de amestec în treburile altor state.

Iată de ce considerăm că situația, repet, continuă să fie deosebit de gravă — și de aceea trebuie să acționăm cu toată răspunderea și fermitatea, în strînsă unitate cu forțele realiste, antimperialiste, cu toate popoarele, pentru o politică nouă, democratică, de pace, de dezarmare, de colaborare egală între toate statele lumii. (Aplauze și urale puternice; se scandează „Ceaușescu — pace!”).

Mai mult ca oricînd este necesar să se facă totul pentru asigurarea dreptului popoarelor la viață, la existență, la libertate și independență!

Este necesar să se ajungă la înțelegerea generală că, în condițiile armelor nucleare, nu există decît o singură cale, o singură politică — aceea de renunțare cu desăvîrșire la forță, la război, de realizare a unei noi gândiri și a unei politici noi, democratice, care să excludă forța și războiul din viața internațională.

Pornind de la situația gravă actuală, considerăm că este necesar să se acționeze cu toată hotărîrea pentru realizarea acordului dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii privind reducerea cu 50 la sută a armelor nucleare strategice. Să se renunțe cu desăvîrșire la modernizarea și perfecționarea armelor nucleare existente, precum și la producerea de noi arme nucleare.

Este necesar să se renunțe de către toate statele la experiențele nucleare și la politica de militarizare a Cosmosului.

Ne pronunțăm, de asemenea, pentru un acord general între Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii — cu participarea tuturor statelor posesoare de arme nucleare, precum și a celorlalte state, nenucleare, care sînt interesate în problema eliminării armelor nucleare — privind realizarea unui acord general, pentru eliminarea treptată a tuturor armelor nucleare.

Ne pronunțăm, de asemenea, pentru un acord general în care să se interzică folosirea spațiului cosmic în scopuri militare și să se stabilească folosirea acestuia numai în scopuri pașnice, sub un control corespunzător.

În strînsă legătură cu aceasta, considerăm că este foarte important și, totodată, că se impune realizarea unui acord

general privind protecția mediului înconjurător și a Cosmosului, pentru apărarea și menținerea condițiilor de viață pe planeta noastră.

Este, de asemenea, necesar să se treacă, în cel mai scurt timp, la tratative pentru reducerea armelor convenționale, în Europa și în întreaga lume.

În același timp, se impune să se intensifice activitatea pentru eliminarea armelor chimice și a altor arme de distrugere în masă — ca o parte inseparabilă a lichidării complete a armelor nucleare și reducerii radicale a armelor convenționale.

Apreciem că un rol important are, în această privință, începerea tratativelor între țările Tratatului de la Varșovia și N.A.T.O., privind reducerea armelor convenționale și a cheltuielilor militare în Europa, cu participarea tuturor statelor continentului nostru.

Considerăm că propunțile țării Tratatului de la Varșovia, în această privință, demonstrează voința și hotărîrea acestor state de a acționa pentru o reducere substanțială a armelor convenționale și a cheltuielilor militare.

În același timp, România se pronunță ferm pentru desființarea concomitentă a Tratatului de la Varșovia, cît și a pactului N.A.T.O., considerînd că pactele militare nu oferă nici o garanție. Dimpotrivă, existența lor poate duce numai la agravarea situației internaționale.

România se pronunță pentru încheierea cu rezultate cât mai bune a Conferinței de la Viena pentru securitate și cooperare în Europa, care să ducă la dezvoltarea relațiilor economice, tehnico-stiințifice și în alte domenii, între toate statele, la realizarea unei Europe unite, a păcii și colaborării, bazată pe diversitatea ordinelor sociale, la întărirea interdependenței și suveranității fiecărui popor, la progresul economic și social al tuturor națiunilor europene.

În același timp, România se pronunță pentru dezvoltarea și întărirea colaborării între toate țările din Balcani și transformarea acestei regiuni într-o zonă fără arme nucleare și chimice, fără baze militare străine, o zonă a colaborării pașnice și bunel vecinătăți. La realizarea acestor obiective ar putea, în anumite condiții, participa și alte state vecine.

Susținem, de asemenea, realizarea unor asemenea zone în centrul Europei, în Europa de nord, precum și pe alte continente.

Stimați tovarăș!,

România s-a pronunțat și se pronunță pentru soluționarea conflictelor și problemelor litigioase numai și numai prin tratative, pe cale pașnică. Viața a demonstrat că oricît de îndelungate sînt tratativele, aceasta este singura cale de soluționare durabilă, singura alternativă la acțiunile militare, la forță.

Ne-am pronunțat întotdeauna pentru soluționarea pe cale politică a situației din Orientul Mijlociu, pentru o pace reală și justă în această regiune, care să asigure dreptul la autodeterminare al poporului

(Cont. în pag. a XII-a)

XII. POLITICA EXTERNĂ A ROMÂNIEI SOCIALISTE, DE PACE ȘI COLABORARE, DE PARTICIPARE ACTIVĂ LA SOLUȚIONAREA MARIOR PROBLEME ALE VIETII INTERNAȚIONALE

Stimați tovarăș!,

În activitatea internațională partidul și statul nostru au pornit totdeauna de la interdependența și unitatea dialectică dintre politica internă și externă, de la faptul că pentru realizarea planurilor și programelor sale de dezvoltare economico-socială poporul nostru — ca, de altfel, toate popoarele lumii — are nevoie de pace, de o largă colaborare internațională.

În spiritul acestor orientări principiale, îndeosebi după Congresul al IX-lea al partidului, țara noastră a desfășurat o politică externă activă, de participare la soluționarea problemelor complexe ale lumii, la lupta pentru dezarmare, pace și o largă colaborare cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială.

Viața, evenimentele au confirmat pe deplin justetea activității internaționale a partidului și statului nostru. Se poate afirma că nu au fost, în această perioadă, momente mai importante în viața internațională în care România să nu fi acționat și să nu fi adus o contribuție activă, pozitivă, la soluționarea lor.

Am sprijinit activ lupta de eliberare națională a unor popoare și consolidarea independenței statelor care și-au curcerit independența după cel de-al doilea război mondial.

În general, în viața mondială s-au produs mari schimbări și transformări revoluționare. A

fost lichidată — se poate spune — dominația colonială, s-au afirmat noi principii de relații între state, au apărut și s-au dezvoltat puternic mișcarea țărilor nealiniate și mișcarea țărilor în curs de dezvoltare, alte organisme internaționale care au un rol tot mai mare în viața mondială, în soluționarea problemelor complexe ale lumii contemporane.

În această perioadă, noi și noi state au trecut pe calea construcției socialiste sau a dezvoltării economico-sociale independente.

În concordanță cu principiile socialiste fundamentale ale politicii sale internaționale, România a extins larg relațiile politice, economice, tehnico-stiințifice, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. În prezent, țara noastră întretine relații diplomatice, economice și în alte domenii cu 155 de state, realizează o largă colaborare economică și tehnico-stiințifică internațională. Aceasta se reflectă și în creșterea, în ultimii 20 de ani, a comerțului exterior de circa 9 ori, iar a exportului de peste 10 ori.

În întreaga perioadă am acționat cu toată fermitatea pentru dezvoltarea relațiilor cu toate statele, pe principiile depline egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, ale respectării dreptului fiecărui popor de a-și alege calea dez-

voltării sale economico-sociale în mod independent, fără nici un amestec din afară.

Am dezvoltat larg relațiile cu toate țările socialiste, acționînd consecvent pentru întărirea unității și colaborării lor, considerînd că aceasta reprezintă o necesitate obiectivă și o cerință fundamentală a afirmării acestora pe arena mondială, a întării forțelor socialismului și a creșterii rolului țărilor socialiste în lupta pentru pace și colaborare internațională.

Am dezvoltat și dezvoltăm larg relațiile cu țările în curs de dezvoltare, cu țările nealiniate, în general cu toate statele mici și mijlocii, considerînd că acestora le revine un rol tot mai important în soluționarea marilor și complexe probleme mondiale, în politica de independență și de pace.

În același timp, am dezvoltat și dezvoltăm larg relațiile cu țările capitaliste dezvoltate, în spiritul principiilor coexistenței pașnice.

Participăm activ la diviziunea internațională a muncii, la schimbul de valori materiale și spirituale. Considerăm că dezvoltarea relațiilor cu toate statele lumii reprezintă o parte inseparabilă a politicii interne și externe a patriei noastre, a politicii de pace și colaborare, de întărire a unei lumi mai bune și mai drepte pe planeta noastră! (Aplauze puternice, prelungite).

XIII. RAPORTUL DE FORȚE ȘI CARACTERISTICILE FUNDAMENTALE ALE SITUAȚIEI MONDIALE; NECESITATEA UNEI NOI GÎNDIRI, A UNEI NOI POLITICI ÎN ABORDAREA ȘI REZOLVAREA PROBLEMELOR GRAVE ȘI COMPLEXE CE CONFRUNTĂ EPOCA NOASTRĂ

Stimați tovarăș!,

Una din caracteristicile fundamentale ale epocii noastre o constituie accentuarea împărțirii lumii în două grupe diametral opuse — săraci și bogați —, atât pe plan național, cît și pe plan internațional.

Ca urmare a politicii imperialiste, neocolonialiste, a monopolurilor supranaționale și a capitalului financiar internațional, în ultimul deceniu s-a accentuat și mai mult decalajul între țările bogate și cele sărace. Marea majoritate a țărilor lumii au devenit tot mai sărace, în timp ce un număr redus de state dezvoltate au devenit tot mai bogate, ceea ce determină ascuțirea contradicțiilor dintre țările bogate și țările sărace, care devine de altfel cea mai puternică contradicție fundamentală a lumii contemporane.

În același timp, pe plan na-

țional, în țările capitaliste dezvoltate au avut loc un proces de acumulare a bogățiilor în mâinile unui grup tot mai restrîns de oameni, care au devenit mai bogați, și creșterea continuă a numărului săracilor, care nu au asigurate nici condițiile minime, elementare de muncă și viață.

Aceasta a dus de fapt la împărțirea tot mai mult a societății în două grupe diametral opuse — la un pol oamenii săraci, al căror număr a crescut și are tendința să crească continuu, iar la celălalt pol, un număr tot mai restrîns de bogați, care au acumulat și acumulează tot mai multe bogății. Toate acestea accentuează criza generală mondială și instabilitatea în viața internațională.

În general, în viața mondială s-au produs, și au loc în continuare, profunde transfor-

mări revoluționare, sociale și naționale, ceea ce a determinat mari schimbări în raportul mondial de forțe, între cele două tendințe principale — tendința spre destindere, dezarmare și pace și tendința spre menținerea încordării și continuării politicii de război, forță și dictat.

Se poate aprecia că între aceste două tendințe s-a ajuns la un echilibru relativ de forțe, ceea ce face ca situația mondială să fie deosebit de complexă și contradictorie.

Iată de ce este necesar să se facă totul pentru întărirea și dezvoltarea tendinței spre destindere, dezarmare și pace, ca o necesitate obiectivă pentru o politică nouă, realistă, în viața internațională.

În ultimii ani s-au făcut unii pași pozitivi pe calea dezarmării, prin încheierea

Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu

(Umare din pag. a XI-a)

palestinian — inclusiv la crearea unui stat palestinian independent — securitatea și integritatea tuturor statelor din regiune, inclusiv a Israelului.

Țara noastră a salutată și recunoscut noul stat palestinian, considerând hotărârea Consiliului Național Palestinian privind proclamarea noului Stat Palestinian Independent ca o hotărâre de o însemnătate deosebită, care deschide calea unei soluționări juste a problemelor.

O importanță deosebită are, în această privință, recunoașterea rezoluțiilor Organizației Națiunilor Unite, implicit a existenței statului israelian, aceasta creând condiții mai bune pentru realizarea unei Conferințe Internaționale în problemele Orientului Mijlociu.

În ce o privește, România consecvență politicii sale deplină acum, va acționa și în viitor pentru soluționarea pe calea tratatelor a tuturor problemelor, va sprijini realizarea năzuințelor poporului palestinian de a trăi într-o patrie liberă, democratică, independentă, în colaborare cu vecinii săi.

Am salutată încetarea războiului dintre Irak și Iran și ne exprimăm speranța că se va face totuși, de către ambele părți, pentru a se ajunge la o reglementare definitivă și la încheierea unei păci trainice între cele două țări.

În acest spirit, țara noastră apreciază inițiativele și negocierile care au loc în vederea soluționării pe cale politică, prin tratative, a unor conflicte și stări de încordare în Africa, Asia, America Centrală.

Considerăm că aceasta este în interesul popoarelor respective, al cauzei păcii și securității tuturor statelor.

România va sprijini și în viitor, cu toată hotărârea, lupta popoarelor pentru lichidarea oricăror forme de colonialism și neocolonialism; pentru independență națională, pentru afirmarea liberă, independentă a fiecărei națiuni. (Aplauze puternice, prelungite).

Condamnăm cu toată fermitatea politica rasistă și de apartheid din Africa de Sud și ne pronunțăm pentru lichidarea în cel mai scurt timp a acestei politici și asigurarea dreptului poporului majoritar din Africa de Sud de a participa la întreaga viață politică și economică, în deplină egalitate.

Stimați tovarășii,

Este bine cunoscut că, în ultimii ani, s-au mărit decalajele dintre țările bogate și țările sărace. Anual, zeci de miliarde de dolari din țările în curs de dezvoltare sunt acaparate, sub diferite forme, de țările dezvoltate, adâncind tot mai mult sărăcia și decalajul dintre bogății și săraci.

România consideră că este necesar să se pună capăt actualului situație economică și financiară internațională și, în deosebi, politicilor de sărăcire a țărilor în curs de dezvoltare, să se acționeze pentru o soluționare globală a problemei datorilor externe, pentru o nouă ordine economică mondială, bazată pe relații de deplină egalitate și echitate între state,

care să asigure progresul mai rapid al tuturor statelor și, în primul rând, al celor rămase în urmă.

În acest scop, considerăm necesară organizarea unei conferințe internaționale, în cadrul Organizației Națiunilor Unite, la care să participe, cu drepturi egale, atât țările în curs de dezvoltare, cât și țările dezvoltate, în vederea realizării unor acorduri corespunzătoare, care să asigure lichidarea subdezvoltării și realizarea unei noi ordini economice mondiale.

Având în vedere problemele complexe ale lumii de astăzi, criza economică, politică și socială, este necesar, pornind de la principiile umanitare ale asigurării condițiilor cât mai bune de muncă și de viață pentru toți cetățenii fiecărei țări, să se adopte de toate țările măsuri corespunzătoare.

În acest sens, după părerea noastră, ar fi necesară încheierea unui acord general privind asigurarea unor venituri minime, diferențiate pe zone, pentru toți cetățenii, care să asigure condiții corespunzătoare de hrană, îmbrăcăminte, locuințe, învățământ și tot ceea ce este necesar pentru o viață demnă.

Să se limiteze veniturile celor bogăți, asigurându-se în acest fel un raport echitabil și rațional între veniturile mici și veniturile mari — aceasta indiferent de ordinul socială dintr-un stat sau altul.

Considerăm că, pornind de la problemele umanitare, ar trebui să se acorde o atenție deosebită și să se întocmească un program special de folosire completă a forței de muncă, de lichidare a șomajului, precum și de pregătire corespunzătoare profesională, tehnică, culturală și științifică a oamenilor muncii, în deosebi a tineretului.

Să se adopte, de asemenea, un program special în direcția asigurării rezolvării într-o perioadă — de exemplu plină în anul 2000 — a problemelor necesare pentru cetățenii fiecărei țări.

În același timp, să se adopte un program special de luptă împotriva terorismului și a cauzelor care provoacă acest fenomen.

Totodată, se impune adoptarea unui program special de luptă împotriva drogurilor, care au devenit un mare pericol în deosebi pentru tineret și, în acest cadru, să fie luate măsuri hotărâte împotriva celor care au transformat comerțul cu droguri într-un mijloc de îmbogățire, distrugând sănătatea a milioane și milioane de oameni, și în deosebi a milioane de tineri.

În general, considerăm că se impune adoptarea unor măsuri generale care să ducă la o largă colaborare între toate statele în vederea soluționării problemelor complexe ale lumii de astăzi: dezarmarea, lichidarea subdezvoltării și problemele grave sociale și politice, realizând astfel condiții cât mai bune de muncă, de viață pentru toți cetățenii din fiecare țară, pentru toate popoarele de pe planeta noastră.

Numai în acest fel se va răspunde cerințelor actuale și de perspectivă ale societății omenescii, se va acționa. În spiritul unei noi gândiri, al unei

noi politici în care omul, bunăstarea, fericirea, libertatea, independența și pacea să constituie factorul principal și politică fundamentală a fiecărui stat. (Vii și puternice aplauze).

Soluționarea marilor și complexelor probleme ale lumii contemporane impune participarea activă, în condiții de deplină egalitate, la viața internațională, a tuturor statelor și, în deosebi, a țărilor mici și mijlocii, a țărilor nealiniate, a țărilor în curs de dezvoltare, care constituie marea majoritate a lumii și sînt nemijlocit interesate într-o politică de pace de independență și de largă colaborare internațională.

XIV. TRADIȚIILE INTERNAȚIONALISTE ALE MIȘCĂRII MUNCITOREȘTI-REVOLUȚIONARE DIN ROMÂNIA. DEZVOLTAREA RELAȚIILOR PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN CU TOATE PARTIDELE COMUNISTE ȘI MUNCITOREȘTI, CU FORȚELE PROGRESISTE, DEMOCRATICE DE PRETUTINDENI, ÎN LUPTA PENTRU PROGRES ȘI PACE, PENTRU O LUME MAI DREAPTĂ ȘI MAI BUNĂ

Stimați tovarășii,

Dezvoltarea mișcării muncitorești-revoluționare în patria noastră reprezintă rezultatul legii al dezvoltării forțelor de producție și apariției clasei muncitoare pe scena istoriei. De altfel primele formațiuni socialiste — a Partidului Social-Democrat al Muncitorilor din România, apoi a Partidului Comunist Român — își au rădăcinile în lupta dintotdeauna a poporului, a forțelor revoluționare din țara noastră. Ele au acționat de la început în spiritul celor mai înalte tradiții de progres, de independență ale poporului nostru.

În același timp, mișcarea muncitorească socialistă, Partidul Comunist Român au stabilit legături trainice cu mișcările socialiste, revoluționare, cu partidele comuniste din alte țări, au acționat întotdeauna pentru întărirea solidarității revoluționare în lupta împotriva exploatații și așupririi, pentru o nouă ordine socială, pentru pace și progres în întreaga lume.

Încă de la apariția în țara noastră a primelor cercuri muncitorești socialiste, s-au stabilit relații de colaborare și solidaritate cu cercurile muncitorești socialiste și progresiste din diferite țări.

Socialiștii români au întreprins relații active cu săurătorii socialismului științific, Marx și Engels, și cu alți revoluționari. Revoluționarii români au participat la activitatea Internaționalei I, apoi a Internaționalei a II-a, au luat parte activă la diferite reuniuni și congrese internaționale. În spiritul solidarității internaționale, numeroși revoluționari români s-au aflat pe baricadele Comunei din Paris. Revoluționarii români au avut, de asemenea, legături cu Lenin, cu alți revoluționari ruși și din țările vecine. O pagină vie a spiritului de solidaritate internațională a solidarității și maselor populare, a mișcării revoluționare din țara noastră o constituie organizarea grupurilor revoluționare care au participat cu arma în mână la lupta pentru victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

Trebuie să se pornească de la faptul că problemele politice, economice, sociale, dezarmarea și pacea nu se pot soluționa numai de cele două mari superputeri sau numai de câteva state, că la rezolvarea lor trebuie să participe activ toate statele, fără nici o deosebire. Aceasta reprezintă, de altfel, una din cerințele noii gândiri și noii politici în viața internațională.

În același timp, este necesar să crească și mai mult rolul Organizației Națiunilor Unite, al altor organisme internaționale în soluționarea democratică, cu participarea tuturor statelor, a problemelor mon-

diale, în asigurarea păcii și progresului întregii omeniri.

În ce o privește, România va participa activ și în viitor la eforturile pentru dezarmare, securitate și pace, va dezvoltă continuu colaborarea cu toate statele lumii, cu forțele democratice de pretutindeni, cu toate popoarele în lupta pentru o politică nouă, pentru dezarmare și pace, pentru o lume mai dreaptă și mai bună, care să asigure dezvoltarea independentă și liberă a fiecărei națiuni, bunăstarea și progresul întregii omeniri (Aplauze puternice, prelungite; se scandează „Ceaușescu — pace!”, „România — pace!”).

țiile dintre partidele comuniste și muncitorești, pentru realizarea unei colaborări și solidarități pe principii noi, de deplină egalitate, de respect al independenței și autonomiei fiecărui partid, al dreptului său de a-și elabora linia politică proprie în concordanță cu realitățile și condițiile din fiecare țară.

Se poate spune că și în mișcarea comunistă și muncitorească s-au produs mari schimbări ca rezultat al marii transformări în raportul de forțe, în dezvoltarea generală a societății omenescii.

Este bine cunoscut că, după al doilea război mondial, o perioadă îndelungată partidele comuniste și muncitorești au avut un rol de importanță deosebită în viața internațională, în organizarea marilor mișcări naționale și internaționale pentru pace, pentru colaborare, pentru o lume fără arme și fără războaie.

În același timp, în țările socialiste partidele comuniste au avut un rol hotărâtor în construcția socialistă, în participarea activă la soluționarea marilor probleme ale vieții internaționale.

Trebuie să spunem însă deschis că, în ultimii ani, au apărut o serie de probleme care impun o nouă abordare, o nouă înțelegere a marilor schimbări petrecute în lume, a perspectivelor luptei revoluționare. Toate acestea impun, fără nici o îndoială, din partea fiecărui partid, a forțelor revoluționare de pretutindeni o analiză științifică, realistă, în spiritul concepției revoluționare, materialist-dialectice a problemelor actuale, și o nouă orientare și o perspectivă clară privind desfășurarea luptei pentru progres economic și social, pentru socialism, pentru o lume mai dreaptă și mai bună.

Aceasta impune o întărire și mai puternică, în noile condiții, pe principii noi, a solidarității și colaborării mișcării comuniste și muncitorești.

Actuala stagnare, chiar un anumit regres din mișcarea co-

(Cont. în pag. a XIII-a)

Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu

(Urmare din pag. a XII-a)

munistă și muncitorească, impune ca o necesitate obiectivă întărirea colaborării și unității, dezvoltarea puternică a spiritului de luptă pentru apărarea intereselor maselor largi populare.

Comuniștii trebuie să-și asume o răspundere mai mare, în actualele condiții, în unirea tuturor forțelor realiste și progresiste, pentru soluționarea într-un mod nou a marilor probleme, complexe și grave, ale lumii contemporane. Totodată, partidele comuniste din țările socialiste trebuie să dea răspunsuri corespunzătoare, de pe poziții revoluționare, problemelor construcției socialiste, să deschidă o perspectivă clară, luminoasă pentru perfecționarea operelor mărețe a construcției socialiste, creșterea rolului maselor populare, dezvoltarea democrației socialiste, a spiritului revoluționar în munca și lupta împotriva a tot ceea ce este vechi și perimat, pentru promovarea noului, pentru înfăptuirea neabătută a principiilor socialiste în întreaga operă de construcție a noii orânduiri sociale.

Pornind de la toate acestea, considerăm că este necesar ca partidele comuniste și muncitorești din țările socialiste să-și întărească solidaritatea și colaborarea, schimbul de experiență, să analizeze, de pe pozițiile științifice, revoluționare, problemele actuale și de viitor ale socialismului.

În același timp, apare necesitatea întăririi solidarității cu partidele comuniste și muncitorești, pentru a imprima un nou spirit de luptă și combativitate în participarea activă la soluționarea marilor probleme ale lumii contemporane.

Este necesar să se înlăture cu hotărâre anumite manifestări de nelăcredere, de confuzie, de a considera unele greșeli, unele lipsuri, chiar unele abuzuri ca, însăși esența socie-

tății socialiste, a socialismului.

Noi considerăm că trebuie să pornim de la faptul că socialismul și-a demonstrat capacitatea și vitalitatea sa, în dezvoltarea, într-o perioadă istorică scurtă, a unei noi orânduiri sociale.

O analiză științifică, chiar succintă, demonstrează, cu puterea faptelor de neîgăduit, că societatea capitalistă, care a avut, fără îndoială, un rol important în dezvoltarea civilizației, nu mai poate soluționa problemele complexe ale lumii de astăzi — problemele politice, sociale — nu mai poate da o perspectivă clară oamenilor muncii, popoarelor, că, istoriceste, socialismul are menirea de a asigura realizarea unei noi societăți, care să rezolve problemele complexe economico-sociale într-un mod nou, asigurând deplina egalitate în drepturi între toți cetățenii țărilor respective, fără nici un fel de deosebire, realizarea unei lumi în care fiecare popor, fiecare națiune să-și poată asigura bunăstarea, fericirea, în deplină libertate, dar și în colaborare cu toate popoarele lumii. (Vii și puternice aplauze).

Partidul Comunist Român se pronunță ferm pentru înțineri, inclusiv pentru constituirea regională sau internațională, între partidele comuniste și muncitorești, considerând că aceasta constituie o necesitate pentru ridicarea spiritului de luptă și combativitate, pentru întărirea colaborării în vederea soluționării într-un mod nou a problemelor lumii contemporane.

În același timp, ne pronunțăm pentru dezvoltarea și întărirea colaborării cu partidele socialiste și social-democrate, deoarece aceasta reprezintă o necesitate obiectivă pentru viitorul popoarelor, pentru progres, pentru pacea întregii omeniri.

Ne pronunțăm, de asemenea, pentru dezvoltarea unei colaborări largi cu mișcările de eliberare națională, cu partide din țările în curs de dezvoltare, cu toate partidele democratice, indiferent de concepția lor despre lume, cu toți cei care se pronunță împotriva războiului, pentru dezvoltarea relațiilor dintre state și popoare pe principiile deplinei egalități, ale respectării dreptului fiecărui popor de a-și alege în mod liber calea dezvoltării, fără nici un amestec din afară.

Cum va arăta lumea secolului al XXI-lea? — constituie o problemă fundamentală pentru toate partidele și mișcările progresiste.

Trebuie să facem totul ca popoarele să intre în mileniul al treilea cu o perspectivă mai bună, în vederea lichidării depline a armelor nucleare, a dezarmării, în lichidarea subdezvoltării și realizarea noului ordinii economice, în stabilirea unor relații de colaborare, de deplină egalitate între toate națiunile lumii.

Nu mai așa vom răspunde năzuințelor popoarelor, vom asigura viitorul lor liber, independent, mai bun!

În acest spirit, Partidul Comunist Român este hotărât să acționeze cu toată fermitatea, și în viitor, pentru a-și aduce contribuția la victoria forțelor progresiste, realiste, pentru triumful marilor idealuri de libertate și independență, pentru progres, pentru o lume mai dreaptă și mai bună, pentru victoria socialismului (Aplauze puternice; se scandează „Ceaușescu — pace!”).

Stimați tovarăși,

Ședința comună a Plenarei Comitetului Central și a celorlalte organisme democratice dezbate problemele de cea mai mare însemnătate pentru prezentul și viitorul patriei noastre socialiste.

Este adevărat, avem realizări minunate.

Am parcurs un drum lung, de luptă și muncă, am învins multe greutăți, înaintând neabătut spre piscurile înalte și luminoase ale civilizației comuniste.

Am ajuns la mari înălțimi de pe care vedem ce minunate perspective avem!

Prin munca unită a întregii noastre națiuni, sub conducerea partidului, am transformat năzuințele, visurile despre un viitor de aur într-o realitate.

Viața a demonstrat de ce uriașă forță dispune un popor care a lichidat aspirarea și inegalitățile, stăpni pe destinele sale, având o călăuză în cercetare, cu o concepție revoluționară despre lume și viață.

De la înălțimile la care am ajuns privim cu deplină încredere, înainte, piscurile luminoase care sînt tot mai aproape și la care poporul nostru va ajunge prin munca și activitatea sa revoluționară, în deplină unitate, sub conducerea centrului vital al întregii națiuni — Partidul Comunist Român! (Vii și puternice urale; se scandează îndelung „Ceaușescu — P.C.R.!", „Ceaușescu și poporul!", „Stima noastră și mîndria — Ceaușescu, România!”).

Să dezbatem problemele de la ordinea de zi într-un spirit de înaltă răspundere, critică și autocritică, să luăm altitudine fermă față de lipsuri și greșeli, dar să tragem, totodată, concluzii din tot ceea ce am realizat și să stabilim măsurile necesare în vederea înaintării ferme, neabătute spre înaltele piscuri ale civilizației comuniste! (Aplauze puternice, îndelungate).

Nu există în lume forțe pentru a opri înaintarea omenirii — deci și a poporului nostru — spre noua orînduire socială. Mai avem, fără îndoială, de străbătut un drum lung. Mai

sînt multe obstacole pînă la culmile înalte ale noii civilizații. Dar drumul pe care l-am parcurs, obstacolele pe care le-am învins; realizările pe care le-am înfăptuit ne dau garanția că vom înainta ferm, învingînd toate greutățile, și vom ajunge la înfăptuirea visului de aur al omenirii, al poporului nostru — a comunismului (Vii și puternice aplauze).

Să ne luăm angajamentul în fața partidului, a poporului de a lucra cu toată hotărârea și demnitatea, în spirit revoluționar, de a servi în orice împrejurări cauza socialismului, a comunismului, cauza poporului, a bunăstării și fericirii sale, independenta și suveranitatea României (Aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul!", „Vom munci și vom lupta, țara o vom înălța!”).

În întreaga activitate să avem permanent în vedere că nu există și nu poate exista nimic mai presus decît interesele generale ale întregii națiuni, decît victoria socialismului și comunismului, care asigură adevărată libertate, bunăstarea și demnitatea întregii noastre națiuni!

Să facem totul pentru triumful păcii și colaborării în lume! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu — P.C.R.!", „Ceaușescu și poporul!", „Ceaușescu, România — stîmna noastră și mîndria!", „Ceaușescu — pace!”. Într-o atmosferă de puternică însuflețire și de strînsă unitate în jurul partidului, al secretarului său general, toți cei prezenți în sală se ridică în picioare și ovacionează minute în șir pentru Partidul Comunist Român, pentru secretarul general al partidului, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU).

Ședința comună a Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a organismelor democratice și organizațiilor de masă și obștești

Sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, au continuat, marți, 29 noiembrie, lucrările ședinței comune a Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a organismelor democratice și organizațiilor de masă și obștești.

Prima parte a ședinței de dimineață a fost condusă de tovarășul Manea, Mănescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului de Stat.

În cadrul dezbaterilor în plen asupra problemelor înscrise pe ordinea de zi au luat cuvîntul tovarășii Constantin Dăscălescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim-ministru al guvernului, Constantin Radu, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim-secretar al Comitetului municipal București al P.C.R., Ion M. Nicolae, președintele consiliului de conducere al Ministerului Industriei Chimice și Petrochimice, Maria Bradea, prim-secretar al

Comitetului Județean Satu Mare al P.C.R., Ion Marin, prim-vicepreședinte al consiliului de conducere al întreprinderii agricole de stat Insula Mare a Brăilei, Iuliana Bucur, președintele consiliului de conducere al Centralei Industriale Linii București, Petre Răducanu, președintele Consiliului Oamenilor Muncii al întreprinderii „23 August” — București, Ștefan Andrei, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., viceprim-ministru al guvernului, Iosif Szasz, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim-secretar al Comitetului județean Caraș-Severin al P.C.R., Petre Fluture, președintele consiliului de conducere al Ministerului Energiei Electrice, Constantin Popa, membru în Consiliul Oamenilor Muncii al întreprinderii Miniere Lupeni, județul Hunedoara, Mih Dobrescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România.

În continuare, lucrările au fost conduse de tovarășul

Gheorghe Oprea, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim viceprim-ministru al guvernului.

A luat cuvîntul tovarășa Elena Ceaușescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim viceprim-ministru al guvernului, președintele Consiliului Național al Științei și Învățămîntului. Au luat, de asemenea, cuvîntul tovarășii Carol Dina, prim-secretar al Comitetului Județean Galați al P.C.R., Dumitru Constantin, prim-vicepreședinte al Consiliului Oamenilor Muncii al întreprinderii de Mașini Grele București, Nicolae Vaidescu, președintele Consiliului de conducere al Ministerului Industriei Electrotehnice, Ioan Toma, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim-secretar al C.C. al U.T.C., Alexandru Czege, președintele Consiliului de conducere al Cooperativel Agricole de Producție Salonta, județul Bihor, Ion Stoian, membru supleant al Comitetului Politic Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., Constantin Neacsu, președintele Consiliului popular al comunei Scor-

nicești, județul Olt, Emil Bobu, membru al Comitetului Politic Executiv, secretar al C.C. al P.C.R.

Participanții la dezbaterile în plen au dat cea mai înaltă apreciere Expunerii tovarășului Nicolae Ceaușescu — document de excepțională însemnătate pentru viața partidului și a țării — și au exprimat deplina aprobare ca acest document, de inestimabilă valoare teoretică și practică, să fie adoptat ca program de muncă și acțiune revoluționară al partidului, al întregului nostru popor, să stea la baza întregii activități de pregătire și desfășurare, în cursul anului viitor, a Congresului al XIV-lea al Partidului Comunist Român, a noului plan cincinal 1991—1995 și a programului de dezvoltare, pînă în anul

2000, a României socialiste.

Cei care au luat cuvîntul au subliniat importanța planurilor și programelor aflate pe ordinea de zi, ale căror prevederi sînt în concordanță cu hotărîrile Congresului al XIII-lea și Conferinței Naționale ale partidului și asigură creșterea continuă a forțelor de producție, dezvoltarea intensivă a industriei, agriculturii, a întregii economii, a celorlalte sectoare și domenii de activitate, sporirea necontenită a avuției naționale și ridicarea, pe această bază, a bunăstării materiale și spirituale a poporului nostru.

Lucrările ședinței comune a Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a organismelor democratice și organizațiilor de masă și obștești continuă.

(Agerpres)

Astăzi, în jurul orei 12.00, posturile de radio și televiziune vor transmite direct închiderea lucrărilor ședinței comune a Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a organismelor democratice și organizațiilor de masă și obștești.

Sedința comună a Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a organismelor democratice și organizațiilor de masă și obștești

Dezbateri în consiliile pe domenii de activitate

În cadrul lucrărilor ședinței comune a Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a organismelor democratice și organizațiilor de masă și obștești, luni după-amiază, au avut loc, așa cum s-a anunțat, dezbateri în consiliile pe domenii de activitate.

La baza dezbaterilor din consiliile s-au aflat ideile și orientările cuprinse în Expunerea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU cu privire la „Stadiul actual al societății socialiste românești și perspectivele dezvoltării sale viitoare, perfecționarea conducerii economico-sociale, dezvoltarea democrației muncitorești-revoluționare; rolul statului și al organismelor democratice. Creșterea rolului Partidului Comunist Român și activitatea ideologică, politico-educativă, ridicarea nivelului de cunoaștere științifică, de cultură, a conștiinței revoluționare. Raportul de forțe și caracteristicile fundamentale ale situației internaționale”.

Participanții și-au exprimat aderența deplină față de marșrăla Expunere a tovarășului Nicolae Ceaușescu, document de înaltă valoare

teoretică și practică. În numele comunistilor, al oamenilor muncii din toate domeniile vieții economico-sociale, cei care au luat cuvântul au susținut în unanimitate propunerea ca acest document politic de excepțională însemnătate să fie adoptat ca program de muncă și acțiune revoluționară al partidului, al întregului nostru popor, să stea la baza întregii activități de pregătire și desfășurare, în cursul anului viitor, a Congresului al XIV-lea al P.C.R., a noului plan cincinal 1991—1995 și a Programului de dezvoltare, până în anul 2000, a României socialiste.

Înălțându-și rezultatele obținute în îndeplinirea prevederilor Planului național unic de dezvoltare economico-socială a țării pe acest an și pe întregul cincinal, vorbitorii au înălțat marile transformări pe care le-au cunoscut toate județele și localitățile țării în perioada inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului, în anul „Epocei Nicolae Ceaușescu”.

Exprimând sentimentele de aleasă stimă și neînmurțită dragoste ale întregului partid și popor față de tovarășul

Nicolae Ceaușescu, participanții la dezbateri au adus un fierbinte și vibrant omagiu activității sale neobosite, contribuției sale decisive la elaborarea politicii interne și externe a partidului și statului nostru, la îndeplinirea consecventă a Programului partidului de edificare a societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaltare a României spre comunism. Participanții la dezbateri au reliefat cu înaltă mândrie patriotică inițiativele și demersurile secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în vederea soluționării problemelor fundamentale ale lumii contemporane, în concordanță cu interesele tuturor popoarelor, pentru triumful cauzei generale a progresului, dezarmării, colaborării și păcii.

În cuvântul lor, participanții la dezbateri au exprimat înalta prețuire față de activitatea multilaterală desfășurată de tovarășa Elena Ceaușescu, militant de față al partidului și statului nostru, care aduce o contribuție de cea mai mare însemnătate la elaborarea și îndeplinirea politicii interne și externe, la dezvoltarea științei, învățămîntului și culturii românești.

Evidențiindu-se valoarea inestimabilă, științifică, teoretică și practică a Tezelor Comitetului Politic Executiv din aprilie, s-a subliniat că dezbaterile lor în toate organele și organizațiile de partid, de stat, de masă și obștești, în organismele democrației muncitorești a contribuit la o și mai puternică mobilizare și angajare muncitorească, la înălțarea spiritului critic și autocritic, a răspunderii și exigenței revoluționare în îndeplinirea sarcinilor de plan.

Dind o înaltă apreciere conținutului documentelor aflate pe ordinea de zi a ședinței comune, cel care au luat cuvântul au exprimat voința fermă a comunistilor, a tuturor oamenilor muncii de a acționa cu hotărâre pentru îndeplinirea exemplară a hotărârilor Congresului al XIII-lea și Conferinței Naționale ale partidului, a Planului Național unic de dezvoltare economico-socială a țării pe anul 1989 și prevederilor pe întregul cincinal.

În cursul dezbaterilor au fost prezentate măsuri și acțiuni întreprinse, în lumina in-

dicațiilor și orientărilor date de tovarășul Nicolae Ceaușescu, în vederea ridicării nelincetate a nivelului activității organizatorice, ideologice și politico-educative, perfecționării stilului și metodelor de muncă ale organelor și organizațiilor de partid, perfecționării vieții interne de organizație, dezvoltării exigenței revoluționare, întăririi rolului conducător al organizațiilor de partid în toate colectivele de oameni ai muncii. Participanții la lucrările consiliilor pe domenii au exprimat angajamentul de a acționa cu abnegație și răspundere comunistă pentru îndeplinirea exemplară a importantelor obiective economice și social-politice cuprinse în magistrala Expunere a tovarășului Nicolae Ceaușescu, amplu program de muncă și acțiune pentru întregul partid, pentru întregul popor, a planurilor de dezvoltare multilaterale a țării — garanție sigură a creșterii necontenite a nivelului de trai material și spiritual al poporului, a ridicării României pe trepte tot mai înalte de progres și civilizație, a înălțării ei ferme pe calea luminoasă a socialismului și comunismului.

Cu planul pe 11 luni îndeplinit

Sectia Chisineu Cris a I.M.U.A.

Fruntasă în întrecerea socialistă din cadrul întreprinderii de mașini unelte Arad, sectia din Chisineu Cris și-a realizat înainte de termen planul la producția fizică la toate sortimentele, urmind ca până la sfârșitul lunii să producă peste plan 30 de subansamble pentru strungul S.N.

402-502 și 15 subansamble pentru strungurile S.N. 281, S.N. 321 și S.N. 331. Aceste rezultate se datorază bunelor organizări a fluxurilor de producție, a aplicării măsurilor de perfecționare a organizării și modernizării producției și — nu în ultimul rând — creșterii productivității muncii cu peste 40 la sută.

Întreprinderea de producție și prestări

În perioada scursă din acest an, prin preocuparea permanentă privind creșterea calității serviciilor asigurate precum și a productivității muncii, colectivul oamenilor muncii de la întreprinderea de producție și prestări, raportează noi realizări în bilanțul activității. Astfel, la producția marfă industrială realizarea este de 101 la su-

ta, în prestări servicii către populație de 127 la sută, iar la livrări de marfă la fondul pieții de 108 la sută. Aceste rezultate bune se datorează realizării peste plan a unor sortimente de confecții textile și din blănă, de jucării, precum și a produselor de metalurgie și împlă-

Aspect de muncă la linia II — muncă la întreprinderea „Victoria”. Foto: AL. MARIANUT

Experiența înaltă — s-o cunoaștem, s-o generalizăm

Cum s-au obținut producții de 20 tone porumb știuleți și aproape 68 tone sfeclă de zahăr la hectar

Numărul unităților agricole din județul nostru care reallzează, la culturile de bază, producții record este an de an mai mare. După cooperativele din C.U.A.S.C. Pecica, Felnăc, Sintana, Curtici ș.a. lată că în acest an, asemenea recolte bogate au fost strinse și în C.U.A.S.C. Șiria, mai precis la C.A.P. „Podgoria”, unitate care a realizat producții medii de peste 20 tone porumb știuleți și aproape 68 tone sfeclă de zahăr la hectar. Asemenea recolte record au fost posibile, după cum aflăm de la tovarășul Traian Ionescu, inginerul șef al cooperativei, prin respectarea riguroasă a tehnologiilor fiecărei culturi, adaptării acestora la condițiile locale. Astfel, datorită faptului că an în an în lunile iulie și august e vreme secetoasă, în zona Șirioi înălțimțatul porumbului trebuie să se facă la începutul lunii aprilie, dacă temperatura solului și a aerului este corespunzătoare.

Prin înălțimțarea timpurii a porumbului și efectuarea exact atunci cind se cere a lucrărilor de întreținere, ne spune specialistul, plantele intră consolidate în perioada secetoasă, cu boabe ceja fermate, evitându-se astfel efectele negative ale canicului asupra rodului. Anul trecut, cooperativele din C.A.P. „Podgoria” au amplasat porumbul pe o suprafață de 315 hectare și au optat pentru solurile Fundulea-420, IIS-400, Pioneer 3901, pe cite 100 hectare și Pioneer 3747 pe 95 hectare. Am avut astfel posibilitatea să constatăm că producția cea mai mare o dă Fundulea-420.

— Inseamnă, tovarășe Inginer-șef, că anul viitor veți înălțimțarea numai acest soi? — Logic așa ar trebui să procedăm, dar avind în vedere că acest soi este tardiv și deci nu putem stringe recolta la

eliberăm cu prioritate terenul și începem arăturile aducl de vară. An de an pe parcelele destinate sfeclei fertilizăm cu îngrășăminte organice, cite 40—45 tone la hectar și cu sare potasică încă din toamnă, cind realizăm o discuro de nivelare a terenului.

— Trezind prin zonă, am putut vedea în vară, că sfecla era bine întreținută, cultura fără buruien.

— Acordăm cea mai mare atenție lucrărilor de întreținere. De la caz la caz, în funcție de precipitații, efectuăm și alte patru prașile mecanice și tot altfel manual.

— Discutind cu dumneavoastră, tovarășe Inginer-șef, despre calitatea arăturilor efectuate la cele două culturi, despre fertilizarea terenului în funcție de conținutul agrochimic, despre lucrările de întreținere, asigurarea de săminte optime de plante la hectar și altele constatăm, din răspunsurile primite, că nu faceți nimic deosebit, nimic în plus față de cerințele agrotehnicii.

— Exact așa și este, pentru obținerea unor producții record, la nivelul cerințelor noi revoluții agrare, nu facem altceva decît să aplicăm la fiecare cultură cele mai potrivite tehnologii.

Iar de vreme ce optăm pentru o metodă de lucru sau alta vorbim de rezultate obținute.

— Dar pentru cultura sfeclei de zahăr, ce învățăminte atîtras pentru anul viitor? — As dori să menționez mai mult că la noi sfecla de zahăr este o cultură preferată, cu tradiție, pe care oamenii știu cum s-o facă să dea rod bogat. În același timp sfecla de zahăr este cultura care aduce cooperativei, an de an, frumoase venituri bănești. De aceea, prima cultură amplasată încă din timpul secerișului, este tocmai sfecla de zahăr. Aici balotăm mai întâi paie, aici

La C.A.P. „Podgoria” Șiria

timp pentru a înălțimțarea optime în perioada optimă, trebuie să menținem în cultură și timpuriul P 3901 și semitardivul P 3747, chiar dacă dau o producție medie ceva mai mică.

— Dar pentru cultura sfeclei de zahăr, ce învățăminte atîtras pentru anul viitor? — As dori să menționez mai mult că la noi sfecla de zahăr este o cultură preferată, cu tradiție, pe care oamenii știu cum s-o facă să dea rod bogat. În același timp sfecla de zahăr este cultura care aduce cooperativei, an de an, frumoase venituri bănești. De aceea, prima cultură amplasată încă din timpul secerișului, este tocmai sfecla de zahăr. Aici balotăm mai întâi paie, aici

T. ALEXANDRU

Contribuția Aradului la Unirea cea Mare (II)

Contribuția Aradului la Unirea cea Mare devine hotărâtoare în anul 1918, an în care acțiunile muncitorești și țărănești devin mai ample, mai viguroase. Au loc numeroase greve și răzvrățiri țărănești, toate încadrate în revoluția burghezo-democratică, care a contribuit la slăbirea Imperiului austro-ungar și, în cele din urmă, a dus la înlăturarea vechilor autorități habșburgice. În Arad se desfășoară greva generală la 31 octombrie, terminată cu o demonstrație în Piața Avram Iancu la care participă peste 10.000 de muncitori. În județ, țăraniii alungă 88 de notari, reprezentanți ai autorităților perimate, etacă conaștrii muncitorești de la Macea, Zărand, Săcudor, Agris, Curtici, Hălmașu sau.

La începutul lunii noiembrie 1918, centrul de inițiativă și îndrumare a Marelui act al Unirii se fixează în casa lui Ștefan Cioc Pop (strada 6 Martie nr. 3), unde va funcționa Consiliul Național Român Central, din care făceau parte șase reprezentanți ai P.S.D. și șase reprezentanți ai P.N.R. Acest organ politic, emanatie a maselor largi populare, conduce în cursul lunii noiembrie, ca un adevărat guvern, activitatea de pregătire a Unirii. Tot la Arad era sediul gazdilor naționale. În clădirea de astăzi a Poliției (Secția O.R.) din Piața Mihai Viteazul, care asigurau exercitarea dispozițiilor C.N.R.C. și asigurau ordinea publică.

În luna noiembrie s-au format consiliile naționale comunale și gărziile naționale comunale de pe cuprinsul Intregii Transilvanii. Aceste consilii și gărzi au fost constituite din aleșii țărănilor, muncitorilor și intelectualiilor

În ziarul „Românul” din Arad se publică manifestul „Către popoarele lumii”, în care se anunța hotărârea românilor din Transilvania de a „pieri mai bine decât a suferi mai departe sclavia și alinarea”. Tot la Arad, la propunerea socialistilor, s-a decis ca proclamarea Unirii să se facă în cadrul unei adunări naționale formată din delegați și deputați care să exprime năzuințele întregului popor. A fost aleasă Alba Iulia care semnifică multiple momente cruciale din istoria

70 de ani de la făurirea statului național unitar român

poporului român. Alba Iulia însemna orașul Apulum, era orașul celei dinții uniri politice a românilor sub sceptrul lui Mihai Viteazul, locul martiriilor lui Horea și Cloșca, al întineririi lui Avram Iancu.

Că urmate firească, de la Arad, la 20 noiembrie s-a convocat Marea Adunare Națională de la Alba Iulia. Prezentul din întreaga Transilvanie a sosit în ea Bănătușana, Maramureșul și loc adunări populare la care participă toată obștea românească. Aceasta își alege delegații pentru Alba Iulia. Pentru a da doar un singur exemplu din partea Aradului, delegația înului, formată din 22 de persoane, cuprindea șase țărani și cinci muncitori.

Adunarea Națională a adoptat, la Alba Iulia, la 1 Decembrie 1918, actul de unire sub forma Rezoluției, care proclama Unirea. De asemenea, mai prevedea o serie de reforme democratice, incluse în acest act, la cererea

maselor largi populare. Pentru țărani era preconizată o reformă agrară radicală, pentru muncitori drepturi ca și pentru muncitorimea din țările europene apusene, iar naționalităților conlocuitoare li se asigura „deplina libertate națională”.

La Alba Iulia, pe lângă cei 1228 de delegați constituiți în Adunarea Națională, au participat peste 100.000 de țărani, muncitori și intelectuali, care pe Cimpul lui Horea au aclamat istorica hotărâre, s-au desfășurat într-o mare horă a tuturor românilor, văzând împlinită o aspirație, seculară a strămoșilor.

Relevând împrejurările istorice ale desăvârșirii formării statului național unitar român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, atată „Analiza deslășurării evenimentelor demonstrează elocvent că formarea statului românesc național unitar nu este rezultatul unor înțelegeri încheiate la masa tratativelor, ci rodul luptei întregului popor, însușit de năzuința seculară a unității, de hotărârea de a înfrânți visul pentru care au luptat și s-au jertfit atâtea generații de înaintași”.

După Unirea cea Mare, masele populare vor continua lupta pentru o viață mai bună, pentru libertate și dreptate socială. Comuniștii se vor afirma drept conducători ai acestei lupte, care va duce în cele din urmă la instaurarea ordinii socialiste pe teritoriul României. În noua societate se vor realiza toate idealurile ce au însuflețit masele populare, muncitorii și țărani, care au înfrânt Unirea cea Mare.

Prof. GEORGE MANEA, muzeograf la Muzeul Județean Arad

Participarea noastră la Festivalul național

„Cântarea României”

Biografia unui cor.

Deși s-ar părea că „biografia” corului feminin „Lira” al Centrului de cultură și creație „Cântarea României” din Lipova, este perfect cunoscută, familiară chiar, totuși — și poate paradoxal — nu există o formație artistică de pe lângă acest așezământ de cultură despre care să scriem mai greu, decât corul „Lira”. De ce? Fiindcă despre această formație, cunoscută de acum și apreciată în județ și în țară, orice superlativ artistic, as folosi, pare banal.

La ultimul concurs coral, „Lira” a câștigat, desfășurat în zilele de 19-20 noiembrie 1988, unde corul „Lira” a participat alături de prestigioase formații corale cum ar fi: corul „D. G. Kiriac” Pitești, corul „Jon Românu” Resita, camera „Danubiu” Călarși, corul de cameră „Prietenii muzicii” Baia Mare, corul de femei „Argetona” Pitești, corul din Sinerșiq și încă altele formatii din cinci județe ale țării, a reprezentat cu cinste județul nostru, jurul concursului avându-l ca președinte pe prof. universitar

Petre Crăciun de la Conservatorul „Ciprian Porumbescu” din București, a acordat formației corale din Lipova locul I și Premiul Unirii muncitorilor, Corul cameral „Lira” din Lipova sub bagheta „Iernecă” a dirijorului Gheorghe Flueraș, a prezentat în concursul coral de la Resita următoarele piese muzicale: „România, dulce țară” — muzică G. Vancu, „Cînd de pace” — muzică D. Voiculescu, „Cîmpolășul” — muzică Iosif Velceanu, „Erunză verde călăpâr” — muzică Emil Montila, „Pastorila” — muzică Jacques Arcalet și „Dinmuri către zare” — muzică M. Neagu.

Care este secretul „Lira” și al dirijorului său, Gheorghe Flueraș în obținerea acestor rezultate, posibil, află interesul nostru „poronă”.

„Lira” s-a născut în urma concursului coral național, care a avut loc în perioada 1978-79, în cadrul căruia s-a desfășurat un concurs coral de creație a corurilor. În cadrul acestui concurs s-a desfășurat un concurs coral de creație a corurilor. În cadrul acestui concurs s-a desfășurat un concurs coral de creație a corurilor.

Întâ, așadar, biografia unui cor, corul cameral „Lira” din Lipova află în plină ascensiune artistică.

PETRU CHERMAN, directorul Centrului de cultură și creație „Cântarea României” Lipova

Manifestări politico-educative dedicate aniversării a 70 de ani de la Marea Unire

O remarcabilă acțiune pionierească la Ineu

În suita manifestărilor politico-educative dedicate aniversării a 70 de ani de la Marea Unire, în prezenta a peste 500 de purtători ai cravatei roșii cu tricolor, s-a organizat la Ineu acțiunea complexă „Lupta poporului român pentru unitate național-statală, trăsătură definitorie a istoriei patriei”. Născută din imboldul cuvintelor secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu: „Nu se poate vorbi de educația patriotică socialistă, fără cunoașterea și cinstirea trecutului, a muncii și luptei înalțărilor noastre” acțiunea a cuprins o mare diversitate de activități.

În cuvîntul de deschidere, tovarășii Teodor Pătrăuță, președintele Consiliului Județean Arad al Organizației pionierilor, și Florea Lucaci, secretar al Comitetului orașene Ineu al P.C.R., primarul orașului, au subliniat importanța aniversării, salutînd, totodată, numeroasa participare la ampla acțiune.

„Contribuția Aradului la realizarea Marii Uniri” a fost expunerea susținută de Pascu Hurezan, director al Muzeului Județean Arad. Și tot prin intermediul unor comunicări, profesorii Ioan Mineran, Ioan

Vodă, Dinu Bite și Petre. Chiș s-au oprit la cele mai semnificative momente ale actului Unirii — ca acțiune și voință a întregii națiuni române de la 1918.

Moment de înaltă vibrație patriotică a constituit înălțarea pioniștilor în steaua Republicii și în steaua României clasice. În cadrul acțiunii, în vînt, al delegații înului la Alba Iulia din 1918, care în acele vremuri purtat drapelul tricolor de la malurile râului Alb, prin cătarea Unirii.

Participanții la acțiune au adresat o telegramă tovarășului Nicolae Ceaușescu, în semn de înaltă stimă și recunoștință pentru nobila și neobosită sa muncă de luptă și dăruire totală cauzei partidului și a întregii noastre națiuni, pentru pace și prietenie în întreaga lume, pentru edificarea României socialiste pe noi culmi de civilizație și progres.

Vernisajul expoziției județene de artă plastică „Sintem urmașii unui popor eroic” (care a înfruntat 60 de lucrări, semnate de pionierii școlilor din Ineu, Lipova, Curtici, Pecica, Arad și Agris Mare, inspirate

all din evenimentul istoric sărbătorit și din viața copilăriei înfățișate a tineretului „Eroii Nicolae Ceaușescu”) a constituit un alt moment distinct al acestei complexe acțiuni pionierești.

Urmat apoi spectacolul-concurs „Lupta poporului român pentru unitate național-statală, trăsătură definitorie a istoriei patriei” și tot sub același generic, s-a desfășurat o manifestare politico-educativă a elevilor, organizată pe patru secțiuni: „Continuitate și permanență în vatra românească”, „Permanența românească”, „Idealul de unitate națională, libertate și independență” și „Istoriografie și lucrări monografice”.

În aplauzele unanime, acțiunea complexă organizată în orașul Ineu, s-a încheiat cu un reușit spectacol omagial, susținut de către cei mai tineri artiști amatori de la școlile din Ineu, Traian, Sîcua și C.P.S.P. Ineu. A fost o zi de puternice trăiri și emoții, de amplă cunoaștere a trecutului glorioș al poporului român, a fost o zi de neuitat!

Prof. MIHAIL GANESCU, subsecția Ineu

Aspect din timpul declanșării acțiunii pionierești de educație patriotică-revoluționară „Patrie română, țară de eroi”, la Liceul „Ioan Slavici” Arad. Cu acest prilej, în holul liceului s-a deschis și o expoziție de carte și documente istorice consacrată aniversării a 70 de ani de la făurirea statului național unitar român.

Fotoz: ONORIU FELEA, de la Casa pionierilor Arad.

• În cadrul manifestărilor dedicate aniversării Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918 se numără și șezătoarea literară „Marea carte a Unirii”, realizată la C.P.S.P. Pecica, la care au participat pionierii din clasele V și VI de la anșele școlii generale din localitate. Proza și versurile prezentate de pionieri, expoziția de carte organizată sub genericul „Unirea — voința întregului popor” au contribuit la dezvoltarea dragostei față de patrie, partid și popor, a cunoașterii de către copiii a semnificației Marii

Uniri de la 1 Decembrie 1918 — relatează pioniera Karina Kukta.

• Șoimii patriei de la Grădina p.n. 21 au desfășurat, sub îndrumarea educatoarei Cornelia Neșcu, un concurs de poezieri pe tema actului istoric de la 1 Decembrie 1918. S-au evidențiat șoimii patriei Dan Popa, Matius Ardelean, Lore-dana Curtă și Adriana Chiș. În încheiere s-a prezentat momentul muzical-literar „Unirea cea Mare — voința și unitatea românească” — transmisă pionierilor Alin Vălcăreanu.

Manifestări consacrate aniversării făuririi statului național unitar român

Continuă șirul de manifestări organizate în diferite țări ale lumii cu prilejul împlinirii a 70 de ani de la făurirea statului național unitar român, în cadrul cărora este ecocată semnificația actului istoric de la 1 Decembrie 1918 în viața social-politică a poporului român.

Sunt totodată, puse în evidență marile realizări obținute de poporul român în construcția socialistă cu deosebire în perioada inaugurată de Istoricul Congres al IX-lea al P.C.R. de cînd la conducerea țării se află tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Astfel, sub genericul „România — naire, independentă, dezvoltare”, la Beijing a avut loc desfășurarea unei expoziții de fotografie și carte românească; La Tirana a fost deschisă o expoziție de carte, în cadrul căreia la loc de frunte sînt prezentate opere din gin-

direa tovarășului Nicolae Ceaușescu și sînt expuse lucrări științifice ale tovarășei academiciene doctore Inginer Elena Ceaușescu; Semnificația evenimentului de la 1 Decembrie 1918 în istoria poporului român, influența lui asupra dezvoltării ulterioare a României moderne au fost puse în evidență în cadrul unei conferințe de presă la Ankara; La Școala superioară de partid din Ulan Bator a fost prezentată o expunere despre însemnătatea evenimentului aniversat, progresele înregistrate de România pe calea edificării societății socialiste multilaterale dezvoltate; O adunare festivă a avut loc la Calao, în sediul Asociației de prietenie Egipt — România, în cadrul căreia s-au evidențiat importanța actului istoric al Marii Uniri și realizările remarcabile ale poporului român; O manifestare

a fost dedicată Zilei Unirii în orașul finlandez Valkeakoski, iar la Universitatea din Turku evenimentul sărbătorit a fost evocat în cadrul unui ciclu de prelegeri; Lupta poporului român pentru unitate, independență și suveranitate națională, importanța istorică a desăvârșirii procesului de făurire a statului național unitar au fost înfățișate în cadrul unei conferințe de presă la Havana; În cursul unei manifestări organizate la Biblioteca română din Roma a fost inaugurată o expoziție de carte istorică, politico-socială și științifică românească; „Privire asupra României” este denumirea expoziției vernisate la sediul primăriei din localitatea belgiană Ougree-Sereingr; Marile realizări ale poporului român au fost prezentate în cadrul unei manifestări desfășurate la Haga.

ADUNAREA GENERALĂ A O.N.U.

NATIUNILE UNITE 29 (Agerpres). — Libanul a adresat o plingere Organizației Națiunilor Unite în legătură cu războiul declanșat la 25 noiembrie, de aviația israeliană, deasupra orașului Saïda. În urma raidului — se precizează în scrisoarea adresată secretarului general al O.N.U. —, mai multe persoane au fost ucise sau rănite. Rezervându-și dreptul de a solicita intrarea Consiliului de Securitate, guvernul libanez adresează, totodată, un apel comunității internaționale să ceară încetarea imediată a atacurilor împotriva libanezilor.

NATIUNILE UNITE 29 (Agerpres). — Membrii Comitetului O.N.U. pentru relații cu țara-gazdă — cu excepția S.U.A. — au aprobat o declarație care cere Statelor Unite să revină asupra refuzului lor de a acorda viză lui Yasser Arafat, președintele Comitetului Executiv al Organizației pentru Eliberarea Palestinei. În document se afirmă că măsura adoptată de autoritățile americane constituie o gravă încălcare a obligațiilor ce revin acestor țări în virtutea acordurilor din 1947 privind sediul O.N.U.

PE SCURT

● La Geneva a început, marți, o nouă rundă de consultări sovieto-americane în problema interzicerii armii chimice — anunță agenția T.A.S.S.

● Negocierile dintre Statele Unite și Grecia privind viitorul bazelor militare americane pe teritoriul elen sînt foarte complexe și dificile, nefiind exclusă posibilitatea suspendării lor — a declarat un purtător de cuvînt oficial, la Atena, citat de agențiile T.A.S.S. și Tantiug.

timp probabil

Astăzi plină la ora 20:
Vremea va fi schimbătoare, cu cerul variabil, mai mult noros. În cursul nopții, local se vor semnala precipitații mai ales sub formă de ploaie îndesebită în prima parte a intervalului. Vîntul va sufla moderat cu intensificări deplină

la 45 km pe oră din sectorul vestic. Temperaturi minime între -2 și 3 grade. Temperaturi maxime între 2 și 7 grade.

La munte:
Vreme în general închisă, cu cerul mai mult acoperit. Local se vor semnala precipitații, mai ales sub formă de ninsoare. Vîntul va sufla moderat cu intensificări deplină la 80 km pe oră din sectorul vestic. Izolat ceață cu depuneri de chiețură.

În intervalul 30 noiembrie, ora 20—3 decembrie, ora 20:

Vremea va fi în general închisă, cu cerul mai mult noros. Vor cădea precipitații mai ales sub formă de ploaie. Vîntul va sufla slab la moderat din sectorul vestic. Temperaturi minime între -2 și 4 grade. Temperaturi maxime între 0 și 6 grade. Condiții de poloi.

(Meteorolog, Adela Teodorescu)

mic publicitate

ANIVERSARI

Șapte garoale, pentru Carmen a lui Tăicu, din Micălașa și un călduros „La mulți ani”, din partea mamei Marie și Lila. (116381)
Cu ocazia majoratului și a zilei de naștere, familia Șerben urează pentru Csilla (Steluta) Luda din Vărsand sănătate și „La mulți ani”. (116146)
Pentru Truț Petru cu ocazia împlinirii vârstei de 50 ani, multă sănătate, fericire, împlinirea tuturor dorințelor și un călduros „La mulți ani” îi urează soția, bui și mama soacră. (116454)
Pentru fiica noastră Corb Claudia, din Boșgia, cele mai frumoase flori, multă fericire, sănătate și „La mulți ani”. Tată și mamă. (116533)

Pentru Renate Kalzer, flori de jubileu, poroc și multă fericire. „La mulți ani” îi urează un grup de prieteni. (116452)

VINZARI — CUMPARĂRI

Vind televizor Diamant 265. Informații, telefon 21415, după ora 19. (116153)
Vind covoare persane, televizor Diamant 252, canapea și fotolii noi, două fotolii mari, două mese mici, pona lămpi albe, lămpă de noapte, fier, informații zilnic, telefon 18460. (116184)
Vind motorela Carpati și radiocasetofon stereo Sanyo, telefon 46253. (116447)
Vind Aro diesel cu motor de Brașov 211, Comuna Covășint nr. 570, telefon 156 A. (116148)
Vind Aro diesel 244, motor Brașov. Localitatea Covășint nr. 622. (116451)
Vind garsonieră confort I, Micălașa, bloc 193, et. IV, informații, telefon 19091. (116164)
Vind autoturism Gaz 69, motor D.115. Localitatea Curtici, str. I. R. Șiraniu nr. 50. (116455)
Vind abundență bărbătescă gr. 40 I, radiocasetofon dublu-casete, noi, telefon 39278. (116142)
Vind Dacia 1310 cu îmbunătățiri și garaj demontabil, telefon 21001. (116476)

Vind televizor color „Cromatic”, în garanție, nou și cap video, nou, telefon 17961. (116474)

Vind Dacia 1300, informații, telefon 46425, zilnic. (116154)

Vind mobilă dintr-o Micălașa, bloc 231, ap. 23, telefon 62053, vizibilă între orele 16—20. (116495)

Vind sau schimb IMS cu motor diesel, vizibil zilnic, între orele 15—16, str. Eftimie Murgu nr. 83. (116497)

Vind videorecorder VHS-11Q Samsung, nou, cu telecomandă, Sîntana, str. Căprioarei nr. 111, după ora 16. (116597)

Vind casă în Păuliș-Baraneț, telefon 24391, seara. (116522)

Vind radiocasetofon stereo „Spatial-res-002”, 5 lungimi de undă, 2 benză UKV, telefon 41951. (116602)

Vind televizor color „El-crom”, în garanție, telefon 12145. (116605)

INCHIRIERI

Primit o fată (elevă) în gazdă, contra termoficat, telefon 15700. (116266)

Inchiriez camera în bloc, intrare separată, fără bucătărie, nefumător, telefon 48163. (116358)

I.C.S. MĂRFURI METALO-CHIMICE ARAD
Aduce la cunoștința consumatorilor de combustibil solid că programările pentru anul 1989 se onorează numai pînă la 31 decembrie 1988. Toți posesorii de programări sînt invitați să se prezinte la depozitele de combustibil unde sînt arondați pentru ridicarea combustibilului. În anul 1989 nu se vor servi restanțele.
(1034)

COOPERATIVA „PRECIZIA” ARAD
Str. Eminescu nr. 57
Încadrează lucrători cu munca la domiciliu pentru conferționarea de cadouri pentru sărbătorile de iarnă și ocazionale.
(1036)

cinematografe

DACIA: Hanul dintre dealuri. Orele: 9.30, 11.45, 14, 16, 18, 20.

STUDIO: Să-ți vorbesc despre mine. Orele: 10, 12, 14, 16, 18, 20.

MUREȘUL: Temerarii de la scara 2. Orele: 10, 12, 14, 16, 18, 20.

PROGRESUL: De viață nu mă satur niciodată. Orele: 16, 18.

SOLIDARITATEA: Egreta de fildeș. Orele: 17, 19.

GRĂDIȘTE: Faraonul. Scriito 1 și II. Orele: 16, 18.30.

concerne

FILARMONICA DE STAT ARAD prezintă în sala Palatului cultural, joi, 1 decembrie 1988, ora 13.30 — un concert educativ cu tema „Săptămîna dedicată Școlii generale nr. 5 Arad”; la ora 16, concert concurs „Uniți în demnitate”, organizat de către Consiliul județean al Organizației pionierilor, Filarmonica de stat Arad și Muzeul județean, cu participarea echipajelor de la Liceul „Ioan Slavici”; Școala

SCHIMBURI DE LOCUINȚE

Schimb apartament de stat, 2 camere, zona Gării, cu 2—3 camere, zona Vlaicu — Micălașa, telefon 45943. (116574)

PIERDERI

Pierdut adeverință primire-plată 28226, eliberată de I.C.C. Lipova, pe numele Lupuț Alexandru. O declar nulă. (8)

DIVERSE

Caut o persoană care, lucrează pe mașina de tricelat „Doplea-191”, telefon 43573. (116431)

Dau garaj în chirie, telefon 33375, între orele 16—18. (116407)

DECESE

Cu durere și inima zdrobită, anunțăm moartea fulgerătoare, într-un tragic accident, a unicelele fiice, **DANUJ SIMON**, în vîrstă de 20 ani, înmormîntarea — la ora 13, din strada Tribunal Corcheș nr. 41. Nu te vom uita niciodată. Mamă și tată. (116613)

Cu adîncă durere anunțăm înclătarea din viață a celui ce a fost **SILADE GHEORGHE**, din Șetlin Arad, înmormîntarea — azi, ora 14. Va rămîne veșnic în amintirea noastră. Fiicele, ginerii, nepoții și strănepoții. (116626)

Cu adîncă durere anunțăm moartea fulgerătoare a scumpului nostru soț, tată, bunic, Petru Boșgia. Înmormîntarea va avea loc azi, la ora 13, de la capela cimitirului Pomenirea. Familia Indoliată. (116639)

gen. nr. 1; Școala gen. nr. 13. Sînt valabile abonamentele culturale.

televiziune

Miercuri, 30 noiembrie
În jurul orei 12.00, posturile de radio și televiziune vor transmite direct închiderea lucrărilor ședinței comune a Plenarel Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a organismelor democratice și organizațiilor de masă și obștești.
19.20 Telegazetă; 19.30 Program de acțiune revoluționară; 19.35 Trămî decenii de împliniri mărețe; 20.30 Mîndria de a fi cetățean al României socialiste; 20.45 File de glorioasă istorie; 21.15 Înaltă răspundere revoluționară a tineretului; 21.35 Te cîntăm iubită țară — muzică ușoară; 21.50 Telegazetă;

teatre

TEATRUL DE STAT ARAD prezintă joi, 1 decembrie 1988, ora 19, premiata spectacolului cu piesa „Convorbire...” de Paul Everac. Regia artistică-scenografia: Constantin Gărdescu.

Cu profundă durere anunțăm înclătarea din viață a scumpei noastre mamă, soacră, bunică, Rudac Eugenia, în vîrstă de 77 ani. Înmormîntarea va avea loc în 1 decembrie, ora 13, de la capela cimitirului „Eternitatea”. Familia Indoliată Rudac. (116633)

Cu durere anunțăm înclătarea din viață a celei ce a fost Viorica Păuștești, în vîrstă de 87 ani. Înmormîntarea în Agrișul Mare în data de 30 noiembrie, ora 13. Familia Indoliată. (116644)

CONDOLEANȚE, ANUNȚURI DE FAMILIE

Tristă și neuitată este ziua cînd ne-am despărțit de scumpa noastră mamă, **MOLDOVAN MARIA**, din Odvoș. Te vom păstra în sufletele noastre. (116620)

Pios omagiu în amintirea celui care a fost șef birou aprovizionare la B.A.T.M.-I.V.A., **KOHLER MIHAIL** Amintirea lui va rămîne veșnic în inimile noastre. Colectivul biroului 3, laminat. (116524)

Colegii de la I.J.T.L. Arad, sînt alături de Bogșa Ecaterina în marea durere pricinuită de moartea solului. (116612)

Sînteri alături de colega noastră, profesoara Dorina Ponta, în marea durere pricinuită de moartea bunicii sale. Colectivul „Liceului” sanitar Arad. (116615)

Un glăd pios, o aducere aminte celei care a fost Juncan Rozalia. Familia Reithoper. (116616)